www.plebi.hu

Krisztus fénye

2017. Keresztelő Szent János ünnepe ~ XVIII. évf. 2. szám (67)

A dunaharaszti és taksonyi
katolikus egyházközségek lapja

A népek közt magasztallak Uram, a pogányok közt énekelek neked.
Mert irgalmad az égig felér, hűséged a fellegekig.

Zsolt 57,10-11

KALENDÁRIUM

Június 4. Pünkösdvasárnap
5. Pünkösdhétfő
11. Szentháromság vasárnapja
18. Évközi 11. vasárnap, Úrnapja
23. Jézus Szívének ünnepe
24. Szűz Mária Szeplőtelen Szíve
25. Évközi 12. vasárnap
27. Szent László király
29. Szent Péter és Szent Pál apostolok
Július 2. Évközi 13. vasárnap, Sarlós Boldogasszony
9. Évközi 14. vasárnap
16. Évközi 15. vasárnap, Kármelhegyi Boldogasszony
23. Évközi 16. vasárnap
30. Évközi 17. vasárnap
31. Loyolai Szent Ignác
Augusztus 5. Havas Boldogasszony
6. Évközi 18. vasárnap, Urunk színeváltozása
13. Évközi 19. vasárnap
15. Nagyboldogasszony
20. Évközi 20. vasárnap, Szent István király
27. Évközi 21. vasárnap

Szent László király

A 2017. év szent királyunk éve. Ezen időszak különösen alkalmas arra, hogy ráirányítsa figyelmünket szent királyunk erényeire, melyek példaként kell előttünk álljanak ma is.
Négy dolgot emelünk ki ezek közül:

„Istenre figyelő” (elcsendesedés, elfogadás)
„Sziklahitű” (bizalom, kitartás)
„Kegyes” (együttérzés, odaajándékozás)
„Lovagkirály” (Patrona Hungarie és igaz élet)

László eszményképe lett az igazságát kereső szegény népnek, de királyoknak, uralkodóknak, lovagoknak is. Kérjük közbenjárását magyar népünkért, ifjainkért!

Czifra Lászlóné

József Attila:

NYÁR

Aranyos lapály, gólyahír,
áramló könnyűségű rét.
Ezüst derűvel ráz a nyír
egy szellőcskét és leng az ég.

Jön a darázs, jön, megszagol,
dörmög s a vadrózsára száll.
A mérges rózsa meghajol –
vörös, de karcsú még a nyár.

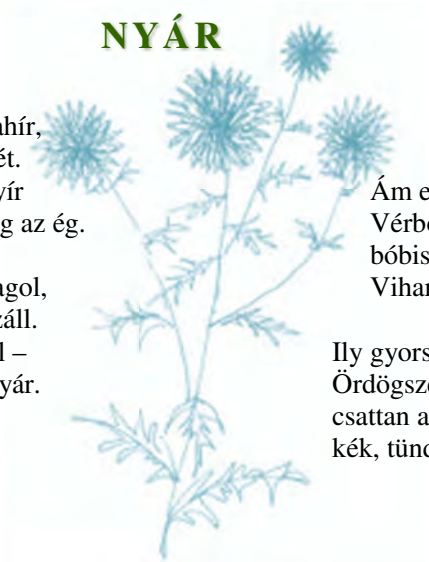

Ám egyre több lágy buggyanás.
Vérbő eper a homokon,
bóbiskol, zizzen a kalász.
Vihar gubbaszt a lombokon.

Ily gyorsan betelik nyaram.
Ördögszekéren hord a szél –
csattan a menny és megvillan
kék, tünde fénnyel fönn a tél.

1929 nyara

Szentek krónikája

Loyolai Szent Ignác – a szent tűz embere

Emléknapja: július 31.

Iñigo Lopez de Loyola (keresztnevének jelentése – tüzes), a későbbi Szent Ignác, tizenkettedik gyermekként látott napvilágot a Loyolák ősi kúriájában, Guipúzcola baszk településen, 1491-ben. Beltrán de Loyola, az édesapa, fiatalon vette el a közeli Azcoitiában Doña Marina Saénz de Liconát; a mai napig megvan 1467. július 1-i keltezésű házassági szerződésük. Iñigo Lopez de Loyola életrajza, születésének napját kivéve, teljes részletességében ránk maradt, részint maga és társainak feljegyzéseiből, másrészt a kor bőséges történeti dokumentumaiból.

Iñigo legértékesebb családi öröksége mély katolikus hite volt, melyet családja föltétlen tisztelettel, buzgósággal és engedelmességgel gyakorolt. Marina már hét fiúval és öt leánnyal ajándékozta meg férjét, amikor 24 évi házasság után, mintegy ajándékként, született meg Iñigo Lopez. A család ünnepélyes menetben vitte a legkisebb fiút a San Sebastián de Soreasu kegytemplomba, ahol Juan de Zabala plébános keresztelte meg a baszk földön népszerű Iñigo névre. A kisfiú védőszentje a szent bencés apát, Eneco de Ona lett.

Az érintetlen hitű, bátor királyhűséget tanúsító, féktelen életerejű családban Iñigo jámbor és nemes nevelést kapott. Ugyanakkor a Loyolák családja egyike volt a legféktelenebb baszk családoknak, akik céljaik érdekében, nemesi előjogaik és vitéz harciasságuk miatt nemigen válogattak az eszközökben.

Iñigo, a kor szokásainak megfelelően, 14 éves koráig dajkaságban nevelkedett egy közelben lakó, baszk parasztasszonynál. Együtt serdült fel a parasztgyerekekkel. A titokzatos és ősi baszk volt a fiúcska anyanyelve, a spanyolt tanult nyelvként bírta a későbbiekben. 15 évesen került a nemesifjú, apródként a királyi főkincstárnok udvarába, ott tanult meg írni-olvasni spanyolul. Tíz évet töltött Arévalóban, Juan Velázquez de Cuéllaraz pompás háztartásában, elegáns udvaroncként. Ura gyakran tett szolgálatot a spanyol királyi udvarban, s a kincstárnok felesége, anyósa, valamint az Izabella királyné által ápolt nemes szellem vált meghatározóvá az ifjú Loyola jellemére. A nemes ifjúba azonban nemcsak jámbor vallásosságot és engedelmességet oltottak, hanem természetes módon a lovagi erkölcsöt is, így Iñigo kitűnt a fegyverforgatásban, férfias szórakozásokban, sőt az asszonyok körüli forgolódásban is. A kortársak szerint *„vidám és elegáns cimbora volt, a pompás ruhák és a jó élet barátja”*. Módfelett büszkélkedett ápolt, divatos, szőke hajával, és rendkívül fontos volt számára körmeinek és ruházatának ápoltsága. Eszménye volt a fegyveres hőstett és a gáláns szerelmi kaland.

Felnövekedvén, a nemes úrfiból életvidám tiszt lett, aki, szintén korabeli leírás szerint, *„tetszését találta a fegyveres gyakorlatokban, és erős, hiú vágyat táplált, hogy hírnevet szerezzen magának”*. Hite ugyanakkor nem ingott meg, jellemző rá, hogy párbaj előtt éneket költött Máriáról vagy az arévalói templom védőszentjéről, a kardot tartó Szent Péterről. Merész volt a szerencsejátékban, női kalandokban, verekedésben és fegyveres tettekben.

Ferdinánd, spanyol királyt, halála után, unokája, Károly követte a trónon. Károly a kormányzásban túlságosan nagy befolyást engedett a flamandoknak, és ez sértette a hazájukra büszke spanyolokat. A flamand befolyás növekedésének helyi következménye volt egy adomány, mely sértette a Velázquez család birtokjogait. A főkincstárnok okkal tekintette ezt úgy, mint írásba foglalt jogainak semmibe vételét, ezért elsáncolta magát várkastélyában és ellenállt. Károly ellen pedig Spanyolország-szerte felkelés bontakozott ki, ami a comunerók mozgalma néven ismert a történelemben. Iñigo, aki hűségesküt tett urának, bátran és okosan vett részt a küzdelemben. 1521. május 20-án, Pünkösdhétfőn, a várfalakon érte őt az az ágyúgolyó okozta sebesülés, mely a fordulatot hozta az életében. A kőgolyó eltörte jobb lábszárát, és a lövedék a lába belső oldalán jött ki, így súlyosan megsebesítette a másik térdét is.

Iñigot két hétig ápolták, majd sebesülten, gyaloghintón, fáradságos hegyi ösvényeken, hazavitték Loyolába. A fiatalember, az első pillanattól kezdve egyetlen vágy töltötte be: ismét egészséges akart lenni. Orvosok vették kezelésbe, de jobb lábszárán a csontok, talán a nehézkes, hosszadalmas szállítás miatt is, rosszul forrtak össze. *„Így a láb nem gyógyulhat meg”* – mondták. Iñigo, levonva a következtetést, maga kérte lábszárának újbóli eltörését, pedig abban az időben nem ismerték a fájdalomcsillapítókat és nyugtatókat. Lábszárát újból kirögzítették, és több hónapi, szenvedésekkel teli fekvés után Iñigo lábra állt. Tűrte azt is, hogy megrövidült lábszárát vasakkal nyújtsák, valamint, hogy a lovagcsizmát viselni tudja, a térde alatt maradt kiálló csontot lefűrészeljék. Többször elsiratták reménytelen állapota miatt, de végül is meggyógyult, s mindenáron folytatni akarta világi pályafutását. Hihetetlen életerő, tűrőképesség és gyógyulni akarás!

A baszk táj őszi színekbe öltözött, mire Iñigo képes volt a fájdalmon és a tehetetlenségen túl másra is gondolni. Felébredt benne régi szenvedélye, a lovagregények olvasása. Loyolában azonban sógornője, aki ápolta őt, nem talált mást, mint négy, régi bőrkötésű könyvet: Krisztus életéről és a Szentek életéről. A szorítókötés fogságában Iñigo elolvasta ezeket a fóliánsokat is, kezdetben kényszeredetten, majd csodálkozva, sőt lenyűgözve lapozgatott bennük. Új világ tárult fel előtte, Isten Országa. Olvasott a szenvedélyről, mellyel a szentek szolgálták Istent a kereszt zászlaja alatt. Feltámadt benne ugyanakkor a harci dicsőség és asszonyi kegyek iránti vágy. Lelke hullámzott, és így tette meg életének nagy felfedezését.

Később, saját feljegyzéseiben, amelyekben magát Zarándoknak nevezi, és egyes szám harmadik személyben vall önmagáról, így ír: *„Ha világi gondolatokkal foglalkozott, kedvét lelte bennük, de amikor belefáradva elhagyta ezeket a gondolatokat, száraznak és elégedetlennek érezte magát. Amikor viszont arra gondolt, hogy mezítláb megy Jeruzsálembe, nem eszik mást, mint füveket, és minden más szigorú*

dolgot megtesz, amit a szenteknél látott, nemcsak addig vigasztalódott meg, amíg ezeken gondolkodott, hanem utána is elégedett és vidám maradt… Lassacskán elért odáig, hogy felismerje a különbséget azok között a szellemek között, amelyek felkavarták: az egyik a démoné, a másik Istené. Ez volt első megfontolása az isteni dolgokról". Maga Iñigo nevezte ezeket a loyolai heteket „a lélek megváltozásának". Vágyott a magány után, zarándokként akarta bejárni a világot, és minél előbb meg akart gyógyulni, hogy útnak indulhasson.

Az Iñigo lelkében beállott fordulatot bensőséges élmény erősítette meg, amelyről ő maga írja szemérmes óvatossággal: *„Mikor egy ízben éjjel ébren feküdt, világosan látta Miasszonyunkat szent Gyermekével, Jézussal. Ez a csendes látomás lélekalakító utálattal töltötte el ifjúsága bűnei iránt"*. Attól fogva Mária volt az ő szívének felséges asszonya. Túláradó hálával térdelt a házi kápolnában, a Fájdalmas Anya képe előtt. Később letette Mária előtt, Aránzazuban, a baszkok szent kegyhelyén, a szüzességi fogadalmat, majd továbbindult Montserraton keresztül Barcelonába, a tengerpartra, hogy onnan hajóra szállhasson.

Drága ruháit leveti, öltözete durva zsákvászon, derekán kötél, kezében zarándokbot, lábán háncsszandál. A montserrati kolostorban, a jámbor bencéseknél, a zarándokok rendelkezésére álló lelkitükör segítségével életgyónást végez, és kardját felajánlja a kegykápolna Úrnőjének. A zarándokmisén lángoló szeretettel veszi magához Krisztus Testét. Most már mindörökké Neki akar szolgálni.

Mielőtt Barcelonába továbbindult volna, keresett néhány napra, elmélyülés céljából, egy csendes helyet, melyet a közeli Manresában lelt meg. A tervezett néhány napból tíz egész hónap lett. A barátságos domonkosoknál lakhatott egy szűk cellában. Az ételt kis fatállal kéregette össze a házaknál. Gondozta a Szent Lúcia szegénykórház betegeit. A betegek, a városlakók hamarosan csak „szent emberként" emlegették. Gyakran vonult el a Cardoner folyó mentén tátongó, tüskés bozóttal benőtt sziklabarlangba, ahol csend volt, és a távolban hatalmasan meredt az ég felé a Montserrat. A Zarándok itt találta meg a maga pusztáját.

Ereje azonban nem tudott megbirkózni a túlzott aszketizmussal. Iñigo Manresában tönkretette azelőtt kicsattanó egészségét. Ezentúl egész életét végigkísérik a gyomorfájdalmak és kínzó epegörcsök. *„Ebben a kérdésben a tévedésből kellett tanulnia."* – írta.

A Manresában töltött első hetek még telve voltak korai élményei és elhatározásai édes zöngéivel, azután azonban megkezdődött lelkének küzdelmes, sötét éjszakája. Sátáni hangok gyötörték, látomások, olyan pokol, melynek fészke a lelkiismereti aggály. Nem akadt gyóntató, aki segíteni tudott volna rajta. A feneketlen puszta üresség tátongott előtte. A mélységből kiáltott: *„Uram, siess segítségemre, mert nem találok orvosságot sem embereknél, sem a teremtett dolgokban."* Isten válaszolt. Iñigo úgy érezte, *„mint amikor valakinek leveszik a köpenyt a válláról"*. Megtapasztalta a szellemek küzdelmét, és bátortalan elragadtatással ébredt a kínzó álomból, kifinomult érzékkel észlelte, milyen módon nyúl bele Isten közvetlenül a lélekbe.

Éppen Úrangyalára haragoztak, amikor a domonkos templom lépcsőjén három, csodálatosan zengő orgonasíp képében meglátta a Szentháromság titkát. *„A benyomás olyan erős volt, hogy egész életén át megmaradt, és mindig áhítatot érzett, valahányszor a legfölségesebb Szentháromsághoz imádkozott."* – írja a Zarándokról. *„Montserratban az Isten úgy bánt vele, mint tanító a gyermekkel."*

Ez az óra formálta Iñigoból a későbbi Ignácot. Órák hosszat elmélkedett, feljegyzett mindent az Isten titkát megtapasztalt ember pontos szavaival. Így születtek meg Manresában az ignáci Lelkigyakorlatok könyvének alapjai.

Iñigo 1523 februárjában hagyta el Manresát, s öszvérháton hamarosan elérte Barcelonát. Itt hajóra szállt március 16-án, és Itália felé indult. Március 29-én, Virágvasárnap, a Via Appián lépett először az Örök Város területére, hogy a palesztinai zarándoklathoz megszerezze a pápai engedélyt. Viharfelhők gyülekeztek azonban akkoriban a keresztény Európa egén. 1522. december 21-én török kézre került Rhodosz, a lovagok szigete. Karácsony napján Szulejmán az összes keresztény templomot mecsetté alakíttatta. A janicsárok győzelemittasan kiáltották: Föl, Rómába! Itália reszketett, a magyar királyság, Európa védőbástyája, az összeomlás szélén állott. És egy másik árny is lebegett az Egyház felett: Luther. Fehérvasárnap utáni napon Iñigo mégis észak felé indult, Umbrián és Romagnán át, pénz nélkül. Pestisjárvány tombolt, de négy hét gyaloglás után eljutott Velencébe. Isten oltalmából talált ingyen szállást, és kapott helyet egy Jeruzsálembe induló hajón.

Szeptember 4-én pillanthatta meg Jeruzsálemet. Boldog hónapok alatt szerzett a Zarándok feledhetetlen élményeket a földön, ahol emberként élt az Isten. 1524 januárjában indult vissza. Az úton éhezett és szomjazott, s a jövőjén töprengett. Világossá vált számára, hogy a lelkeken csak akkor tud segíteni, ha olyan embereket talál, akik hajlandóak, hozzá hasonlóan, szegénységben, tisztaságban és engedelmességben hirdetni Krisztust. Felismerte, hogy fel kell vennie az egyházi rendet.

Berendezkedett tehát Barcelonában, és gimnáziumba iratkozott, hogy hiányos latin nyelvi, grammatikai tudását kiegészítse, a további egyetemi tanulmányok érdekében. Idős diák volt, akit az ifjak gúnyoltak. Magánórákon siettette hát a vizsgák letételét. Két év elteltével vizsgázott Barcelonában, és vált alkalmassá arra, hogy a kasztiliai Alcála város egyetemén hallgató legyen. Még Barcelonában támadt benne a kívánság, hogy néhány férfit, akik – szavai szerint – Jézus Krisztus harsonái lehetnének, szövetségben egyesítsen. Három társa akadt, akik később ugyan elhagyták, mégis ez a közösség volt a később megalapított Jézus Társasága rend első csírája.

A koldusszegény zarándok komikus látványt nyújtott a fényes alcálai egyetemen. Iñigo latint tanult, majd logikát, természetfilozófiát és teológiát. Harmincöt éves volt ekkor. Társak is csatlakoztak hozzá, s a városban, ruházatuk alapján, csak „szürkecsuhásként" emlegették őket. Gyorsan híre terjedt, hogy a mezítlábas, csuhás ember milyen csodálatos gyümölcsökkel tanítja a mesterembereket, egyetemi hallgatókat, özvegyeket, cselédlányokat, kétes hírű nőket a lelkiismeret vizsgálatának művészetére és a belső imára. Egy napon, a toledói magas hittörvényszéktől két férfi érkezett, hogy kivizsgálja a szürkecsuhások tevékenységét. Iñigo kétszer volt vizsgálati fogságban, és mind a kétszer felmentették. Figyelmeztették azonban, ahhoz, hogy taníthasson, tudását szilárd erkölcsteológiai alapokra kell helyeznie.

Iñigo ekkor Spanyolország másik nagy egyetemére, Salamancába jelentkezik, tudása továbbfejlesztésére. Itt mindössze három hónapot tartózkodik. A lelkeket gondozó munka és a rendszeres tanulás összeférhetetlennek bizonyultak. Továbbindult tehát, gyalogosan, egyedül, Párizsba, ahol reményei szerint megleli tanulmányaihoz a szabadságot. Jellemző szerénységére és kitartására, hogy itt, a Montaigu kollégiumban, ismét gimnáziumi padba ül. 37 évesen tanulja újra a latint, hogy szilárd tudással megkezdhesse a három és fél éves egyetemi filozófiai tanulmányokat. A tanulmányokhoz szükséges szerény anyagi háttér megteremtése érdekében nyáron kolduló körútra indul Flandriába, jómódú spanyol kereskedőcsaládokhoz. 1531-től pénzügyi gondjai megszűntek, sőt több szegény tanulót is tudott segíteni a maga forrásából.

A párizsi kollégiumban szobatársai voltak a savoyai Pierre Favre (Fáber Péter) és egy navarrai nemesi család sarja, Francisco de Jassu y Xavier (a későbbi Xavéri Szent Ferenc). Velük és más iskolatársakkal vetette meg Iñigo leendő közösségének alapjait. Az ifjaknak lelkigyakorlatot tartott, és ennek gyümölcseként megnyerte őket „az új életnek”: szilárdan eltökélték, hogy imádságban, szüzességben és kemény vezeklésben Iñigo életpéldáját követik, azaz teljesen elhagyják a világot, és a szegénység és a kereszt útjára lépnek. 1534. augusztus 15-én heten vonultak ki a Montmartre hegyére, a vértanúk kis templomához, ahol a röviden az előtt pappá szentelt Favre mondott misét, és az ifjak áldozás előtt megtették fogadalmukat.

Iñigo Lopez de Loyola 1535 márciusában tette le záróvizsgáit a párizsi egyetemen. A pecsétes pergamen igazolja: *„Drága és nagyra becsült magiszter urunk, Ignatius de Loyola a pamplonai egyházmegyéből, kiállva a szigorú vizsgákat, nagy dicsérettel megszerezte a magiszteri fokozatot a szabad tudományok nagyhírű párizsi fakultásán”.*

Az egyetemet befejezvén, Ignác három hétig poroszkált barna lovacskáján, Franciaországon keresztül dél felé, hogy szülőföldjére visszatérjen. Ott remélt enyhülést súlyosbodó epebántalmaira, másrészt népmissziót akart végezni hazájában. A párizsi magiszter, munkája kezdetén, először is összehívta az összes gyermeket hitoktatásra. A gyerekek nyomában aztán megjelentek a felnőttek is. Kis remetelakában nagy volt a jövésmenés, lelkiekben sorvadó, kétségbeesett, szenvedő, talajt vesztett emberek leltek nála békét és vigasztalást. Ignác tanult a múlt hibáiból, és józanul együttműködött a város bíráival és a templom kegyurával, akik elősegítették a szolgálatot, hogy közösen javítsanak az erkölcsökön; együtt küzdöttek a játékszenvedély és a tűrhetetlen mérvű koldulás jelensége ellen.

Ugyanekkor Ignác ismét Jeruzsálembe készült, szándéka szerint már véglegesen. 1536 elején érkezett meg, veszélyes út után, e célból Velencébe, ahol egy évet szentelt ismét a nyugodt tanulmányoknak. Itt zárhatta karjába kilenc barátját „a mi Urunkban”, velük készülődött a jeruzsálemi útra. A várakozási időben társaival kórházi szolgálatot vállaltak Velence János és Pál kórházaiban, ahol a gyógyíthatatlanok, a testi gyönyör betegségének áldozatai feküdtek. Következő év márciusában mentek Rómába, hogy a Nagyhét végeztével megkapják a zarándokoknak járó pápai áldást. A társak ugyanekkor nemcsak a zarándokengedélyt kapták meg, hanem a pappá szentelésre szóló pápai engedélyt is.

A törökveszély miatt ebben az évben azonban nem indultak zarándokhajók a Szentföldre, így a társak Itáliában maradtak. Ignácot és barátait Nigusanti, arbei püspök szentelte pappá, 1537. június 14-én. Kitört a háború. Utazni lehetetlen volt.

Ignác tehát szétosztotta társait Olaszország fontos városaiba: Padovába, Ferrarába, Bolognába és Siennába. Ezekben

IGNÁC

2017. május 1-én, a hosszú ünnepi hétvégén volt alkalmunk megnézni a Loyolai Szent Ignác életéről szóló filmet a zsúfolásig megtelt Uránia moziban. Érdemes tanulmányozni Nemzeti filmszínházunk műsorát, mert a kommersz filmtömegben gyakran találunk itt csemegét. Ez az a mozi, amely tudatosan, az üzleti szemléletmóddal szembe menve, felvállalja a keresztény, nemzeti jellegű művészeti alkotások és dokumentumfilmek vetítését.

Az Ignác című film bemutatatója 2017. április 24-én zajlott ugyanitt, mi az országos premier előtti előadásnak lehettünk a nézői.

Az egyháztörténet szentjeiről sok szép, értékes film készült, legfőképpen olasz filmműhelyekben. Köszönet ezért az itáliai művészeknek!

Az Ignác című filmet a fülöp-szigeteki jezsuiták filmstúdiójában forgatták. Zenéjét a megszokott, fülbemászó, olaszos dallamok adják, helyszíne Baszk-föld, főszereplője is spanyol színész. A film forgatókönyve Ignác feljegyzései alapján készült, nem játék-, hanem inkább dokumentumfilm jellegűen ismerjük meg az életrajzot. Ignác ifjúkora kalandfilmbe illő, az ábrázolás is ehhez igazodik: festői tájak, pompás kosztümök, gyönyörű nők, zajos harci jelenetek. Az Ignácot alakító fiatal színész kiválóan láttatja a becsvágyó gazdag nemesifjút, és kiválóan láttatja velünk Ignác átváltozását is.

A film nem mutatja azonban Ignác kevésbé látványos tanulmányi éveit és a római szervezési munkában eltöltött esztendőket sem. Kimaradt a jeruzsálemi zarándoklat nagy kalandja is, talán mert ez önmagában is megérne egy egész estés filmet. Töredékes tehát a történet, ám szórakoztat és figyelmet kelt egyszerre.

Ugyanakkor, a látvány mellett az alkotás hitelesen ábrázolja a jezsuita lelkiséget: a világra a maga szörnyűségében és gyönyörűségében is rá kell tudnunk nézni, mert ebből születik meg bennünk a Teremtő dicsérete.

Ajánlom ezt a filmet azoknak, akik szeretik a kalandokban gazdag történelmi filmeket, és érdeklődnek a keresztény szellemiség iránt. A katonából lett rendalapító Ignác élete bizonyítja, hogy a szentek élete ugyancsak nem unalmas!

a városokban, az egyházilag rendezett lelkipásztorkodás mellett, új társakat kellett megnyerniük. Ignác maga, két társával, Rómában maradt.

Tudnunk kell, hogy ebben az időben a fiatal Néri Fülöp már járta Róma utcáit, és III. Pál pápa bullát adott ki a szükséges egyházi megújulásról. III. Pál, a rendszeres teológiai disputák egyikén félig tréfásan így szólt Ignáchoz: *„Miért kívánkoztok annyira Jeruzsálembe? Itália is jó, valódi Jeruzsálem, ha Isten egyházában akartok gyümölcsöket teremni”*. Ignác pedig tudta, hogy nem nagy programokkal, de a szeretet egyszerű cselekedeteivel tud hatni ott, ahol sajognak a lelkek.

Jótékonysági tevékenységük révén a római nép közt a „zarándokpapok” hamar ismertté váltak. Itáliában vonzó feladatok várták őket, ám, áldásos tevékenységük nyomán, hamarosan kérések érkeztek a Szentatyához, hogy Mexikóba és Kelet-Indiába is küldjön ilyen papokat. Legmagasabb közös eszményük, a pápa iránti engedelmesség szavára hallgatva, 1541-ben tehát összeültek a testvérek, hogy imában és őszinte beszélgetés keretében gondolják át a feladatot. Megszületett egy megegyezés, amelyet közös Eucharisztiával ünnepeltek meg, hogy egy szerzetesrend keretben örökre együtt akarnak maradni. A megbeszélés eredményét tizenegy rövid fejezetben foglalták össze: az új rend lemond a sajátos rendi ruháról, a közös zsolozsmázásról, nem ír elő vezeklési gyakorlatokat, az utánpótlást jelentő fiatalok képzésére tanulmányi házakat rendez be, amelyeknek bevételük is lehet, a nevük pedig „Jézus Társasága” lesz. Ignác mindezt összefoglalta a Summa Institutiban, amely alapul szolgált a Rendalkotmány megalkotásához. A dokumentumot átnyújtották a Pápának, aki tudósaival átvizsgálta, majd megadta szóbeli megerősítését, és ugyanakkor kiadta a feladatot a társaknak, hogy dolgozzák ki az új rend alkotmányát. 1541 márciusában kezdték meg ez ügyben a tanácskozásokat, amelyeken résztvettek a még Rómában tartózkodó párizsi magiszterek is. Általános rendfőnöknek, „praepositus generalis”-nak egyhangúlag az atyjukként tisztelt Ignácot választották, aki számára megkezdődtek munkás római évei.

A rendi családnak a Santa Maria degli Astalli kicsiny temploma mellett, egy omladozó ház adott otthont, ám ez a templomocska magában rejtette az Ignác számára annyira drága Úti Boldogasszonynak a képét. 1544-ben a templom mellett kis építményt tudtak emelni, amelyben a rendfőnök számára három alacsony helyiség jutott. Ezt a szerény épületet nevezték a „professusok házának”, amelyből Ignác mindvégig alapos átgondoltsággal és szívós következetességgel irányította a rendet. Nagy dolgokat tervezett, bár gyakran és kínosan szenvedett gyomorbántalmai miatt, annyira, hogy sokszor szinte tehetetlen volt. A Capitolium lábánál, a Mercatellonál kibérel egy házat, és az ajtóra felerősíti az egyházi oktatás történetében halhatatlanná vált feliratot: *„Grammatika, humán tudományok és keresztény tanítás iskolája. Gratis”* A ház rövidesen szűk lesz a tanulók számára, és új épületbe költöznek a Santo Stefano de Cacco templom mellett. Majd a rendfőnök kollégiumot alapít német teológusok számára, ez lett a ma is működő Collegium Germanicum-Hungaricum.

Mindemellett Ignác legfontosabb feladata a rendalkotmány megfogalmazása és a világszerte sebesen gyarapodó rendi család irányítása Írországtól Afrikáig, Indiától Amerikáig. Közösségének összetartó ereje a Lelkigyakorlatos könyvben rejlett, amit lefordíttatott szép latin nyelvre, és előterjesztvén a Pápának, III. Pál 1548. július 31-én áldását adta a műre.

Ignác 1541-ben kezdett hozzá társaival a rendalkotmány első vázlatainak megírásához. Mindent lassan és megfontoltan végez, munkájának állandó kerete a buzgó imádság és az elmélyült elmélkedés. 1549-re készül el a mű, és 1550-ben Ignác, a Rómába hívott alapító társak elé terjeszti véleményezésre a szöveget. Testvéri szellemben tárgyalják végig a művet, majd egyhangúan jóváhagyják. Ugyanebben az évben hagyta jóvá III. Gyula pápa a Jézus Társasága rendet.

1549 végéig kb 920 levél maradt hátra Ignáctól. Halála évéig ezeket további 6641 maga fogalmazta vagy titkárára bízott írás követi. Körleveleket állít össze az engedelmességről, a humán tudományok műveléséről, a misztikáról és álmisztikáról, sőt egy hajóhad tervéről a fenyegető török ellen. Óriási a levelezése fejedelmekkel, főúri udvarokkal, kisemberekkel és nagylelkű jótevőkkel, vigasztalja a megfáradt rendtársakat, és vasszigorral védelmezi rendje fegyelmét. Isten e harcosának óriási a szellemi hagyatéka. Kicsi ember, magassága nem egészen 158 cm, kinek energiája és tettrekészsége, elhivatottsága és lelkesedése, teherbírása és önátadása hatalmas, és szívében túláradó a szeretet. Egy rendtestvérének tanúsága szerint élete utolsó napjaiban szinte mással sem foglalkozott, mint a rend kiépítésének gondolatával. Ekkor a rend húsz házat számlált Olaszországban, és kilencvenet a világ többi részében. 1550-ben Ignác a szervezetet három, rendtartománynak nevezett intézkedési területre osztotta: Portugália, Spanyolország és India. 1556-ig további tíz rendtartomány alakult a mintegy ezer rendi tag számára. A testvérek így vélekedtek: *„Ha egyszer a szívünk megváltozott, csoda-e, ha megváltoztatjuk a világot is?”*

1554. július 30-án, csütörtök este, a vacsoraasztalnál Ignác még megbeszélte a folyó ügyeket, majd csendesen visszatért a professus-házba, és várta a halált. P. Juan de Polanco, a titkára így emlékezik meg Krisztus lángszívű lovagjának július 31-én bekövetkezett haláláról: „*Elment anélkül, hogy megáldott volna bennünket, anélkül, hogy utódot jelölt volna ki, anélkül, hogy a rendalkotmányt megerősítette volna, egyetlen ünnepélyes gesztus nélkül, amilyenekkel Isten szolgái el szoktak költözni: olyan halállal, mint bárki más”*.

1554. augusztus 1-én temették el Ignácot az Úti Boldogasszony templomban. Sírkövén ez a felirat állt: *„Loyolai Ignácnak, Jézus Társasága alapítójának és első rendfőnökének, mint szeretett és jó atyjuknak emelik ezt a követ társai és fiai, akiknek Krisztusban életet adott”*.

Már 1595-ben megkezdődtek a vizsgálatok Ignác erényeiről. Jámbor imádkozók özönlöttek az új sírhoz, melyet 1587-ben a Gesù templomban készítettek számára. 1609. július 27-én avatták boldoggá, majd 1622. március 12-én, Xavéri Ferenccel együtt avatták szentté.

A Krisztus Társasága rend szent alapítójához naponta fordul ezzel az imádsággal: *„Istenünk, a szentek dicsőségében egyedül Te dicsőülsz meg”*. Ugyanez Krisztus katonájának, Szent Ignácnak is a szellemi hagyatéka, aki Isten előtt mindig kicsi volt, alázata és rendíthetetlen hite, mindvégig tartó engedelmessége és hűsége, hatalmas életműve egyedül erre a mondatra irányul: *„Omnia ad maiorem Dei gloriam - Mindent Isten nagyobb dicsőségére!”*

Koczka Tamásné

AZ IRGALMAS SZAMARITÁNUS TÖRTÉNETE

(Lk 10,25-37)

Eugéne Delacroix: Az irgalmas szamaritánus

Krisztus Fénye egyik korábbi számában (2016. Szent István király) Lukács evangéliumát ismertettem. Ezt a sorozatot folytatva, most az evangéliumból azt a példázatot emelem ki, amely Jézus irgalmas, emberekhez lehajló szeretetét mutatja be.

Az irgalmas szamaritánusról szóló példázat az egyik legismertebb az evangéliumok parabolái közül. Csak Lukácsnál található meg és saját forrásából származik. Formai szempontból a történet két részből áll: Jézus példabeszédéből,[1] és egy keretből,[2] amely Jézus és a törvénytudó beszélgetését tartalmazza.[3]

A hagyományt tekintve, történetileg kisebb nehézséget okoz, hogy a példabeszéd és a keret egy egységet képez-e, mivel hasonló beszélgetést találhatunk Márknál és Máténál is.[4] „*A kerettörténet középpontjában az ún. (kettős) nagy parancsolat, az Isten és a felebarát iránti szeretet áll*.[5] Ennek ószövetségi gyökerei vannak.[6] Lukácsnál a törvénytudó kérdése leginkább az örök élet elnyerésére irányul és a közvetlen választ saját maga adja meg. A keret és a példabeszéd, a fenti két evangélistához képest, másképp néz ki. Valószínű, Lukács ezt a történetet így halotta és illesztette könyvébe.[7]

A példabeszéd kiindulópontja egy szerencsétlenül járt, félholtra vert, magatehetetlen ember, aki rá van szorulva embertársára, hogy életben maradhasson. Megdöbbentő a példabeszédben, hogy éppen azok nem segítenek a bajbajutott emberen, akiknek igazán kellene: vagyis a pap és a levita. Feltehetően nem akartak tisztátalanná válni. Ez esetben azonban a cél nem szentesítette az eszközt, így negatív szereplőkké válnak az elbeszélésben. Érdekes megjegyezni, hogy abban az időben Jerikó olyan város volt, ahol sok pap és levita lakott. Nem volt feltűnő, hogy azon az útszakaszon, sok kultuszhoz tartozó ember utazott át. Mégis egy szamaritánus talál rá a félholtra vert emberre, olyan valaki, aki a fenti két emberrel ellentétben, nem állt köztiszteletben. A megvetett szamaritánus készséges volta mégis jelzi, hogy a felebaráti szeretet gyakorlásában nincsenek határok, korlátok. Őt ebben az esetben nem érdekli a vallási hovatartozás, a megkülönböztetés, hanem csak a magatehetetlen ember szükséghelyzete érdekli, ami együttérzést vált ki belőle és aktív segítségnyújtásra ösztönzi: „*…borral és olajjal fertőtleníti a sebeket, és bekötözi azokat (…) a sérült további gondozását is biztosítja. Elviszi őt egy nyilvános szállásra, és az ottani gazda gondjaira bízza. Későbbi ellátását előre kifizeti, sőt utólagos fizetéspótlásra is készenek mutatkozik (…) Ezáltal teljes mértékben teljesíti azt, amit az Isten ebben a konkrét helyzetben tőle elvár*.[8]

Így fejeződik be a példabeszéd, majd Jézus és a törvénytudó tovább beszélgetnek. A fő kérdés, hogy ki a felebarátom? A törvénytudó feszegeti a felebaráti szeretet határát és magából indul ki, míg Jézus a segítségre szorulót állítja középpontba. Jézus bebizonyítja az akkori kor téves felfogását, – amit a törvénytudó is képvisel –, hogy nem az a lényeg, ki az én felebarátom, hanem, hogy én kinek válhatok a felebarátjává. Jézus így bővíti ki és teszi határok nélkülivé a felebarát fogalmát.[9] „*A »felebaráti mivolt« nem vérrokonság, nemzetiség vagy vallási felekezet kérdése*."[10] A pap és a levita nem ismerték fel Isten törvényének elvárásait, a szamaritánus azonban a szeretet gyakorlásával megértette a törvényt.

Az irgalmas szamaritánus története teljes képet ad nekünk a keresztény, krisztusi tanítványságról és a helyes, tevékeny felebaráti szeretetről. Arra irányítja figyelmünket, hogy észrevegyük saját közvetlen környezetünkben a szükséget szenvedőket. Aktív, figyelő szeretettel, megkülönböztetés és méricskélés nélkül forduljunk a nehézséggel küzdők felé, kilépve a magunk és a társadalom szabta korlátokból. Így fogunk a tökéletes szeretetre eljutni és nyerjük el az örök életet. „*Mert aki a gyakorlatban szeret és fogékony az ember minden nyomora iránt, az engedelmeskedik Istennek*."[11]

Horváth Péter Vendel

Vincent Van Gogh: Az irgalmas szamaritánus, Delacroix után

[1] Vö. Lk 10,30–35.
[2] Vö. Lk 10,25–29; 10,36–37.
[3] KOCSIS, I., *Lukács evangéliuma*, 260.
[4] Vö. Mk 12,28–31; Mt 22,34–40.
[5] SZABÓ, Cs., *Lukács evangéliuma*, 493.
[6] Vö. Mtörv 6,5; Lev 19,18.
[7] KOCSIS, I., *Lukács evangéliuma*, 261.
[8] KOCSIS, I., *Lukács evangéliuma*, 261.
[9] Uo. 264.
[10] KODELL, J., *Evangélium Szent Lukács szerint*, Korda, Kecskemét – Pannonhalma 1993, 64.
[11] STÖGER, A., *A Lukács evangélium*, 177.

Felhasznált irodalom:
KOCSIS, I., *Lukács evangéliuma*, Szent István Társulat, Budapest 2007.
SZABÓ, Cs., *Lukács evangéliuma*, in *Bibliaismereti kézikönyv* (szerk. PECSUK, O.) Kálvin, Budapest 2004, 486–498.
STÖGER, A., *A Lukács evangélium*, Prugg, Eisenstadt 1975.
KODELL, J., *Evangélium Szent Lukács szerint*, Korda, Kecskemét – Pannonhalma 1993.

„Isten tarts meg minket őseink szent hitében és erényeiben”

Így hangzott az idei pünkösdi zarándoklat jelmondata, ami még sok szép énekkel együtt itt cseng a fülében azoknak, akik résztvettünk a Boldogasszony Zarándokvonattal a Szentlélek kiáradásának megünneplésén a csíksomlyói nyeregben. Ezt a fohászt a csíksomlyói ferencesek vésték föl a Salvator-kápolna előtti kőkeresztre.

1567-ben János Zsigmond erdélyi fejedelem nagy sereggel érkezett Csíkba, hogy a katolikus lakosságot erőszakkal unitárius hitre térítse. A katolikusok István gyergyóalfalvi plébános vezetésével pünkösd szombatján gyülekeztek Csíksomlyón. A Tolvajos-tetői ütközet alatt az asszonyok, a gyermekek és az öregek a csíksomlyói templomban imádkoztak, kérték Babba Mária (a Szűzanyát ma is így nevezik a csángók) közbenjárását, segítségét. A hagyomány szerint legyőzik a fejedelem seregét, azóta e győzelem emlékére rendezik meg minden évben a Pünkösdi búcsút.

Gyönyörű nevet adtak a csíkiak és a csángók a csíksomlyói kegyszobornak: „Babba Mária, a napba öltözött Boldogasszony”.

Majd’ félszáz fővel a „D” vagont foglalta el a „Haraszti” vegyes csoport, voltak közöttünk Alsónémediről, Ócsáról, Taksonyból, Pesthidegkútról, Biatorbágyról, sőt még Sopronból is.

Az utazás napján, csütörtökön mindjárt „meglepetésben” volt részünk: a hagyományos programtól eltérve leszálltunk Nagyváradon, s az állomástól a Székesegyházig énekelve gyalogoltunk a szentmisére.

Az egyházmegye főtemplomának – *Nagyboldogasszonynak szentelt templomnak* – előterében álló Szent László-szobor megkoszorúzása után, a székesegyház kapujában *Böcskei László* megyéspüspök fogadott bennünket, majd szentmisét mutatott be.

Bevezetőjében felhívta a zarándokok figyelmét, hogy arra a helyre, abba a városba jöttünk el, ahol 825 évvel ezelőtt, 1192-ben III. Celestin pápa hozzájárulásával a szentek sorába iktatták Szent Lászlót. Ez a várbeli első székesegyházban történt, melyet ezért a váradiak sokszor emlegetnek így: „a hit bölcsője”. Az az ember, aki a hit útját járja, biztonságban haladhat előre, nem ér zsákutcába. Miként Szent László az első templomot a Boldogságos Szűzanya tiszteletére szenteltette, úgy mi is bizalommal kérhetjük a Magyarok Nagyasszonyának közbenjárását, segítségét – tette hozzá.

Székely János esztergom-budapesti segédpüspök, a vonaton utazó zarándokok lelki vezetője köszöntötte a nagyváradiakat: *„…Nagyon örülünk hogy itt lehetünk. Mikor átjövünk a határon, mindig azt érezzük, sokkal többet kapunk, mint amit adni tudunk. Az itt élő magyar testvéreinknek a hitét, gyökereikhez ragaszkodását csodáljuk, vendégszeretetüket hálásan köszönjük…”* továbbá *„…Csíksomlyó a magyarság egyik legnagyobb találkozóhelye, több tízezer magyar szíve együtt dobban ezen az ünnepen. Hálát adunk azért, hogy találkozhatunk egymással és a teremtő Lélekkel, aki felemel. Egy kicsit olyan ez, mint amikor egy szétszakított család újra eggyé válik. A határok lehet, hogy megosztanak minket, de a lelkünk, a szívünk, a kultúránk, a múltunk ugyanaz, ezért nagy várakozással megyünk a csíksomlyói búcsúra. Prohászka püspök azt mondta, Szent Lászlóval lett először a kereszténység igazán magyarrá. Ez azt is jelenti, hogy keresztény hitünk a természetes értékeinket nem elveszi, hanem felemeli, megerősíti, megtermékenyíti. Hálát adunk tehát ezért a kincsért is, az ezeréves keresztény múltunkért”* – fogalmazott Székely János.

A szentmise alatt az oltáron csodálhattuk Szent László nagyváradi fejereklyéjét.

A hatvan centiméter magas, 44 kg súlyú aranyozott ezüst mellszobor híven követi Szent László arcvonásait.

1780-ban Nagyvárad egy kis darabkát kapott az eredeti, Győrben található Szent László-herma koponyacsontjából. A szentté avatás 700. évfordulójára új hermát készíttetett Schlauch Lőrinc bíboros, mely nem másolata az eredetinek, hanem egy gazdagon aranyozott, zománcképekkel díszített mestermunka, drágakövekkel ékesítve.

Késő este – éjfél is elmúlt – mikor megérkeztünk *Gyergyószentmiklósra*, a „bázisra”, ahol több százan vártak bennünket énekelve, fúvószenekarral. A himnuszok eléneklése és az üdvözlő beszédek elmondása után elfoglaltuk a szállásainkat.

Másnap, a déli harangszó előtt megérkezett az egykori gyimesi határ-vasútállomásra *Gyimesbükkre* a Boldogasszony zarándokvonat, ahonnan gyalog vonultak le a zarándokok a kontumáci templomhoz – Székely János püspök, Burbela Gergely verbita szerzetes, Felföldi László helynök-plébános és Tímár Asztrik ferences szerzetes vezetésével. A

Gyimes völgye legrégebbi templománál, Kontumácon az ünnepi szentmise 13 órakor kezdődött, ezt Székely János püspök úr mutatta be. Ennek keretében helyi fiatalokat bérmált meg Tamás József püspök.

Székely János a tőle megszokott példabeszédekkel világított rá a Szentlélek erejére, mikor arra is hív, hogy meglássuk a szenvedőt, s ahogy Jézus tette: megtanít arra, hogy testvérek vagyunk, hogy jobb adni, mint kapni. A Szentlélek akar bennünket küldeni, hogy legyünk az Ő apostolai, s azt a fényt, amit bennünk gyújtott, másoknak is adjuk tovább.

„…Jézus benneteket is hív és küld, hogy legyetek az élet védői, a szeretet, a hit védői, mint Szent László királyunk tette. Épülhessenek rátok erős, boldog családok, a gyermekek jövője, tudjatok ugyanúgy ragaszkodni a hitetekhez, gyökereitekhez, kultúrátokhoz, mint azt Szent László királyunk tette…” – fejezte be szentbeszédét Székely János.

Így fogadtak bennünket Kolozsváron…

Boldogasszony Zarándokvonat keresztalja

„Idvez légy kegyelmes Szent László király,
Magyarországnak édes oltalma,
Szent királyok közt drágalátos gyöngy,
Csillagok között fényességes csillag! ….” – szombaton ezzel a himnusszal érkeztünk meg a *Csíksomlyói Kegytemplomhoz*, ahol a csíkszeredai fiatalok által kísért keresztaljunk átadta Szent László király ereklyéjét a Kordonnak, az ünnepi kíséretnek, hogy ők hozzák azt fel a Nyeregbe az ünnepi szentmisére.

Az idei, 450. csíksomlyói pünkösdi búcsú szónoka *dr. Veres András* győri megyéspüspök, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia elnöke volt. Az Erdélyi Ferences Rendtartomány nevében köszöntötte a zarándokokat azzal a jelmondattal, ami az idei zarándoklat jelmondata is: „*Tarts meg Isten őseink szent hitében és erényeiben*”. 450 évvel ezelőtt tudták az őseink, hol kell oltalmat keresni, mint ahogy azt a Salvator kápolna előtt kőkeresztbe vésve hagyták reánk.

„D” vagon zarándokai: Taksonyból, Ócsáról, Harasztiról…

Néhány gondolat a szentbeszédből:

A földi édesanyák szerepéről, családot összetartó erejéről, az édesanyák különleges képességéről beszélt, hogy minden nehézség, fizikai távolság ellenére is egyben tudják tartani a családot. Nemegyszer látjuk, hogy amikor meghal az édesanya, lazulnak a kapcsolatok a családtagok között, sokszor fel is bomlik a család. Láthatjuk tehát, mekkora szükség van a földi édesanyánkra. De legalább ekkora szükség van égi Édesanyánk, a Szűzanya segítségére is, hogy a krisztusi család, az egyház az evangéliumi egység útján maradjon.

„…Túlzás nélkül állíthatjuk, korunk emberének minden baja abból ered, hogy sokakból hiányzik a hit, mert elveszítették, vagy soha nem is volt hitük, mert nem volt emberük, aki Isten ismeretére elvezette volna őket….. Az ateista diktatúra idején igyekeztek is az Isten utáni érdeklődést minden módon elfojtani, vagy nevetségessé tenni… A vallást igyekeztek holmi ostoba, primitív magatartásnak minősíteni. S ez össztársadalmi szinten ma is érvényesül olyannyira, hogy a hitet, a vallásos magatartást egyesek igyekeznek folyton gúny tárgyává tenni… Ezt teszik, mert a keresztények ellen büntetlenül tehetik. Próbálnák csak megtenni más vallásokkal szemben….” Pedig jó lenne, ha ezen eszme képviselői leszállnának a maguk állította piedesztálról és belátnák, hogy még természettudományos módon sem állítható az ő istentagadásuk igazolhatóbbnak, mint a hívők istenhite. Max Planck a Nobel-díjas fizikus mondta: *„mind a vallás, mind a tudomány Istenbe vetett hitet kíván. A hívők számára Isten van a kezdetben, a fizikusnak pedig Isten van minden megfontolás végén. Bárhová nézünk, soha nem találunk ellentmondást a vallás és a tudomány között, inkább teljes összhangot, minden lényeges pontban.”*

Befejezésül: *„…arra kérem minden magyar testvéremet itt a somlyói nyeregben, vagy otthon a televízió képernyője előtt: kapaszkodjunk össze az imában, tudjunk őszintén megbocsájtani egymásnak, akarjunk összefogni nemzetünk és hazánk sorsának jobbra fordítása érdekében. Így teremtsünk békét önmagunkban, családunkban, országainkban, s legyünk egymás társai… Isten országának építésében…”*

Vasárnap délelőtt *Gyergyószentmiklóson* a szentmisén búcsúztattak el bennünket vendéglátóink. A szentmise elején *Dr. Csókay András* idegsebész professzor beszélt arról, hogy az ő életében hogyan működik a Szentlélek. *„…Három fontos dolog van, ami hozzásegít bennünket a Szent-Lélek-jelen-léthez: a mély imádság, a közösségi élmény, és a szenvedés. … A szenvedésnek a Szentlelket hívó energiája tetten érhető az életünkben…”* –mondta el saját megtapasztalásán keresztül Csókay András.

A házigazdák üzeneteként is hallgathattuk *Portik-Hegyi Kelemen* főesperes szavait: *„…Jöjjenek jövőre is, és hozzanak magukkal másokat is Gyergyóba, Székelyföldre. Amit itt tapasztaltak, amit Isten adott számukra, azt adják tovább…”*

A szentmise szónoka, *Székely János* püspök az igazi értékek fontosságára, illetve az azokra leselkedő veszélyre hívta fel a figyelmet prédikációjában. A mai világban a gonosznak öt halálos ellensége van, amelyektől el akarja szakítani az embereket. Az első az *Isten* és a vallás, az a gyökér, amely a Teremtőhöz, az élet forrásához köt. A második a *család*, azok a szálak, amelyek szeretteinkkel kötnek össze, szülőhöz, gyermekhez, házastárshoz. A családot akarják tönkretenni, mert a „szingli” a legkönnyebben manipulálható ember. A gonosz ugyancsak el akarja tépni a harmadik ellenségéhez, a *nemzethez* kötő szálakat, amelyek az anyaföldhöz, a kultúrához kötnek. A negyedik érték, és a gonosz újabb ellensége a termőföld. A magyar gazda, a parasztember, akinek saját földje volt, és ragaszkodott hozzá, az a múltban sem volt könnyen meggyőzhető, eltéríthető meggyőződésétől. Ezt a földet akarják most kihúzni a lábuk alól. Az ötödik érték, amely veszélyben van, az a *közösség*, azok közössége, akik egyformán álmodják a jövőjüket – hangzottak Székely János szavai. Hozzátette azonban, a gonosz el akar választani az élet forrásától, de a Szentlélek összeköt azokkal, egybetart.

Végezetül *Nagy Zoltán* polgármester „pár gondolatot csomagolt be útravalóul” Gyergyószentmiklós közössége nevében.

Összeáll a Kordon a Kegytemplom előtt a Labarummal és Szent László ereklyével

Labarumot kísérő Kordon

Úton, föl a Nyeregbe…

„…Most, hogy már visszaútba vagyunk a Napba öltözött Boldogasszony oltalmát elnyerő zarándoklatról, az együttlétnek azokat a pillanatait éljük meg, amikor a közös imától megerősödve, ki-ki a maga hajléka felé viszi a Somlyói Szűzanya védelmének hitét, a megmaradás ajándékát …. Nemzeti szétdaraboltatásunk fájdalmai mára, az együvé tartozás győzelmében emeli magasra lelkünket és szárnyaltatja hitünket.

…Az, hogy 1920. június 4-ét 2010-ben az Összetartozás Napjává nyilvánította a magyar Országgyűlés, üzenet és küldetés! Üzenet: van közös ügy, van közös jövő! Az év egy napja arra szegezi figyelmünket, hogy nemzetünk ereje a közösségben van és küldetésünk megélni ezt a közösséget…”

Polgármester úr emlékeztetett arra, azon a napon 99 éve volt annak, hogy az akkori Európa nyilvános merényletet tett a magyar nemzet eltiprására. Azt a nemzetet darabolta fel, amelyik évszázadokon át vérét ontotta a keletről jövő tatár, török és mongol zsákmányszerzőkkel vívott küzdelemben. Így tudott épen maradni a Louvre, és a világ minden pontjáról összegyűjtött műkincsek megannyi nyugat-európai tárháza. Ezért nem hiányosak a nyugati fejedelmek étkészletei, mert magyar erő, küzdelem és véráldozat feltartóztatta a pusztítókat. Már csak ezért is érthetetlen volt idegeneknek adni a hajdani Magyarország területének és népességének 2/3-át. *„A 99 éve ejtett trianoni sebek mindig is fájni fognak, mert igaztalanok voltak. Mégis, Istennek, Krisztusnak, Szűzanyának hála, miénk a törhetetlen magyar jövő, mi vagyunk a határok felett egyesült magyar nemzet.”*

„…Maradjunk meg szent hitünkben, higgyünk erőnkben, mert mi, hitet megtartó példái vagyunk a keresztény Európának… erős csak az lehet, akit hitének ereje elhoz ide, ahol a közös fohász mágikus erővel kapcsolja egybe azt, ami egykoron szétszakadt, és tölt fel bizakodással, hittel, reménységgel valamennyiünket. Tegyük meg ezt földi hazánk, a Kárpát-medence megtartása szent ügyében. A Szűzanya kísérje utatokat...” – köszönt el Nagy Zoltán polgármester.

Gyönyörű-, lelkiekben gazdag pünkösdi négy napot töltöttünk együtt zarándoktársaimmal a szentmiséken, a vonaton, együtt énekelve, imádkozva vagy épp a „csendes fülkékben” gyónással, „lelki beszélgetéssel” készülve a találkozásra Jézussal.

Végezetül *Pálmai Árpád* karnagy, a zarándokvonat kántorának sok szép éneke közül egy ritkábban hallhatónak a szövegét ismerjük meg:

Isten áldja meg a magyart,
Tartson neve, míg a Föld tart,
Paradicsom hazájában
//:Éljen örök boldogságban ://

Töltse békével napjait,
Egyezve lássa fiait,
Testvérharc és békétlenség
//:Minket meg ne rendíthessék ://

Isten áldja meg a magyart,
Tartson neve, míg a Föld tart,
Isten áldjon meg bennünket
//: Minden igaz magyar embert ://

Frankovits Ferenc

Jeremiás próféta, a szenvedő Megváltó előképe

I. rész

Az ószövetségi író próféták közül kiemelkedik a négy úgynevezett nagypróféta: Izaiás, Jeremiás, Ezekiel és Dániel.
Lapunk előző számaiban ismertettem Izaiás próféta életét és könyvének fontosabb részeit. Ő az Úr Jézus szinte egész életét megjövendölte, ezért hívjuk jelképesen ötödik evangélistának.
A második nagypróféta, Jeremiás, egészen más típusú ember, bár hasonló helyzetben volt mindkettő a nép tanítója. Izaiás körülbelül száz évvel korábban élt, mint Jeremiás. Működési területük azonban egyformán Jeruzsálemhez kötődik.
Mielőtt ismertetném Jeremiás próféta életét, visszaidézem a prófétai intézményről írtakat, az előző újságunkból.
A prófétizmus a Kr.e. XI. században a prófétaközösségek megjelenésével kapja első lendületét. Például, Illés, Elizeus próféták. Ezek a próféták Jahve (Isten) nevében összefogják a nemzet erejét.
A Kr.e. X. században, a királyok idejében a prófétaság szembekerül a királyság intézményével és védelmébe veszi a királyság előtti kor vallási, erkölcsi és szociális értékeit.
A Kr.e. VIII. század közepétől megjelenik a klasszikus értelemben vett prófétaság, amelynek képviselőit **íróprófétáknak** is szokták nevezni, a Szentírásban található, nevüket viselő és igehirdetésüket tartalmazó könyvek alapján. Ezek között az első Ámosz próféta (Kr.e. 783-743).
A babiloni fogság előtti próféták Izraelt, hűtlensége miatt, az üdvösség elvesztésével fenyegetik, és Isten eljövendő ítéletét hirdetik. A fogság alatti és utáni prófétaság gondolatvilágában viszont az üdvösséges jövő, a végidő képe kerül elénk.

Jeremiás próféta életéből néhány adat

Neve héberül *Jirmejahu*. Jelentése: „Jahve emeljen föl a nyomorúságból”. Anatot-ban született Jeruzsálemtől hét kilométerre egy faluban Kr. e. 650 táján, papi családban. Apját Hilkijának hívták. Júda királyának, Jozijának 13. évében kapta prófétai küldetését. *„Így szólt hozzám az Úr: Mielőtt megalkottalak anyád méhében, már ismertelek, mielőtt megszülettél volna, fölszenteltelek, és prófétául rendeltelek a nemzetek javára.”* (1,4-5). Működése mintegy negyven esztendeig tartott, Kr.e. 625- 585-ig. Jeruzsálem elfoglalása után Egyiptomba kerül, további sorsáról nem tudunk. Működése négy szakaszra osztható.
Első szakasz: Kr.e. 626-tól, meghívásától a király vallási reformjáig. Júda és Jeruzsálem vallási és erkölcsi viszonyai foglalkoztatják, és a szociális visszaélések ellen emeli fel hangját.
A második időszak Jozija király halálától (609-től), Jeruzsálem első ostromáig tehető. A nagy hatalmak, Egyiptom és Babilónia, csatároznak a kis Júdea körül. A babiloni király, Nabukodonozor elfoglalja Júdeát és lerombolja a templomot.
A harmadik szakaszban, Cidkija király uralma alatt, Jeremiás próféta óvja a vezetőket attól, hogy vakmerően bízzanak Isten segítségében, és ugyanakkor felszólítja őket, hogy ne bízzanak a hamis prófétákban. Ezért sok üldözést kell elszenvednie a prófétának.
A negyedik szakasz Jeruzsálem elfoglalásától a próféta Egyiptomba hurcolásáig tartó időszakot öleli fel. A babiloni király Gedalját állítja helytartónak Júdea élére, de ennek meggyilkolása után a prófétát a júdeaiak Egyiptomba hurcolják.

A próféta sorsa nagyon keserves volt

Már a leírtakból is kiderül, hogy rengeteget szenved a próféta, szinte összeroppan a nagy teher alatt. Írásai vívódásairól, kétségbeeséseiről, szenvedéseiről vallanak. Különösen a 11, 15, 17, 18 és 20. fejezetek.
Jeremiás teljesen az Úr szolgálatába állította életét. Istentől kap utasítást, hogy ne kössön házasságot, ne legyenek gyermekei, és ezzel is az eljövendő megsemmisítő isteni ítélet tanúja legyen. (16,1) Sorsát meghatározza az ellenkezés, amellyel környezete az igehirdetését fogadja. Minden oldalról ellenségekre talál. (20,10) A király, az udvari vezető emberek, a papság, a nép, sőt saját családja is szembe kerül vele. (12,6) Gyűlölték, kiközösítették, bántalmazták, majd csak meg nem ölték. (15,17; 20,1)

Kedves Olvasók!

Az első részben Jeremiás próféta korát, működésének területét és életének néhány mozzanatát ismertettem. A következő lapszámunkban idézek majd a könyvéből részeket, hogy egyrészt megismerjük tanítását, Isten üzenetét, másrészt megtaláljuk azt az életében felfedezhető párhuzamot, amelyben élete hasonlít az Úr Jézus Krisztus életére. De addig is szeretettel ajánlom könyvének olvasását.

Szeretettel: András atya

Kép: Rembrandt Harmenszoon van Rijn: Jeremiás siratja Jeruzsálemet

A KATOLIKUS EGYHÁZ KATEKIZMUSA

„Hiszem a test feltámadását”

A keresztény Credo – Istenben: az Atyában, a Fiúban és a Szentlélekben, valamint az Ő teremtő, üdvözítő és megszentelő tevékenységében való hitünk megvallása – tetőpontját a halottak feltámadásának meghirdetésével (ami az idők végén fog történni) és az örök életbe vetett hit megvallásával éri el.
Erősen hisszük és reméljük, hogy amint Krisztus valóban feltámadt a holtak közül, és örökké él, úgy haláluk után az igazak is örökké élni fognak a feltámadt Krisztussal, és ő feltámasztja őket az utolsó napon. (vö. Jn 6,39-40) Mint az övé, a mi feltámadásunk is a Szentháromság műve lesz.
„Ha pedig bennetek van annak Lelke, aki föltámasztotta Jézust halottaiból, ő, aki Jézus Krisztust föltámasztotta, életre kelti a ti halandó testeteket is a bennetek lakó Lelke által.” (Róm 8,11; vö. 1Tesz 4,14)
A halottak feltámadásába vetett hit kezdettől fogva a keresztény hit lényeges eleme volt. „Keresztény meggyőződés: a halottak feltámadása; ez a hit éltet bennünket.” (Tertullianus: Res 1,1)
„Ha tehát azt hirdetjük, hogy Krisztus feltámadt a halálból, hogyan állíthatják néhányan közületek, hogy nincs feltámadás? Ha nincs feltámadás, akkor Krisztus sem támadt föl. Ha pedig Krisztus nem támadt föl, hiábavaló a mi igehirdetésünk és hiábavaló a ti hitetek (…) Ám Krisztus föltámadt a halálból, elsőként a halottak közül.” (1Kor 15,12-14; 20)

I. Krisztus feltámadása és a mi feltámadásunk
A feltámadás fokozatos kinyilatkoztatása

A holtak föltámadását Isten fokozatosan nyilatkoztatta ki népének. A holtak testi föltámadásában való reménység úgy jelenik meg, mint lényegi követelménye az egész embert, a testet és a lelket teremtő Istenbe vetett hitnek. A mennynek és a földnek Teremtője ugyanakkor hűségesen fenntartja szövetségét Ábrahámmal és utódaival. Ebben a kettős perspektívában kezd majd megfogalmazódni a föltámadásba vetett hit. Megpróbáltatásaikban a Makkabeusvértanúk megvallják: „…a mindenség királya föltámaszt minket az örök életre, mert az ő törvényeiért halunk meg.” (2Mak 7,9) „Vigasztaló nekünk emberkéz által veszni el, ha belekapaszkodhatunk abba az Isten adta reménységbe, hogy föltámaszt minket.” (2Mak 7,14)
A farizeusok (vö. ApCsel 23,6) és az Úr számos kortársa (vö. Jn 11,24) remélték a föltámadást. Jézus határozottan tanítja. A szadduceusoknak, akik azt tagadják, így válaszol: „Azért tévedtek ugye, mert nem ismeritek sem az Írást, sem Isten hatalmát? (Mk 12,24) A föltámadásba vetett hit alapja az Istenbe vetett hit, aki „nem a holtak Istene, hanem az élőké”. (Mk 12,27)
Jézus azonban tovább megy: összekapcsolja a föltámadásba vetett hitet a saját személyével: „Én vagyok a föltámadás és az élet.” (Jn 11,25) Maga Jézus az, aki majd feltámasztja az utolsó napon azokat, akik hisznek benne (vö. Jn 5,24-25; 6,40), és akik eszik az ő Testét és isszák az ő Vérét (vö. Jn 6,54). Már mostantól jelét és zálogát adja ennek azzal, hogy néhány halottnak visszaadja az életet (vö. Mk 5,21-42; Lk 7,13-17), hirdetve ezáltal saját föltámadását, ami ugyanakkor más rendbe tartozik. Erről az egyedülálló eseményről úgy beszél, mint „Jónás jeléről” (Mt 12,39), mint a templom jeléről (vö. Jn 2,19-22), s előre meghirdeti feltámadását a halála utáni harmadik napra (vö. Mk 10,34).
Krisztus tanújának lenni nem más, mint tanúskodni „az ő föltámadásáról” (ApCsel 1,22; vö. Apcsel 4,33), valamint arról, hogy az apostolok vele együtt ettek-ittak „halálból való föltámadása után” (ApCsel 10,41). A föltámadásba vetett keresztény reménységet a föltámadt Krisztussal történt találkozások fémjelzik. Mi is föltámadunk majd, mint ő,ővele és őáltala.
A föltámadásba vetett keresztény hit kezdettől fogva megnem-értéssel és ellenkezéssel találkozott (vö. ApCsel 17,32; 1Kor 15,12-13). „A keresztény hit egyetlen pontja sem találkozott annyi ellenállással, mint a test feltámadásáról szóló” (Szent Ágoston Psal 88,2,5). Az elég általánosan elfogadott, hogy a halál után az emberi személy élete folytatódik szellemi módon. De hogyan lehet azt hinni, hogy ez az annyira nyilvánvalóan halandó test képes feltámadni az örök életre?

Hogyan támadnak fel a halottak?

Mit jelent „feltámadni”? A halálban, ami lélek és test szétválása, az ember teste romlásnak indul, lelke pedig találkozik Istennel, várva, hogy újra egyesüljön megdicsőült testével. Isten, mindenhatóságában, megadja majd a romolhatatlan életet testünknek, amikor Jézus feltámadásának ereje által egyesíti lelkünkkel.
Ki fog feltámadni? Minden ember, aki meghalt: „Akkor eljönnek, akik jót cselekedtek, az élet föltámadására, akik pedig gonoszat cselekedtek, az ítélet föltámadására.” (Jn 5,29; vö. Dán 12,2)
Hogyan? Krisztus föltámadt saját testében: „Nézzétek kezemet és lábamat! Én vagyok.” (Lk 24,39), de nem a földi életre jött vissza. Hasonlóképpen, benne „mindnyájan föltámadnak saját testükkel, amit most birtokolnak.” (IV. Lateráni Zsinat: DS 801), de ezt a testet is „hasonlóvá teszi megdicsőült testéhez” (Fil 3,21) „szellemi testként” (1Kor 15,44).
Ez a „hogyan” túlhaladja elképzelésünket és megértésünket; csak a hitben elérhető. Ám az Eucharisztiában való részesedésünk már megadja testünk Krisztus általi átalakulásának első ízét.

Mikor? Véglegesen az „utolsó napon” (Jn 6,39-40; 44; 54; 11,24) a „világ végén” (LG 48). Ugyanis a holtak föltámadása bensőségesen kapcsolódik Krisztus második eljöveteléhez: „Parancsszóra, a főangyal kiáltására, Isten harsonazengésére az Úr maga száll le a mennyből, s először a Krisztusban elhunytak támadnak föl.” (1Tesz 4,16)

Krisztussal feltámadnak

Amint igaz az, hogy Krisztus majd feltámaszt minket „az utolsó napon”, ugyanúgy igaz az is, hogy egy bizonyos értelemben már Krisztussal feltámadtunk. Mert, hála a Szentléleknek, a keresztény élet itt a földön, már mostantól Krisztus halálában és feltámadásában való részesedés.
A keresztség által egyesülve Krisztussal, a hívők már valóságosan részesednek a föltámadt Krisztus (vö. Fil 3,20) mennyei életében, de ez az élet most még „Krisztussal az Istenben van elrejtve” (Kol 3,3), „Krisztus Jézusban ugyanis föltámasztott minket (Isten), és vele együtt maga mellé ültetett a mennyben” (Ef 2,6). Az Eucharisztiában testével táplálkozunk, és már Krisztus testéhez tartozunk. Amikor majd föltámadunk az utolsó napon, mi is „vele együtt megjelenünk dicsőségében.” (vö. Kol 3,4)

II. Meghalni Jézus Krisztusban

Ahhoz, hogy feltámadjunk Krisztussal, előbb meg kell halni vele, el kell hagyni ezt a testet, hogy hazajussunk az Úrhoz (vö. 2Kor 5,8). Ebben az „eltávozásban” (Fil 1,23), ami a halál, a lélek elválik a testtől. A lélek majd újból egyesül testével a halottak feltámadásának napján. (vö. SPF 28)

A halál

„Az ember sorsa a halállal szembesítve válik a legnagyobb rejtéllyé.” (GS 18) Bizonyos értelemben a testi halál természetes, ám a hit szemében valójában a „bűn zsoldja” (Róm 6,23; vö. Ter 2,17) Azok számára viszont, akik Krisztus kegyelmében halnak meg, a halál részesedés az Úr halálában, hogy feltámadásában is részesülhessenek. (vö. Róm 6,3-9)
A halál a földi élet vége. Életünket az idő méri, amely során változunk, öregszünk, és mint a föld minden élőlényének, a halál nekünk is úgy jelenik meg, mint az élet szabályos vége. A halálnak ez az oldala sürgőssé teszi életünket: halandóságunk ismerete figyelmeztet arra, hogy csak korlátozott idő áll rendelkezésünkre éltünk megvalósításához: „gondolj teremtődre ifjúságod napjaiban (…) mielőtt a por visszatér a földbe, ahonnét jön az éltető lehelet meg az Istenhez, aki adta.” (Préd 12,1 és 7)
A halál a bún következménye. Az Egyház tanítóhivatala, a Szentírás (vö. Ter 2,17) és a szent hagyomány állításainak hiteles magyarázója, tanítja, hogy a halál az ember bűne miatt lépett a világba. (vö. DS 1511) Jóllehet az ember természete halandó, Isten arra szánta, hogy ne haljon meg. A halál tehát ellentétben áll Isten teremtő terveivel, és úgy lépett a világba, mint a bűn következménye. (vö. Bölcs 2,23-24) „Az ember nem halt volna meg, ha nem vétkezett volna.” (GS 18) Így az ember „utolsó ellenségét” is le kellett győzni. (vö. 1Kor 15,26)
Krisztus átalakította a halált. Jézus, az Isten Fia is elszenvedte a halált, az emberi lét velejáróját. Ugyanakkor, halálfélelme ellenére (vö. Mk 14,33-34; Zsid 5,7-8), Atyja akaratának szabadon és teljesen alávetve magát, vállalta azt. Jézus engedelmessége a halál átkát áldássá változtatta. (vö. Róm 5,19-21)

A keresztény halál értelme

Krisztusnak hála, a keresztény halálnak pozitív értelme van. „Számomra az élet Krisztus, a halál pedig nyereség.” (Fil 1,21) „Igaz beszéd ez? Ha vele halunk, vele is fogunk élni.” (2Tim 2,11) A keresztény halál lényegi újdonsága ez: a keresztség által a keresztény már szentségileg „meghalt Krisztussal”, hogy új életet éljen; és ha mi Krisztus kegyelmében halunk meg, a fizikai halál bevégzi ezt a „Krisztussal való meghalást”, és így teljessé teszi beiktatásunkat Krisztus megváltó cselekedetébe.
Isten az embert a halálban magához szólítja. Ezért a keresztény képes a halál iránt hasonló vágyat érezni, mint Szent Pál: „szeretnék szabadulni, hogy Krisztussal legyek.” (Fil 1,23); és képes átformálni saját halálát Krisztus példájára az Atya iránti szeretet és engedelmesség tettévé. (vö. Lk 23,46)
A halál keresztény szemlélete (vö. 1Tesz 4,13-14) kiváltságos módon jut kifejezésre az Egyház liturgiájában.
A halál az ember földi zarándokútjának, a kegyelem és az irgalom idejének vége, amit Isten felajánl neki, hogy megvalósítsa földi életét az isteni terv szerint, és hogy döntsön végső sorsáról. Amikor véget ér „földi életünk egyetlen futama” (LG 48), nem térünk vissza újabb földi élethez. „Az emberek csak egyszer halnak meg.” (vö. Zsid 9,27). Nincs reinkarnáció a halál után.
Az Egyház bátorít bennünket, hogy készüljünk fel halálunk órájára (A hirtelen haláltól – Ments meg, Uram, minket. – Mindenszentek litániájában), hogy kérjük Isten Anyját: Ő járjon közben értünk, „halálunk óráján” (Üdvözlégy, Mária imádság), és hogy bízzuk magunkat Szent Józsefre, a jó halál védőszentjére.
„Bármit gondolsz vagy teszel, úgy kell intézned, mintha holnap meg kellene halnod. Ha tiszta volna a lelkiismereted, nem nagyon félnél a haláltól. Jobb lenne a bűnöktől őrizkedned, mint a halál elől menekülnöd. Ha ma nem vagy készen, holnap hogyan leszel?” (Kempis Tamás: Krisztus követése 1,23,5-8)
„Áldjon, Uram, testvérünk, a testi halál, akitől élő ember el nem futhat. Akik halálos bűnben halnak meg, jaj azoknak! És boldogok, kik magukat megadták szent akaratodnak, a második halál nem fog fájni azoknak.” (Assisis Szent Ferenc: Naphimnusz)
Jézus, aki Isten Fia, szabadon szenvedte el a halált értünk, Istennek, Atyjának szabad és teljes alávetettségben. Halála által legyőzte a bűnt, megnyitva minden ember számára az üdvösség lehetőségét.

Dán Károlyné

PÜNKÖSDI HANGVERSENY TAKSONYBAN

Szabó István zeneművész regényes életfonala Kőbányán indul. A család több tagja is megfertőződött a múzsák által, a nagypapa a festészettel, a papa a szobrászattal szemezett, de mindig közbeszólt a háború. Az első, majd a második… A nagynéni a harmincas években Olaszországba költözött, viszont hátra hagyta a zongoráját, ami István első hangszere volt. A honvédség a klarinétot adta ajándékul, amit a szaxofon követett, és 1967-et írunk, amikor ifj. Szabó István, Steve Taylor Szabó, Svédországba utazott szerencsét próbálni, ahol először Galambos János tánczenekarában játszott, majd elvégezte a Zeneakadémiát, és ezután következett a szerelem a klasszikus zenével – és a világjárás Japántól Svájcon át Amerikáig. Hazatérve játszott bazilikában és püspöki palotában, cseppkőbarlangban és színpadokon, többek között a Margitszigeti színpadon részese volt a Vangelis élő koncertnek, de állt a 100-tagú cigányzenekar előtt is szólistaként. Ahogy maga említette, élete egyik legnagyobb élménye 2009-ben, a taksonyi főtér avatásakor a zenepavilon-béli játéka volt… Eddig öt lemezt készített, melyeken vegyesen találhatóak a könnyű- és komolyzene örökzöldjei és slágerei. **– R.B.**

A hagyományos pünkösd hétfői hangversenyen Steve Taylor Szabó pánsípművész működött közre.

Szent László napi kórustalálkozó Halásztelken

A Halásztelki Zenebarátok Egyesülete volt a házigazdája a VII. Szent László napi kórustalálkozónak 2017. június 24-én, Halásztelken. Az eseménynek a szépen felújított Malonyai kastély adott otthont. A kórustalálkozón hét énekkar vett részt: az Ádám Jenő zeneiskola nőikara és a Szent Erzsébet kórus, Szigetszentmiklósról, a Belcanto Kamarakórus, a katolikus és református énekkarok Halásztelekről, a Szent Cecília kórus, Dunaharasztiról és a Kantátika férfikar Dunavarsányról. Örülünk, hogy ismét énekelhettünk a hangversenyen, amelyet Halásztelken kétévente szoktak megrendezni a város védőszentjének, Szent László királynak az ünnepén. A koncert után, közönség és közreműködők, kivonultunk a Szent László térre, és elhelyeztük az énekkarok közös koszorúját Szent László király emlékművénél.

A Kisduna-mente kórusainak találkozóján a zenei program változatos és színvonalas volt. Hallhattunk a Kodály-évforduló kapcsán több Kodály Zoltán szerzeményt, Bartók-műveket, modern filmzenét, népdalfeldolgozást, s többségében egyházzenei műveket. A Szent Cecília kórus Bárdos Lajos Szellő zúg távol, Giacomo Gastoldi Táncos, Varga László Tubam cum citharis, Marco Frisina Cantico dell'Agnello és Benedikt Randhartinger Cantate Domino című alkotásait adta elő. Karnagyunk Nagy István, hangszeren kísért bennünket Kis-Faragó Renáta, szólistánk volt a Frisina-műben Kiss Ferenc. **– K.T.**

SZENT A PUSZTÁBAN

„Nézd, elküldöm követemet színed előtt, hogy előkészítse utadat. A pusztában kiáltónak szava: Készítsétek az Úr útját, tegyétek egyenessé az ösvényeit!” – írta Izajás próféta (vö. Mk 1,2-3).

És a követ eljött a választott nép közé, bűnbánatot hirdetve zsidóknak és prozelitáknak, férfiaknak és nőknek, szolgáknak és a nép vezetőinek. Az Istenhez való visszatérésre és erkölcsi megújulásra szólította fel egész Izraelt.

Az evangéliumok és az Apostolok cselekedetei egybehangzóan tanúskodnak, hogy Jézus nyilvános fellépésének kezdetei Keresztelő Jánosnak a Jordán mellett indított tevékenységéhez nyúlnak vissza. Ennek idejét Lukácstól (3,1) tudjuk meg egészen pontosan: Tiberius császár uralkodásának tizenötödik éve az október 27. és szeptember 28. közötti 28-29. esztendőnek felel meg. Szintén Lukácstól (2,3) szerzünk bizonyosságot arról, hogy János, föllépése előtt, a pusztában élt, tehát azon a helyen, amelyhez a zsidók megváltói várakozásai fűződtek. Több vallási csoport, például az esszénusok is a júdeai pusztában éltek elvonultan várakozva, ebben az időben. Az esszénusok könyvtárát találta meg 1947-ben, egy véletlennek köszönhetően, egy pásztorfiú. A qumráni tekercsek történelmi tudásunk nemes részét képezik, megrajzolva a Krisztus előtti 200 év közel-keleti erkölcsi felfogását és vallásfilozófiáját.

A János-evangélium Betániát, majd a Szalim közelében fekvő Ainont nevezi meg János működésének helyszíneként. János bőrövvel összefogott teveszőr ruhát viselt, és a sivatag-adta szűkös élelemforrásból táplálkozott. Alakja a zsidókat Illésre emlékeztette, akin szintén *„szőrruha volt, derekán pedig bőröv”* (2Kir 1,8). A zsidóság várakozása szerint Illésnek a Vég előtt vissza kell térnie, hogy a Messiás előfutáraként előkészítse a népet a megváltás idejére. A Keresztelőben tehát, a régi prófétaság szellemében, új Illés támadt. János az Illéstől tapasztalt bátorsággal szólított fel: *„Tartsatok bűnbánatot, mert közel van a mennyek országa.”* (Mt 3,2)

A Keresztelő a nép minden tagját, még vezetőit is, kivétel nélkül megtérésre szólította fel. Nem engedte az elbizakodottságot, kevélykedést, a tanítás igaz voltának a kisajátítását, ahogyan azt az elkülönült csoportok, farizeusok, szadduceusok, esszénusok, tették. *„Viperák fajzata! Ki tanított benneteket arra, hogy fussatok a közelgő harag elől? Teremjétek a bűnbánat méltó gyümölcsét. Ne gondoljátok, hogy arra hivatkozhattok: Ábrahám az atyánk! Mondom nektek: ezekből a kövekből is tud az Isten Ábrahámnak fiakat támasztani. A fejsze már a fák gyökerén van: Kivágnak és a tűzre vetnek minden fát, amely nem terem jó gyümölcsöt.”* (Mt 3,7-10)

A próféta nem kertel, nem mondja azt, hogy az Eljövendő meg fogja szabadítani Izraelt az elnyomóktól, ám elvégzi az ítélet végső aratását: *„Szórólapátja már a kezében van. Kitakarítja szérűjét, a búzát csűrébe gyűjti, a pelyvát pedig olthatatlan tűzbe vetve elégeti.”* (Mt 3,12)

János a végső felkészülésnek az érdekében szólítja fel az embereket a bűnbánat keresztségére (vö. Mk 1,4), és ugyanakkor azt is hirdeti, hogy az utána jövő hatalmasabb nála, Szentlélekkel és tűzzel fog keresztelni (vö. Mt 3,11).

Keresztelő János szavára tömegek mozdulnak meg, szegődtek követőjévé, s a megtisztulás vágyával merítkeznek meg a Jordán vizében. Így járult János elé maga Jézus is. János felismerte, hogy Ura érkezett hozzá, és az Atya is kinyilatkoztatta a Fiút abban a szent pillanatban, amikor Jézus felmerült a Jordán vizéből (vö. Mt 3,13-17).

János megvallja Jézust, ugyanakkor Jézus is kinyilatkoztatja János prófétaságát, megerősíti a hallgatóit abban, hogy János az utolsó idők követe, ő a várt Megváltó előfutára: *„Ő az, akiről az Írás szól: Nézd, elküldöm követemet előtted, hogy előkészítse utadat. Bizony mondom nektek: asszonyok szülöttei közt nem született nagyobb Keresztelő Jánosnál. De aki a mennyek országában a legkisebb, az nagyobb nála. … S ha tudni akarjátok: ő Illés, akinek el kell jönnie. Akinek füle van, hallja meg.”* (Mt 11,10-11; 14-15) Ezt erősíti meg az a híradás is, mely szerint János az első és egyetlen próféta, aki anyja méhében történt fogantatásától kezdve el volt telve Szentlélekkel (vö. Lk 1,11-17). Ő volt tehát az Úr végső időkre szánt prófétája, s a szinte ijesztő külső és a kíméletlen megnyilatkozások ellenére, joggal láthatta benne a Megváltóra várakozó nép az újra eljött Illést.

Jézus a maga isteni küldetését összekapcsolja Jánoséval, hiszen azoknak, akik János bűnbánati keresztségét elutasították, kijelenti, hogy ezzel vele és a küldetésével szemben is döntöttek (vö. Mk 11,27-33). Jézus nemcsak az isteni megbízatás ügyében vallja magát egynek előfutárával, hanem az elutasításban is, hiszen egyaránt félreismerik, és megvetéssel fogadják Jánosnak, a bűnbánat hirdetőjének, és Jézusnak, az üdvösség meghozójának az életmódját: *„Eljött János, nem eszik, nem iszik, s azt mondják rá, ördöge van. Eljött az emberfia, eszik is, iszik is, s azt mondják rá, lám a falánk, iszákos ember, a vámosok és a bűnösök barátja.”* (Mt 11,18-19) Jézus útkészítőjének nyilvánította a Keresztelőt, és János felismerte Jézusban a Megváltót, meg is nevezte őt: *„Nézzétek, az Isten bárányа! Ő veszi el a világ bűneit. Róla mondtam: A nyomomba lép valaki, aki nagyobb nálam, mert előbb volt, mint én.” „Láttam és tanúskodom róla, hogy ő az Isten Fia.”* (Jn 1,29-30; 34)

Helyes távlatokban kell tehát ma is szemlélnünk Keresztelő János művét, aki az utolsó és a legnagyobb volt a próféták közül. Előfutára volt az egyetlen, üdvözítő, isteni kinyilatkoztatást meghozó Jézus Krisztusnak, a mi Urunknak. János a Világosság tanúja, az ő feladata a nép előkészítése Krisztus Urunk eljövetelére.

A második eljövetel előtt sem hangzik más szózat a világ népeinek: Térjetek meg! János ma is szól hozzánk, és nem a pusztában.

Koczka Tamásné

Kép: A taksonyi Szent Anna templom üvegablaka

Jótékonysági est az épülő rákóczligeti templom javára

2017. május 13-án a dunaharaszti József Attila Művelődési Házban jótékonysági estet rendeztünk az épülő rákóczligeti templom javára.

A rendezvény létrejötte egy különös „véletlen” játéka, de tudjuk, a hívő ember számára nincsenek véletlenek. Hála és köszönet Sebestény Krisztáéknak, akik tizenhárom éven keresztül kitartó munkával és lelkesedéssel szervezték ezt a rendezvényt mindannyiunk nagy örömére. Az első egyházközségi bált egy akkori házas közösség – amelynek tagjai voltak a Sebestény és a Pozsgai házaspár is – hívta életre 2004-ben, amikor a dunaharaszti Szent István templom fennállásának centenáriumát ünnepeltük.

Néhány hónappal ezelőtt értesültünk róla, hogy Krisztáék már nem tudják vállalni ezt a nem is egyszerű szervező-rendező munkát. Ennek apropóján született meg az a gondolat a templomépítő bizottság körében, hogy egy olyan estét próbáljunk megszervezni, amelyen meg tudjuk szólítani híveinket és a város lakóit, hogy mindannyian magukénak érezzék a templomépítés ügyét. A templomépítő bizottság tagjai: Láng András plébános, Fekete Roland káplán, Apró Tamás, a templom tervezője, Horváth Tibor műszaki felelős, Bors András egyháztestületi világi elnök, Fülöp Győző, Dékány Zsolt, Bartos Péter, s előző káplánunk Berta László is három évig lelkes tagja volt a bizottságnak. A szervezésbe bekapcsolódtak az építőbizottsági tagok feleségei közül néhányan, így Debreczeni Zsófia, Pap Zsuzsa és Fülöpné Tóth Rita.

A rendezvény szervezésekor megtartottunk néhány már jól bevált elemet, ugyanakkor új ötletekkel is gazdagítottuk az eseményt. A megnyitó után, a batyus vacsorával egy időben, a Liget kórus, valamint a Nyársapáti népdalkör gyönyörű énekei kápráztattak el bennünket. A rendezvény része volt egy kortárs alkotásokból álló kiállítás, amely neves művészek felajánlásából született. Felajánlást tettek: Artner Ilona, Kerekes Anna, Koncz József (leszármazottai felajánlása), Lakatos József Péter, Lehel Endre, Lelkes A. Gergely, Mikó F. László, Nyári A. Ildikó, Pósta Zoltán (Gintner család adományai), Rábenspeck Erzsébet, Szakáll Ágnes, Tóth Tibor és két szárnypróbálgató művészpalánta: Fülöp Nóra és Németh Laura. A kiállítás szervezésében sokan segédkeztek, akik közül szeretnénk kiemelni Némethné Tóth Ágnes művészettörténész áldozatos munkáját.

A kiadós vacsora után a Botosánka Trió moldvai csángó együttes szolgáltatta a talpalávalót.

Az est igen hangulatos és vidám része volt a borkóstoló, melyet Bereznai Roland vezetett, míg a népdalkör kísérte őt mulatós és huncut bordalaival. No és nem feledkezhetünk meg a borkóstoló legfontosabb és leginkább vidámságra sarkalló eleméről, a kitűnő minőségű borokról sem, melyeket Gyöngyöspatáról hoztunk egy jó hangulatú előkóstolás után, a Maka család szőlőbirtokáról. De nem csak borokat kóstolgathattunk, a Buci pékség finom pogácsáival és a Ficsor család kitűnő sajtjaival is kényeztettük ízlelőbimbóinkat.

E programokkal egy időben egy külön teremben megnyitott a hangulatos tea- és kávéház, ahol kedvére cseverészhetett bárki, aki az időközben a nagyteremben elinduló táncban elfáradt. Itt a Taksonyból érkezett nagyzenekar szolgáltatta a talpalávalót, akiknek ezúton is hálásan köszönjük nagylelkű felajánlásukat. Nagy sikere volt az adományokból összegyűlt éléskamrának is, ahol finom házi lekvárok, szörpök és befőttek megvásárlásával támogathatták a résztvevők a templomépítést. Ugyanitt juthattunk hozzá Vagnerné Erzsike gyönyörűen, művészi módon megmunkált tojásaihoz is, az eladott „alkotások” bevétele szintén jótékonysági célt szolgált. Ezenkívül, felajánlást tett Ignácz János, a dunaharaszti cserkészcsapat parancsnoka, aki könyvek értékesítésével járult hozzá a templom építéséhez. A gyerekek nagy kedvence, a fantasztikus felajánlásokból összeállított tombola nagy sikert aratott, a szerencsések szép ajándékokkal térhettek haza.

Itt szeretnénk megköszönni a Dunaharaszti Önkormányzat évek óta tartó felajánlását, hogy ismét rendelkezésünkre bocsátották a művelődési házat, amelynek segítőkész munkatársaival öröm volt az együttműködés. Végül, de nem utolsósorban kívánjuk minden résztvevőnek, nagylelkű támogatónak és azoknak, akik bármilyen módon támogatták a rendezvényt és ezáltal a templomépítés ügyét, Isten fizesse meg gazdagon munkáját, és áldja meg életüket!

Nekünk, szervezőknek, akik munkánkkal támogattuk a templom építését, a szervezés alatt létrejött különleges találkozások nagylelkű és lelkes emberekkel, a velük való beszélgetés, együtt gondolkodás és a rendezvényen az emberek arcán látható felszabadult mosoly jelentette és jelenti ma is a legnagyobb boldogságot, örömet és köszönetet munkánkért.

a Templomépítő Bizottság

TÁJÉKOZTATÁS A LIGETI SZENT IMRE TEMPLOM ÉPÍTÉSÉRŐL

Április 27-én, csütörtökön megszenteltük a keresztet, és a toronysisak a kereszttel felkerült a torony tetejére.
Ebben az évben szeretnénk leszigetelni és becserepezni a tetőt, valamint elvégezni a bádogozási munkákat, és a csatornákat felhelyezni. A jövő évben szeretnénk elkezdeni a belső munkálatokat.
Az idei munka bekerülési összege 16 millió forint. Ekkora összeg nem áll rendelkezésünkre. Csak kölcsönből tudjuk az anyagiakat biztosítani. De mindenképpen meg kell ezt valósítani, hogy a templom eddigi építményének állaga ne rongálódjon.
Az építés támogatására téglajegyek vásárolhatók a sekrestyékben, illetve adományokat a **„Rákóczligeti római katolikus egyházközség" 11742180-20065661** és a **Dunaharaszti „Szent Imre Római Katolikus Templomért" 11600006-00000000-09873755** bankszámlaszámokra lehet befizetni. Minden segítséget megköszönünk.
Továbbra is kérjük a templomépítés támogatását, és várjuk a hívek anyagi hozzájárulását is.

Láng András plébános

TÁJÉKOZTATÁS A 2017. ÉVI ADOMÁNYOKRÓL

2017. január 1-től június 13-ig összesen 3.621.000 Ft adomány érkezett a kedves Testvérektől Egyházközségünk egyszámláira, ebből
* adományok, téglajegyek vásárlása: 2.040.920 Ft
* bevétel a Cimbora Együttes koncertjén: 350.080 Ft
* jótékonysági est bevétele: 950.000 Ft
Alapítványunk egyszámlájára 280.000 Ft összegben érkeztek befizetések.

A rendkívül dekoratív, épülő templomunk fotójával ellátott palackozott Szent Imre borokat, melyek még megmaradtak, továbbra is meg lehet vásárolni a plébániákon 1000 Ft/palack áron, valamint a megmaradt festményeket, ami további bevételt jelent.

Ezúton is megköszönjük Testvéreinknek nagylelkű adományaikat.

Dunaharaszti, 2017. június 14.

Kovács-Nagy Gáborné
a Rákóczligeti Egyházközség pénztárosa

Az elsőáldozók csoportja Taksonyban, 2017. május 14-én
és Dunaharasztin 2017. május 21-én

MÁRIÁS LÉLEKKEL JÉZUSHOZ

Interjú Erdély Istvánné hitoktatóval

Erdély Istvánné 2014 óta tanít hittant Dunaharasztiban. Vele ültünk le beszélgetni a hivatásról, pályájáról, a gyermekekről.

– Örülök, hogy itt a Dunaharaszti Főplébánián, a hittanos teremben készítjük el az interjút, ahol a legtöbb esetben a gyerekekkel is tartjuk a hittanórákat. Ferenc pápa szavaival élve, ebben a környezetben tudjuk legjobban megvalósítani mi, hitoktatók is, hogy „bárányszagúvá" váljunk – kezdi a beszélgetést Erdély Istvánné Magdi.

– Úgy tudom, három éve költöztél Dunaharasztira.

– Kiskunhalasról költöztünk ide férjemmel, hogy lányunknak az unokáink körül segítsünk, hiszen ők akkor kezdték az általános iskolai tanulmányaikat. A város nem volt teljesen idegen számomra, hiszen egy régi iskolatársam, aki padtársam is volt a gimnáziumban, itt lakik, és vele szoros barátságot ápoltam. Barátaink közvetítésével, rögtön ideköltözésünkkor felmerült az igény, hogy vállalnám-e néhány hittanóra megtartását. Gondolkodás nélkül igent mondtam, szívesen és szeretettel vállalkoztam a feladatra. Óraadó tanár vagyok a Hunyadi és a Rákóczi általános iskolákban.

– Jól érzitek magatokat Harasztin?

– Nem éreztem magam a kezdetektől idegennek, mert a Patrónás Öregdiák Szövetség révén azonnal találtam magamnak itt társakat, akik hasonló korosztályúak. Velük felvettem a kapcsolatot. Ezek a barátságok sokat segítenek.

– Pedagógusi pályádról szeretnélek kérdezni. Kiskunhalason is tanítottál?

– Igen, általános iskolában és gimnáziumban voltam hitoktató. Végzettségem szerint azonban közgazdász vagyok, a teológiát a rendszerváltozás után végeztem el. Eredetileg költségvetési szakon szereztem diplomát a Pénzügyi és Számviteli Főiskolán, és az államigazgatásban dolgoztam. Köztisztviselő voltam hosszú évtizedekig, egészen nyugdíjazásomig. Amikor nyugdíjba mentem, annyira örültem, hogy megszabadultam a statisztikától! Hát, hitoktatóként most nyakig vagyok a statisztikában, annyi az adminisztráció – mosolyog.

– A hitoktatás hogyan került az életedbe?

– Ehhez el kell mondanom, hogy a Patrona Hungariae Katolikus Leánygimnáziumban érettségiztem 1969-ben, Budapesten. Akkor a nővérek csak gimnáziumot működtettek, ma már óvodában, általános iskolában, gimnáziumban és alapfokú művészeti iskolában folyik a nevelés.

– Hogyan kerültél Kiskunhalasról Budapestre?

– A nagybátyám, Dr. Simon Sándor piarista szerzetes-tanár volt. Az ő révén kerültem a budapesti Patrona Hungariae Gimnáziumba, mert az akkori Patrónának Dr. Papp László személyében piarista atya volt az igazgatója. A máriás lelkületet a Patrónában ittam magamba, hiszen a patróna jelmondata Per mariam ad Jesum – Máriával Jézushoz. Csodálatos tanáraink voltak, mint Puskely Mária, és a bibliafordító Kosztolányi István atya, aki hittant tanított nekünk. Engem nagyon érdekelt a bibliai szövegek társadalmi, történelmi, kulturális háttere és a régészet. Kosztolányi atya hittanóráin nagyon sokat kaptunk. Ezek nélkül nem lehet megérteni a Szentírást. Az atya úgy adott elő, hogy a Szentírás nem volt ásatag szöveg, hanem valami élő, úgy emelte át ebbe a korba. Az Újszövetség könnyebb volt, de az Ószövetség megértéséhez ez elengedhetetlen. – Persze, a gyerekeknek ezt másként kell átadni – veti közbe, a maguk szintjén, a korosztályi sajátosságok szerint.

Gimnáziumban annyiban könnyebb volt ezt a részt előadni, hogy ott már műveltebbek a gyerekek, van tudás, amelyre építhetünk. Ott sok szép élményem volt a negyedikesekkel.

– Az evangéliumok megértéséhez is szükséges ez a kiegészítő, társadalmi, filozófiai tudás. Jézus idejét nem tudjuk megérteni, ha nem ismerjük az akkori zsidó társadalom és a környező népek életét. A vallás is olyan sokrétű volt, ismernünk kell az összefüggéseket, a különböző vallási és társadalmi csoportokat, felfogásokat, a társadalom rétegződését, a jogrendet, a közösségi élet szerveződését: hogy Jézus milyen közegben tanított.

– Óriási tudást kaptunk. Igen, megadták a látásmódot, kinyitották a szemünket, és a szülőkét is. Abban az időben sok mindenről nem lehetett beszélni, amiről mi ott beszéltünk. Fantasztikusan összekovácsolt lelki közösség alakult ebben a tanintézményben, s ez a közösség a mai napig működik, mert összetartunk, tudunk egymásról.

Nyelvet tanultunk, zenét. Én magyar-latin szakos tanárnak készültem, de a Patrónából tanár pályára abban az időben nem lehetett menni. Így kerültem a Pénzügyi és Számviteli Főiskolára. Az ottani tanáraim nagyon méltányolták a műveltségemet és a neveltetésemet, amit a Patrónából hoztam magammal. Tétényi tanár úr, a főiskola igazgatója összegyűjtött bennünket, egyházi iskolából jötteket, hogy olyan közgazdásznemzedéket neveljen, amely becsülettel, lelkiismeretesen dolgozik. Úgy mondta, hogy nagy szüksége van ránk Magyarországnak.

Meghatározó az életünkben, milyen tanáraink voltak.

– A nagybátyád mit tanított?

– Ő filozófiát és teológiát, valamint filológiát tanított, nyolc nyelven beszélt. Gimnáziumban kezdte, Vácott, majd a budapesti piarista gimnáziumban tanított, és utóbb a kispapokat a budapesti szemináriumban. Ő édesanyám testvére volt.

– A szüleid halasiak voltak?

– Nem, édesanyám szegedi kun családból származott, édesapám pedig vadkerti német családból. Nincs testvérem, aminek a háború az okozója. Édesapám hadifogságban volt, s így késői gyermek vagyok. Szegeden élnek unokatestvéreim. Honvágyam van néha Halas után, de itt, a dunaharaszti svábok között kicsit itthon vagyok édesapám révén. A szüleim nemzedéke nagyon sokat szenvedett a háború miatt, aztán pedig jöttek az ötvenes évek …

– Édesapád beszélte a németet?

– Ő még igen, de nekem nem adta tovább. Én a gimnáziumban tanulhattam németet fakultatív keretben. Akkor oroszt kellett tanulnunk, de a Patrónában, a latin mellett, lehetett választani egy nyugati nyelvet is: a németet vagy az angolt. Ez az állami iskolákban, abban az időben nem volt megengedve. Egy kis sziget volt a Patróna a háborgó tengerben. És talán most is zöldellő szigetek ezek az iskolák, ebben a társadalmi háttérben is.

– Említetted, hogy a Patrónában zenét is tanulhattatok.

– Nyolc évig zongoráztam, mielőtt a gimnáziumba kerültem, és ott is tanultam további három évet. Csodálatos emlékeim vannak a nagy létszámú énekkarról. A piaristákkal volt a Patrónának testvérkapcsolata, ahogyan ma is. Voltak alkalmak, például adventi hangverseny, amikor a két iskola kórusa közösen énekelt Bárdos tanár úr vezényletével. Kodály Zoltán gyakran látogatta meg a piaristákat, őt is láthattam, személyesen. Soha nem feledem őket. A kórusvezetőnk a szintén piarista Maklári Lajos atya volt.

– Továbblépve egy kicsit az időben, meséld el nekünk, hogyan határoztad el, hogy beiratkozol a Pázmány Péter Katolikus Egyetemre?

– A rendszerváltozáskor történt, hogy be akartam én is kapcsolódni a megújulásba, tenni akartam, adni akartam én is. Teljesen természetesnek tartottam, hogy részt vállaljak az eseményekben, mégpedig az újonnan szerveződő és engedélyezett hitoktatás területén, ezért elvégeztem a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Főiskolai karán a hitoktatói szakot. Több iskolatársammal, patrónásokkal, más egyházi iskolában végzettekkel együtt döntöttünk úgy, hogy mi, akik őrizzük a lángot, elmegyünk teológiát tanulni, hiszen ez a legnagyobb feladat és szolgálat, amit megtehetünk, ha hirdetjük az Örömhírt. Annyira éreztem az Isten segítségét, ez emberileg nem ment volna, újra beülni a főiskolai padba munka, család mellett. Abban az időben dolgoztam a gyámhivatalban, ahol kötetlen volt a munkaidőm, s így tudtam beiratkozni az egyetemre. Nulladik évfolyamon kezdtük, ahol Dr. Rédly Elemér atya volt a felkészítő tanárunk. Aztán a főiskolai évek alatt összegyűjtött bennünket Bolberitz professzor úr, egyháziskolásokat, és külön kis tankört szervezett nekünk. Tőle is nagyon sokat kaptunk.

1996-ban szereztem meg a hitoktatói diplomát, s ezt követően otthon, Halason kilenc évet tanítottam párhuzamosan általános iskolában és egyházi gimnáziumban.

– Hogyan tudtad összeegyeztetni akkor a család és a munkahely adta feladatokat a hitoktatással?

– A megyei gyermekvédelmi hivatalban dolgoztam abban az időben, ahol rugalmas volt a munkabeosztásom. Így tudtam vállalni a hitoktatói feladatokat, ingyen – hiszen fizetést abban az időben nem kaptunk ezért –, szeretetből.

– Dunaharasztin milyen korú gyermekekkel foglakozol?

– A Hunyadiban és a Rákócziban, összesen öt csoportot viszek, vegyesen, negyediktől nyolcadikig.

– Milyenek a tapasztalataid?

– Nagy csoda és nagy öröm, hogy most lehet hittant tanítani, ez egy ajándék. Tanítani, továbbadni a hitet, boldogság, ugyanakkor sokszor megpróbáltatás is. A gyerekek lehetnek nagyon kedvesek, szorgalmasak, készségesek, de lehetnek közömbösek, vagy sajnos ellenségesek is. Isten segítségével tanítom őket. Ligeten két fiúcska volt most elsőáldozó. Öröm volt velük lenni. Roland atya is megdicsérte őket, olyan szépen, következetesen, szorgalmasan felkészültek a vizsgára.

– Pedagógusként fel tudod venni a kapcsolatot a szülőkkel, nagyszülőkkel?

– Igen, a szülőkkel is megtalálom a hangot, legtöbbször sikeresen működünk együtt. Segítőkészek, és el is fogadják a segítséget. A Jóisten segítségével és az Ő eszközeként működünk, és minden együtt megtett lépés nagy öröm.

– Mit jelent számodra a hitoktatás?

– A hitoktatás számomra mindig is nagy kihívás és feladat, mivel nem többről van szó, mint hogy Máriás lélekkel tanítványaimat Jézushoz vezessem a hitbéli ismeretek átadása révén. A feladat azért is nagy kihívás számomra, mivel a legtöbb esetben a szülők is azon generációhoz tartoznak, akik nem részesültek iskolai hitoktatásban. A tanítás nagyon sok örömmel, de fáradsággal és sok esetben, bevallom, kudarccal is jár. Az ismeretek átadása mellett a hitoktatásban is meg kell találni és tartani a játékosság, vidámság, derű, sőt a humor helyes arányát is, hiszen az Örömhírt kell, továbbadjuk minden körülmények között.

Hitem szerint, ebben az elidegenedett, felgyorsult, ellentmondásos világban is vállalnunk kell ezt a sokszor nehéz, embert próbáló egyházi szolgálatot, mivel olyan alapértékeket, hitismereteket kell továbbadnunk a hitoktatás kereteiben, amelyek tanítványaink személyiségébe beépülve emberi tartást kell, adjanak felnőtté válásuk során. Célunk az is, hogy későbbi felnőtt életükben valamiféle kapaszkodót jelentsen a hitük.

Nagy Gáspár költő szavaival élve: „de a remény sohasem meghaló, ha minden utolsó szalmaszál abból a jászolból való.” Így remélhetően felnőtt korukban a megpróbáltatásaik is elviselhetőek lesznek számukra.

A hitoktatás, a sok nehézség ellenére is számos örömet jelent, különösen az elsőáldozásra készülő gyermekek öröme, boldogsága, amikor például elmondják a hittanórán: Magdi néni, olyan boldog vagyok. Jézus költözött a szívembe. Vagy a most néhány napja ballagó hittanos nyolcadikosaink templomi búcsúztatása. Sokak szeméből kicsordult a könny a megilletődéstől. Hiszem, hogy valamennyiüket megérintette és átölelte a Végtelen Szeretet azokban a percekben. Az ilyen percekért érdemes küzdeni és fáradozni.

– Kedves Magdi, köszönöm szépen a beszélgetést. Kívánjuk, hogy Isten áldásával végezhessed továbbra is ezt a szolgálatot. A gyermek a jövő, a család és az iskola, mi közösen formáljuk a lelket, a mi példánk ebben az eszköz. Nagy szükségünk van hűséges és kitartó, okos és sokszor leleményes tanítókra, akikkel együtt ebben a szőlőskertben munkálkodhatunk.

– Én köszönöm a lehetőséget, hogy hitoktatóként ezeket az érzéseket, tapasztalatokat elmondhattam, megoszthattam a kedves Olvasókkal.

Koczka Tamásné

DUNAHARASZTI SZENT ERZSÉBET KARITÁSZ HÍREK

„Ne várj fizetséget, hogy az egyenes úton jársz; az a fizetség, hogy az egyenes úton járhatsz.”
Wass Albert)

A tavasz folyamán a Váci Egyházmegyei Karitász szervezésében részt vettünk a DM pelenka-pályázatában. Így Harasztin négy rá szoruló, kisgyermekes családnak tudtunk sokezer forintot érő pelenkacsomagot eljuttatni. Július folyamán szintén az egyházmegye jóvoltából 10 doboz 30 ml-es Béres-cseppet tudunk majd szétosztani rászorulók között.

Május 14-én, vasárnap tartottuk meg – úgy érezzük, hogy sikeres és szép – Idősek napi ünnepségünket a Szent István templomban és a Főplébánián. Aki kérte, azokat személyautóval elhoztuk a templomba, majd este elvittük haza a plébániáról. Az egybegyűltek szentmisén vettek részt, amelyet Láng András plébános atya celebrált, Nagy István kántorral pedig gyönyörű szép énekeket énekeltünk. A plébánián folytatódott a közös ünneplés, amelyen megható történeteket hallhattunk Róna J. László haraszti költő-írótól, majd ezt filmnézés követte Herceg János jóvoltából, és végül közös agapé. Köszönjük Horváth Pál finom balatonfelvidéki rizlingjét! Köszönjük a közreműködők nagylelkű segítségét és az idősek jelenlétét! Mindig nagy öröm ez az együttlét!

Június 26-30-ig lesz a karitásztábor a Szent István Főplébánián. Sok gyermeket várunk, sok segítő közreműködésével. Kérjük a gyermekek barátja, az Úr Jézus áldását erre a hétre és minden résztvevőre! Köszönjük Mannheim Mátyásnak, hogy kivágta az elöregedett és férges buxusfát az udvaron és megjavította a hintát! Köszönjük a Zöld Korona Kft. dolgozóinak munkáját, akik rendbe tették, kitisztították a rézsűt a Kis-Duna felé! Köszönjük Nagy Attilának a munkáját: ő ingyen tisztította ki a két klímaberendezést a plébánián! Sokan készülnek a karitásztáborra és különösen megható, hogy köztük azok a – közben felnőtté vált – gyerekek, akik korábban „táborlakók” voltak. A tábor lelkiségét Szent László király szellemiségéhez igazítjuk, hiszen Szent László trónra lépésének 940., és szenté avatásának 825. évfordulója alkalmából Szent László-emlékév van.

Augusztus 18-án, pénteken, 16.30-tól 18.00-ig tanévkezdő gyűjtést, osztást szervezünk szegény diákoknak a karitász-házban. Gyermekruhát, táskát, írószert, füzetet, rajzeszközt várunk a részükre.

Köszönjük az Önök támogatását, adományát is!

Ugyanakkor kérjük Önöket, hogy – a meghirdetett gyűjtéseken túl – pénzadományt csak olyan személynek adjanak, aki karitász-igazolvánnyal rendelkezik, de a legjobb, ha a pénztárosunknak, Mészáros Ernőnének, aki bevételi pénztárbizonylatot tud adni az átvett összegről. De, ha a Fő úti Szent István Templom Szent Antal-perselyébe dobják a karitász támogatására szánt összeget, azt is megköszönjük! Kellemes pihenést és szép nyarat kívánunk!

Szeretettel: Szent Erzsébet Karitász

KÖNYVAJÁNLÓ – **Merlin Caroters: A dicsőítésben rejlő erő,** Budapest, Maranatha, 1995

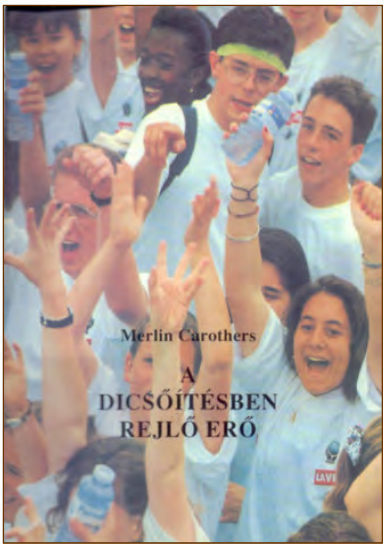

Azt írja a Katolikus Egyház Katekizmusa, hogy: „A dicsőítésnek és az imának ez a formája, amely a legközvetlenebbül ismeri el, hogy Isten az Isten…dicsőíti Őt azért, mert van…a dicsőítő ima által a Lélek azért csatlakozik lelkünkhöz, hogy tanúságot tegyen arról, hogy Isten gyermekei vagyunk."
Merlin Caroters újra felfedezte a dicsőítő ima szívet megújító erejét. A Szentírás alapján fölismerte, hogy Isten – az Ő végtelen jóságában – mindenből jót akar kihozni (Róm 8,28), ezért már a megtapasztalt imameghallgatás előtt lehet Őt dicsőíteni, már előre hálát lehet Neki adni, még mielőtt a kért szándék teljesülne. Merlin Caroters Isten iránti bizalma megerősödött azáltal, hogy tudatosan szította fel a lelkében a hit kegyelmét. (Ef 5,20) Ezáltal megújult a kapcsolata Istennel, az emberekkel és a világgal. „Az imádságban mi történik? Hálaadás. Az eucharisztia szó azt jelenti, hálaadás. A hálás ember mindig jobb ember. Tudja, mi a fontos, mi nem, miért kell hálát adnia, miért nem. Sohasem lesz önelégült, mert tudja, hogy mindenét, amije van, kapta. A hála, a hálaadás, a hálás imádság megőrzi a pozitív gondolatokat. Fontosabb a hálás imádság, mint az állandó kunyerálás. Mindig csak kérünk, ehelyett inkább hálát kéne adnunk és megköszönnünk, amink van." – mondta Papp Miklós morálteológus, görög katolikus pap.
Ez a könyv sok millió példányban fogyott el világszerte. Sokan tartják azt, hogy ez a csodálatos mű valóságos mérföldkő az életükben: ezután végre negyedik sebességre kapcsolhattak a hit sztrádáján. Sok keresztény megtalálta általa hitéletének új dinamizmusát. Különösen a figyelmébe ajánlom azoknak, akik gyenge hittel, szorongásokkal, rossz, haragvó istenképpel, keserű szívvel élik mindennapjaikat, csak a túlélésre koncentrálva. Hol található az a keresztény öröm és derű, amely pedig sokak sajátja, vagy a szentek kiáradó öröme? Csak egyesek, a kiválasztottak privilégiuma lenne? Persze, hogy *nem!* – a válasz. Isten kiárasztotta az öröm Lelkét mindannyiunkra. De eredendő bizalmatlanságunk gátat szab Isten szeretetének árja előtt. A könyvben szereplő igaz tanúságtételek eligazítanak bennünket kereső utunkon. Ezután már mi is meglátjatuk, sőt: megtapasztalhatjuk Isten csodáit.

FILMAJÁNLÓ – „Egy film, amit látni kell mindazoknak, akik már hisznek, és azoknak, akik még nem tudnak hinni." – Etalon Kiadó

Fatima csodája – Sugárzó életek XV. Magyar nyelvű, olasz film, 105 perc
Rendező: Fabrizio Costa, főszereplők: Joaquim de Almeida, Catarina Furtado, Dolgo Infante, Vanessa Staiss, Filipe Carvalho

100 éve történt. Fatimában 1917. május 13-án, vasárnap délben a szokásos rózsafüzér imádság elmondása után, az Iria völgyében három kisgyermeknek megjelent a „Rózsafűzér Királynője". Francisco Marto kilenc, húga Jacinta Marto hét, Lucia dos Santos unokanővérük pedig 10 éves volt, amikor a jelenés szépséges Hölgye azt kérte tőlük, hogy a következő hat hónapban, minden hónap 13. napján, ugyanebben az órában térjenek vissza ugyanarra a helyre, ahol ismét megjelenik majd nekik.
Az 1917. május 13. és 1917. október 13. közötti időszakban hat jelenésre került sor. Szűz Mária imára és vezeklésre hívta őket a békéért és a bűnösök megtéréséért, valamint az evangélium szerinti életért. Három „titkot" közölt velük a Szűzanya, amelyet a bátor gyermekek – hiába követelték tőlük erőszakot is kilátásba helyezve világi hatalmasok – nem árulták el. Az utolsó jelenéskor mintegy harmincezer ember látta a jelenés végén megtörtént „Nap-csodát". Ezt követően a fatimai jelenések világhírűvé váltak, Portugáliában pedig az érdeklődés és a figyelem középpontjába kerültek. Az Ég a három, egyszerű, kis pásztort azért választotta ki, hogy általuk felszólítsa a világot megtérésre, imára és engesztelésre az emberiség megmentése érdekében. A kis Francisco és Jacinta hamarosan a spanyolnáthajárvány áldozata lett.
A Katolikus Egyház 1929 áprilisában fejezte be tényfeltáró munkáját, a jelenések hiteles voltát pedig a fatimai püspök 1930. október 13-án százezer zarándok előtt hirdette ki. 1935-ben felnyitották Jacinta sírját, ahol a teste romlatlanul megmaradt. XII. Pius pápa 1942-ben tette közzé a „fatimai titkok" első két részét. Ezek a következők voltak: 1/ ha nem változtatnak az emberek az életmódjukon és nem változnak meg, be fog következni egy, az első nagy háborúnál is szörnyűbb világégés. 2/ A Szűzanya három gyermeknek megmutatta a poklot és egy imádságra is megtanította őket és minket: „Ó, Jézusom! Bocsásd meg a bűneinket, ments meg minket a pokol tüzétől, különösen azokat, akik legjobban rászorulnak irgalmadra!"
A „harmadik titkot" II. János Pál pápa csak 2000. június 26-án hozta nyilvánosságra; amely az Egyház 20. századi üldöztetéseiről szólt. Többek között egy pápa elleni merénylet is szerepelt benne. Attól óvott a pápa, hogy az 1917-ben történt fatimai magán-kinyilatkoztatásokat helytelenül értelmezzék, vagyis katasztrófák megjövendöléseként. Ez a „háromrészes feljegyzés" főleg háromszoros felhívást jelent a bűnbánatra és nem a borzalmas események megjövendölését. Hitre, imádságra van szükségünk, és nem katasztrófaelméletre, valamint arra is, hogy megvizsgáljuk: milyen istenképpel rendelkezünk?

A könyv és a DVD kikölcsönözhető a Dunaharaszti Városi Könyvtárból.

SZABAD VAGY!

A prófécia a Bibliában – mind az Ó-, mind az Újszövetségben – Isten megnyilatkozása, szerető figyelmeztetése az embernek. Isten az Ő által kijelölt jó útról – amely legegyszerűbben a Tízparancsolat, amely jóakaratú tanácsot jelent – eltévelygő gyermekeinek jelez: vigyázz, kicsim, ha azon az úton jársz továbbra is, nem jutsz célba, elveszel, bajod esik! Isten útja, a Teremtés rendje csodálatos! Fölkínálja számunkra kegyelme által a jót, és szabadságunkban áll ezt választani, de nem ezt választani is. Ha nem a jó úton haladunk Isten által támogatva, akkor viszont a rossz úton haladunk. A rossznak mindig van kockázata, mindig van következménye az életben. Például: a szerető édesapa megmondja, hogy „gyermekem, ne nyúlj a tűzbe, mert megégeted a kezed!" Ha a jóindulatú figyelmeztetés ellenére a gyermek mégis a tűzhöz ér, sajnos megégeti a kezét.

A *rosszban* az a legrosszabb, hogy oda nem jön velünk a mi Atyánk, az egy Isten nélküli hely. Ilyen hely például a pokol, amely Isten nélküli hely. A pokol nem egy nagy üst, amelyben állandóan főnek a bűnös emberek, és az ördögök táplálják az állandó forróságot adó tüzet. A pokol egy rossz hely, ahol nincs Isten, mert nem Isten teremtette a poklot. Isten nem akarja, hogy az ember elvesszen (a számára), hanem, hogy mindig Vele lehessen. Nem Ő küldi az embert a pokolba, hanem az ember választja – szabad akarattal – az Isten nélküli világot. Választja a poklot. Isten rendje jó az embernek, hiszen mi magunk is törekszünk a rendre. Milyen jó dolog egy rendes, tiszta otthonban, munkahelyen, városban, országban élni! Azonban szabad akaratunk által egészen bő, mondhatni végtelen a lehetőségünk a választásra, végtelen a mozgásterünk, igen, elkalandozhatunk, Istenen vagy törvényen kívülre is kerülhetünk. Ahol már nem olyan jó élni. Égési sebekkel nem könnyű jól érezni magunkat.

Ha a szerető Isten nélküli világot választjuk, akkor nem a szeretettel, rendezettséggel találkozunk. A káosszal, az öntörvényűséggel, az önzéssel vagy netán a gonoszsággal, az ördög művével, amely szemben áll Istennel, az Ő rendjével. A Diaboló, a gonosz neve azt jelenti: szétszór. A jót, az otthonosságot, a meghittséget, a boldogságot, a rendet szétszórja, vagyis elrontja, tönkreteszi. Tehát a rossz, amellyel találkozunk, az nem Isten akarata! Amit Ő alkot, az jó! A rend kellemes, jó. A rossz és a következménye a mi választásunk következménye és *nem Isten csapása*. A mi Atyánk nem egy villámokkal csapdosó, megtorló Zeusz, ahogyan az ókori, pogány görögök vélték! Ami rossz, szörnyű, katasztrófa van a világban, nem Isten akarata. Hogy is lenne az Ő akarata, amikor Ő teremtette a világot, hogy akarhatna Isten rosszat a világnak?

Egy példa: a globális felmelegedés miatt megváltozott éghajlat, és az ennek következtében megjelenő katasztrófák és a sokezer áldozat nem Isten akarata, még inkább nem a bosszúja. Nem, mert annak a következménye, hogy az ember rosszul használja a természet erőforrásait, kihasználja a természetet, beleavatkozik a környezetszennyezéssel, rossz gazdálkodással a „rendbe". Fölborítja azt a csodálatos egyensúlyt, amely a természet maga, rendkívül bonyolult szervezeteivel. Az ember a gonoszságával nem csak a természetre van ilyen hatással, de a társaira, más emberekre és a társadalomra is! Mi magunk is, ha kis életterünkben körültekintünk: mennyi-mennyi manipulációt, háborúskodást, ellenségeskedést, cinizmust, hazugságot, hamisat, átverést látunk, tapasztalunk meg. Nem Isten tehet erről sem! Ezért kéri a Szűzanya, hogy térjünk meg, változtassunk az életmódunkon, mert, ha nem, annak következményei lesznek. A harag haragot szül… Az ellenségeskedés háborúságot szül először a családban, a munkahelyen, a nemzetben, majd a társadalomban, végül a világban. Ugye, hogy érezzük az emberekben a feszültséget?! Már csak egy kis szikra hiányzik és felrobbanunk.

Ha a feszültség ellen megpróbálna mindenki csak egy kicsit tenni, csepp toleranciával, jósággal, mosollyal, empátiával, őszinteséggel változtatva a saját viselkedésén, óriási eredményeket érnénk el a béke terén. Mária jövendölése, prófétiája jóakaratú kérés kedves gyermekeihez: ha jó irányba meg tudsz változni, másokra jó hatással lehetsz. Ha sokan megváltoznak, jobbá válnak, kezdenek hasonlítani Krisztusra, akkor növekszik az emberekben egymás iránt a bizalom, az empátia, az elfogadás…a szeretet. Ott nem lesz háború! Képes megújulni egy egész ország, társadalom, egy földrész.

Az előbb említett tulajdonságok, erények a kereszténység alapvető erényei. Tehát Európa térjen vissza keresztény gyökereihez! Akkor nem lesz háború! Barsi Balázs azt mondja: „ A mindenáron való béke a rothadás békéje, nem az életé…Az olyan nemzeti vagy családi szolidaritás, mely bűnön és a bűnben való cinkosságon alapul, a nemzet és a család legbiztosabb szétbomlásához vezet. S ha az új egységes Európa törvényei ellentétesek a Tízparancsolattal, akkor – prófétai előrelátással tudhatjuk – az új Európa bukásra és gyalázatos pusztulásra van ítélve."

Jól tudjuk, hogy 1981. május 13-án II. János Pál pápa ellen – közvetlen közelről – a török Ali Agca sikertelen gyilkossági kísérletet tett. A pápa szent meggyőződése volt, hogy a halálos golyót Szűz Mária közbeavatkozása térítette el a szívétől és ezzel megmentette az életét: „Egy kéz adta le a lövéseket, és egy másik kéz pedig eltérítette a lövedékeket." A pápa testéből kioperált golyót pedig elhelyezték a fatimai kegyszobor koronájában. A felgyógyult II. János Pál pápa fontos intézkedése volt a Fatimai Szűzanya kérésének megfelelően, hogy elvégezte Oroszország felajánlását. Nem telt bele egy év, és Mihail Gorbacsov lett a Szovjetunió első embere, és az ország elindult azon az úton, amelynek során előbb megszabadult a kommunizmusból, majd újra rátalált a keresztény hitre.

A legidősebb fatimai látnok, Lucia dos Santos megérte a felnőttkort, és Spanyolországban, Pontevedrában lett apácajelölt, hogy felkészüljön a szerzetesi életre. 1925. december 10-én kis szobájában megjelent neki Szűz Mária, a kis Jézussal a karján. A Szent Szűz azt a megbízást adta neki, hogy terjessze az öt elsőszombati ájtatosságot, és az üdvösség kegyelmét ígérte azoknak, akik elvégzik azt. Ez Szűz Mária Szeplőtelen Szívének nagy ígérete. A Szűzanya megígérte, hogy a halál órájában azok mellett lesz, akik életükben legalább egyszer öt egymás utáni elsőszombaton eleget tesznek az öt feltételnek:

1/ Elvégzik a szentgyónást; 2/ Elégtételből megáldoznak, hiszen ez az öt elsőszombat lényege; 3/ Elimádkoznak egy teljes rózsafűzért; 4/ Mindezek mellett egy negyedóráig csendben időznek az elmondott titkokról elmélkedve; 5/ Az előbbi négy feltételnek akkor tesznek eleget, ha mindezt felajánlják Szűz Mária Szeplőtelen Szívének.

A „fatimai titkoknak”, Szűz Mária jövendölésének két értelme van. Először – a látnok, Lucia nővér szerint – győzelem a háborúk felett, amelyek megakadályozzák a világ békéjét. Oroszország megtérése kapcsolatban van Szűz Mária Szeplőtelen Szívének győzelmével, valamint egy ideig tartó világbékével: „Végül, – mindezek után – győz az én Szeplőtelen Szívem a háborúk felett és a tévedéseken, amelyeket Oroszország terjesztett, és amelyek feldúlták a világot.”
Természetesen Szűz Mária Szeplőtelen Szívének győzelme mindenekelőtt Jézus Szentséges Szívének a győzelme. Mária semmit sem tart meg önmagának, mindent átad Krisztusnak, aki ezzel a győzelemmel Édesanyját akarja felmagasztalni. II. János Pál pápa ezt mondta: „Krisztus Szűz Mária által akar győzedelmeskedni. Krisztus azt akarja, hogy Szűz Anyja részesedjen az Egyház győzelmében, ma és holnap is.”
Éppen a fatimai üzenet alapján nagyon elterjedt a Szűz Mária Szeplőtelen Szívének való felajánlás. A felajánlás Szűz Mária Szeplőtelen Szívének önmagunk teljes és visszavonhatatlan átadása lelki Édesanyánknak, Szűz Máriának és általa Jézus Krisztusnak. Nemcsak oltalmába ajánljuk magunkat, hanem tulajdona leszünk, akivel szabadon rendelkezhet. Végül is a keresztségi fogadalom megújítása ez. Így ajánlotta fel magát Szent II. János Pál pápa a jelmondatával: „Totus Tuus = Egészen a Tied”, és felajánlotta Szűz Mária Szeplőtelen Szívének 1984. március 25-én Oroszországot és az egész világot is. A felajánlás lényege tudatos és teljes ellentmondás a bűnnek, a Diabolónak, a rendetlenségnek, a káosznak, a gonosz léleknek és visszavonhatatlan átadás Szűz Mária Szeplőtelen Szívének és általa Jézus Szívének, feleletként az Ő szeretetükért.
Viszont nem elég elmondani az imát; életünk egyezzen meg a felajánlással, úgy kell gondolkodnunk, beszélnünk, dolgoznunk, ahogy ezt Mária és Jézus tették. Az önátadás mélyen kihat életünkre és megtéréshez, új életre vezet, rendbe tehetjük az életünket. Ha a felajánlás szerint élünk, Ezekiel próféta jövendölése valósul meg: „Akkor majd tiszta vizet hintek rátok, hogy megtisztuljatok minden tisztátalanságtól, s minden bálványtól megtisztítalak benneteket. Új szívet adok nektek, és új lelket oltok belétek, kiveszem a kőszívet, és hússzívet adok nektek. Az én Lelkemet oltom belétek és gondoskodom róla, hogy parancsaim szerint éljetek, és szemetek előtt tartsátok törvényeimet, és hozzájuk igazodjatok.” (Ez 36,25-27)
Franciscot és Jacintat, a kis fatimai látnokokat Ferenc pápa 2017. május 13-án szentté avatta Fatimában.

Tóth Marianna

III. IMÁDSÁG HÁZA KONFERENCIA Budapesten

Az április végi hosszú hétvégén, 2017. április 29-től május 1-ig, három napos Imádság háza konferencián vettünk részt, a Szent József imaközösség tagjai, Budapesten, a Gerevich Aladár Nemzeti Sportcsarnokban. A konferencia a mottóját a Zsoltárok könyvéből vette: Ébredj fel, dicsőségem! (57,9) illetve Tárulljatok fel, kapuk! (24,7).

Az Imádság háza (House of prayer) mozgalom 1999-ben indult útjára Kansas Cityből, jellege karizmatikus és ökumenikus. A mozgalom célja olyan keresztény közösségek építése, amelyek törekszenek megszervezni és vállalják a heti 7 x 24 órás ima és dicsőítés megvalósítását annak szellemében, ahogy a Jelenések könyvében János apostol írja: „… és szünet nélkül, éjjel és nappal ezt mondták: Szent, szent, szent az Úr, a mindenható Isten, aki volt, aki van, és aki eljövendő!” (4,8) Magyarországon öt helyen működik Imádság háza közösség: Budapesten a Golgota utcában és a jezsuiták Párbeszéd házában, valamint Pécsett, Kecskeméten és Sülysápon. A konferencia programját közös ima, csendes és zenés dicsőítés, előadások és mind a három nap katolikus szentmise alkották. A miséket bemutatták Hugyecz János, gödöllői plébános, Székely János, esztergom-budapesti segédpüspök és Mohos Gábor, a Magyar Katolikus Püspökkari Konferencia titkára. Rajtuk kívül több katolikus pap szolgálta végig a háromnapos programot.

Az előadók: a temperamentumos, lángoló hitű Sameh Maurice, aki Egyiptomból érkezett, és csodálatos bibliamagyarázatokkal örvendeztetett meg bennünket. Előadott még Székely János püspök atya, Jeges Mirjam OCD, sarutlan kármelita nővér, rendjének perjele és Elke Mölle, az augsburgi Imádság háza szolgálattevője. – Székely János püspök atya példának állította a korai századok kereszténye-inek dinamikáját, akik segítőkészségben, mély szeretetben, hitük bátor bizonyosságában jártak az emberek között. A mai ember, a keresztény is, elkényelmesedett, és az erkölcs elvesztette erejét a mai világban. Minden nép Isten öröksége – mondta a püspök atya. Isten nem lerombolni akarja a kultúrákat, hanem megerősíteni. A sátán viszont ez ellen dolgozik. Felhívta a figyelmünket, hogy a globalizmus öt halálos ellensége Isten és a vallás, a család, a nemzet, a fizikai föld és a közösségek. Bátorságra bíztatott bennünket, hogy álljunk ki szerető szóval, de szilárdan a megtartó hit igazságai mellett. – Mirjám nővér a belső imáról, szemlélődő imádságról tartott előadást, megvilágítva a nagy elődök, Keresztes Szent János és Avilai Szent Teréz tanításának lényegét. Az ima a Lélek alkotása – mondta a nővér, és kezdettől fogva, de különösen is keresztségünk óta, ott van a szívünk mélyén. Az imádság egy kohó, melyben kiforr az új ember, az új emberré formálódásunk pedig egy egész élet programja. Nem vagyunk azonban egyedül, Isten mindvégig kísér bennünket. – Elke Mölle szintén az imádságban való elmélyülés és a közbenjárás fontosságáról szólt előadásában. Az Úrnak engesztelőkre, imádkozókra, szellemi harcosokra van szüksége. A közbenjáró feladata nem elsősorban a szavakkal elmondott imádság, hanem az, hogy állandóan készen álljon meghallani az Úr hangját. Ez az őrségben állás elengedhetetlen szolgálat. Elke kiemelte, hogy Magyarország Európa őrtornya, amely készen állt és áll a résbe kiállni a keresztény-ség védelmében.

A konferencia három napján több mint ezer lehetett a résztvevők száma, csupa ragyogó arcú, lelkes, mosolygó ember. Egy-egy ilyen alkalom lélekben gazdagon feltölt, hosszú időre ellát munícióval. Kora reggeltől késő estig zajlottak a programok, mégsem voltunk fáradtak. Eddig nem ismertem az Imádság háza mozgalmat, így óriási öröm volt számomra látni a sok fiatalt, aki életét adja át Krisztus szolgálatának. Nagy testvéri közösség ünnepelt együtt ezen a három napon, Budapesten.

Koczka Tamásné

Taksonyi lélekmelengető lelki nap
2017. május 13.
HIT, REMÉNY, SZERETET 1/

Napjainkban sok mindenre mondjuk, hogy válságban van: válságban van a család, az Egyház, Európa. Ha körülnézünk, azt látjuk, hogy a világ, amiben élünk teljesen kifordult önmagából. Kérdéseket vetnek fel bennünk ezek a változások: mit rontottunk el? Miben kell változnunk? Mit kell jobban csinlni?
Alapvetően egy olyan világban élünk, melyben minden relatív. XVI. Benedek pápa beszélt még pápasága idején a relativizmus diktatúrájáról – én így gondolom, te úgy. Mindent tiszteletben tartunk. Ennek a gondolkodásnak az a veszélye, hogy minden felsőbb törvényt kizár önmagából, így az Isten törvényeit, az Egyház tanítását: azaz az embert állítja önmaga mércéjévé.
Az interjú Athanasius Schneiderrel, a kazahsztáni Astana segédpüspökével, a lengyel Nasz Dziennik katolikus napilapban jelent meg. Angol nyelvű változatát a Rorate Caeli közölte. Hogyan merült fel egyáltalán ez a probléma az Egyház tanításának hirdetésében?
*„A jelenlegi tanítás- és gyakorlatbeli zavar a házasság felbonthatatlansága, valamint a Tízparancsolat, és így általában az erkölcsi törvény egyetemes érvényessége kapcsán, egy sokkal mélyebb és elterjedtebb jelenségnek, az erkölcsi relativizmusnak a tünete, ami immár több mint ötven éve fertőzi az Egyház életét. Ez a jelenség a szubjektivizmus filozófiai elvének az elfogadását jelenti a racionális és erkölcsi igazságok terén. Ez a modern idők egy tipikus elve, amelyet túlzott emberközpontúsággal jellemezhetünk. Ez az emberközpontúság azt jelenti, hogy az ember saját magát helyezi Isten helyére, hogy az ember határozza meg, mi igaz és mi hamis, mi jó és mi rossz, és hogy az ember következésképpen elismerést vár.”**
Az, hogy korunk betegségektől szenved, és ezt úton-útfélen megtapasztaljuk, már következménye annak a nagy hitehagyásnak, melyben a nyugati ember él.
Hogy mi jelent megoldást? Visszatérni a gyökerekhez: a Krisztusba vetett hithez, a reményhez és az Istenből forrásozó szeretethez.

AZ ISTENI ERÉNYEK

Az emberi erények az isteni erényekben gyökereznek, amelyek az ember képességeit alkalmassá teszik arra, hogy részesedjenek az isteni természetben. (vö. 2Pt 1,4) Az isteni erények ugyanis közvetlenül Istenre irányulnak. A keresztényeket fölkészítik arra, hogy bensőséges kapcsolatban éljenek a Szentháromsággal. Ezeknek az erényeknek forrása, oka és célja a háromságos egy Isten.
Az isteni erények alapozzák meg, lelkesítik és határozzák meg a keresztény ember erkölcsi cselekvését. Formát adnak az összes erkölcsi erénynek, és éltetik őket. Isten önti az isteni erényeket a hívők lelkébe, hogy gyermekeiként tudjanak cselekedni és kiérdemeljék az örök életet. Az isteni erények a Szentlélek jelenlétének és működésének zálogai az emberi képességekben. Három isteni erény van: **a hit, a remény és a szeretet**. (vö. 1Kor 13,13)

A HIT

A hit az az isteni erény, mellyel hiszünk Istenben és mindabban, amit nekünk mondott és kinyilatkoztatott, s amit az Egyház nekünk hinni előad, mert Isten maga az igazság. A hittel „az ember szabadon Istenre bízza teljes önmagát”. (II. Vatikáni Zsinat: Dei Verbum dogmatikus konstitúció, 5) Ezért, aki hisz, törekszik megismerni és megtenni Isten akaratát. „Az igaz a hitből él” (Róm 1,17). Az élő hit „a szeretet által tevékeny” (Gal 5,6).
A hit ajándéka megmarad abban, aki nem vétett ellene. De „a hit cselekedetek nélkül halott” (Jak 2,26). A hit a remény és a szeretet nélkül nem egyesít teljesen Krisztussal, és nem tesz teljesen Teste élő tagjává.
Krisztus tanítványának nemcsak őriznie kell a hitet és belőle kell élnie, hanem meg is kell vallania, bizonyossággal kell róla tanúságot tennie és terjesztenie kell: „mindenkinek készen kell lennie arra, hogy megvallja Krisztust az emberek előtt, és Őt az Egyház történelméből soha nem hiányzó üldözések közepette kövesse a keresztúton”. (II. Vatikáni Zsinat: Dignitatis humanae nyilatkozat, 14).A hit szolgálata és a róla való tanúskodás szükségesek az üdvösséghez: „Aki megvall engem az emberek előtt, én is megvallom majd mennyei Atyám előtt. De aki megtagad az emberek előtt, azt én is megtagadom mennyei Atyám előtt.” (Mt 10,32-33)

- **A hitet őrizni kell, és belőle élni!**
  A hit olyan, mint egy törékeny cserépedény. Mindig változik (olykor meg kell érte küzdeni ld. vértanúk, szentek; Kis Szent Teréz gyakorlatilag egy évtizeden át küzdött azért, hogy ne legyen ateista).

  „Az igaz a hitből él” (Róm 1,17). Az ember ebből táplálkozik a mindennapokban. A hit olyan alap, amelyre felépül az ember élete. Ma, amikor azt látjuk, hogy önmagukból kifordultak az emberek, alapvetően ez a magatartás már következménye a hit kimúlásának az ember életében.
  - mivel Európa-szerte megfáradt a keresztény kultúra, az ember olyan jelenséggel találja szemben magát, amire ezelőtt 10 évvel gondolni sem mert. (Migránshelyzet – itt nem a szerencsétlen sorsú menekültekkel van a probléma, hanem azon ellenséges és harcképes férfiakkal, akik beözönlöttek hozzánk). Hitüket megtartva (számukra nem kérdés a napi ötszöri imádság Mekka felé leborulva); kultúrájukat megtartva (saját szokásaikat magukkal hozzák). Ezen nincs mit csodálkozni.

**Forrás: http://katolikusvalasz.blog.hu/2017/05/08/_epitsunk_krisztusra_interju_athanasius_schneiderpuspokkel*

- Magyarországon katolikus lakossága fogy. (Egyre kevesebb a keresztelő, az esküvő, az egyházi temetés). Sok esetben a hagyományok miatt kérik a keresztséget, az egyházi esküvőt, amely mögött gyakran nincs szilárd hitbéli meggyőződés.
- A papi és szerzetesi hivatások száma is fogy (Váci Egyházmegye: 9 kispapunk van, idén nem lesz papszentelés).

- **A hitet meg kell vallani!**
  Húsvét után a vasárnapi olvasmányok Péter apostol pünkösdi beszédéből vannak. Péter központi témája Jézus feltámadása és annak hirdetése: „Ezt a Jézust Isten feltámasztotta, s ennek mi mindannyian tanúi vagyunk." (ApCsel 2,32) Péter és a többi apostol tanúskodik Jézus feltámadása mellett – hirdeti az evangéliumot.
  - A hit továbbadásában nemcsak a papok, hitoktatók vesznek részt, hanem elsődlegesen a szülők, nagyszülők.
  - Érdemes elgondolkodni rajta: én hogyan adom tovább a hitemet? (Azzal, hogy megszidom a családomat, mert nem jár templomba, nem sokat érek).

A REMÉNY

A remény az az isteni erény, amellyel bizalmunkat Krisztus ígéreteibe vetve, és nem a saját erőnkre, hanem a Szentlélek segítségére és kegyelmére támaszkodva, törekszünk a mennyek országára és az örök életre, mint boldogságunkra. „Tartsunk ki rendíthetetlenül reményünk megvallásában, mert hűséges az, aki az ígéretet tette." (Zsid 10,23) A Szentlélek „bőségesen áradt ránk Üdvözítőnk, Jézus Krisztus által, hogy az ő kegyelméből megigazulva az örök élet reménybeli örököseivé váljunk." (Tit 3,6-7)
A remény erénye megfelel az Isten által minden ember szívébe oltott boldogságra törekvésnek; fölemeli az emberi tetteket indító várakozásokat, megtisztítja és Isten országa felé irányítja azokat; megóv a kislelkűségtől; támogat minden elhagyatottságban; és kitágítja a szívet az örök boldogság várásában. A remény lendülete megőriz a vak önszeretettől (egoizmustól), és elvezet a szeretet boldogságára.
A keresztény remény ismét fölveszi és tökéletesíti a választott nép reményét, melynek kezdete és példája Ábrahám – Isten ígéreteibe vetett, Izsákban beteljesült, és az áldozat próbatételében megtisztult – reménye. Ő „a remény ellenére is reménykedve hitte, hogy sok nemzet atyja lesz." (Róm 4,18)
Jézus igehirdetése kezdetén a boldogságok meghirdetésében a keresztény remény bontakozik ki. A boldogságok az ég felé, mint az új „ígéret földje" felé emelik reményünket; a Jézus tanítványaira váró megpróbáltatások által megrajzolják az oda vezető utat. De Jézus Krisztus és az Ő szenvedéseinek érdemeiért Isten megőriz bennünket a „reményben, amely nem csal meg" (Róm 5,5). A remény „lelkünk biztos és szilárd horgonya", amely oda kapaszkodik, „ahová elsőnek lépett be értünk Jézus" (Zsid 6,19-20). A remény fegyverzet is, amely védelmez bennünket az üdvösségért vívott harcban: „Öltsük fel a hitnek és a szeretetnek páncélját, sisak gyanánt meg az üdvösség reményét" (1Tesz 5,8). Megörvendeztet még a próbatétek közepette is: „derűsek a reményben, erősek a megpróbáltatásban" (Róm 12,12). Az imádságban fejeződik ki és belőle táplálkozik, főként a Miatyánkban, mely mindannak foglalata, aminek vágyát a remény ébreszti bennünk.

- A reményünk a Krisztusba vetett hitünkre épül. A remény alapja: a sír üres! Jézus feltámadt! Ha nem hiszek Jézus Krisztusban, a feltámadottban, valóban reménytelen az életem. „Ha csak ebben az életben reménykedünk Krisztusban, nyomorultabbak vagyunk minden más embernél." (1 Kor15,19)
- Azt látjuk a mindennapokban, hogy a napi gondok, megpróbáltatások nemcsak boldogtalanná teszik az embert, hanem reménytelenné is. A keresztény ember nem engedheti meg magának ezt a bűnt! Az ókori vértanúk énekelve mentek a Colosseumba az oroszlánok elé, mert tudták, hogy nemsoká Jézussal találkoznak.

A SZERETET

A szeretet az az isteni erény, amellyel Istent önmagáért mindenekfölött szeretjük, felebarátunkat pedig úgy szeretjük, mint önmagunkat, Isten szeretetéért.
Jézus a szeretetből új parancsot alkotott. Övéit „mindvégig" szeretve (Jn 13,1), kinyilvánítja az Atya szeretetét, amelyet Ő maga kap. A tanítványok egymást szeretve Jézus szeretetét utánozzák, amelyet ők is kapnak. Ezért mondja Jézus: „Amint engem szeret az Atya, úgy szeretlek én is titeket. Maradjatok meg az én szeretetemben" (Jn 15,9). Továbbá: „Ez az én parancsom, hogy szeressétek egymást, ahogyan én szerettelek titeket" (Jn 15,12).
Krisztus irántunk való szeretetből halt meg, amikor még „ellenségek" (Róm 5,10) voltunk. Az Úr megköveteli tőlünk, hogy úgy szeressük, mint Ő, ellenségeinket is, hogy a legtávolabbinak is felebarátja legyünk; hogy, mint Őt, szeressük a kicsinyeket és a szegényeket.
Szent Pál apostol felülmúlhatatlan leírást adott a szeretetről: „A szeretet türelmes, a szeretet jóságos, a szeretet nem féltékeny, nem kérkedik, nem is kevély. Nem tapintatlan, nem keresi a maga javát, nem gerjed haragra, a rosszat nem rója fel.

Nem örül a gonoszságnak, örömét az igazság győzelmében leli. Mindent eltűr, mindent elhisz, mindent remél, mindent elvisel." (1Kor 13,4-7)
Szeretet nélkül, mondja az Apostol, „semmi vagyok". Bármiféle kiváltság, szolgálat vagy erény (...), ha szeretetem nincs, „mit sem használ nekem". A szeretet fölülmúl minden erényt. Első az isteni erények között: „Megmarad a hit, a remény és a szeretet, ez a három, de közülük a legnagyobb a szeretet." (1Kor 13,13)

Valamennyi erény gyakorlását a szeretet élteti és indítja; ő a „tökéletesség köteléke" (Kol 3,14); az erények formája; összekapcsolja és egymás között elrendezi őket; az erények keresztény gyakorlásának forrása és végpontja. A szeretet megerősíti és megtisztítja emberi képességünket a szeretetre, és fölemeli az isteni szeretet természetfölötti tökéletességére.
A szeretetnek gyümölcsei az öröm, a béke és az irgalmasság; jótékonyságot igényel és testvéri feddést; jóakaró; kölcsönösséget ébreszt, kitartó anélkül, hogy a magáét keresné, és bőkezű; barátság és közösség." (KEK 1812-1829)

- E nélkül nem lehet élni, és ezt nem lehet megfizetni. A világ főként azért beteg, mert nem tud helyesen szeretni.
    - A keresztény szóhasználatban a szeretet nem tetszés, szimpátia alapú érzelmet jelent. Sőt Jézus tanításában a szeretet nemcsak érzelem, hanem életforma: Jézus szeretete „ahogyan én szerettelek titeket". Jézus hogyan szeretett? Úgy, hogy meghalt értünk a kereszten. A szeretetben benne van az áldozathozatal és a szenvedés is. A kereszt nemcsak kivégzőeszköz, hanem az Isten szeretetének örök jele az ember világában. Ezt a szeretetet kell megtanulnunk Jézustól.
    - Mivel ez a fajta életforma, erény nincs meg a mai emberben, úgy keres más eszközt, amivel kielégíti szeretetvágyát (széles tárházát látjuk mindennap: reklámok, párkapcsolatok stb.).

Mi a megoldás?
Higgy Jézus Krisztusban, aki érted meghalt és feltámadt, remélj az örök életben és fogadd be Isten szeretetét!

Krizsán Zoltán
karancslapújtői plébános

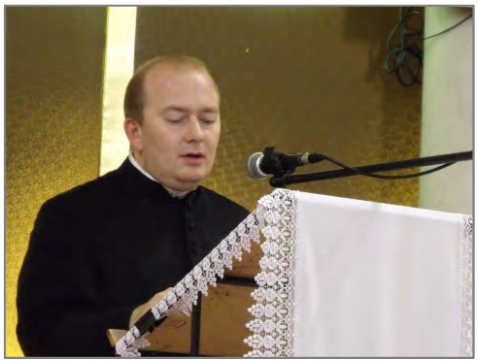

Taksonyi lélekmelengető lelki nap
2017. május 13.
HIT, REMÉNY, SZERETET 2/

„Egyszer a falusiak elhatározták, hogy esőért imádkoznak. Az ima napján mindenki kivonult a mezőre, de csak egy kisfiú volt, aki hozott magával esernyőt.
*Ez a **HIT**.*
*Amikor éjjel aludni térünk, nincs rá biztosíték, hogy reggel felébredünk. Mégis beállítjuk az ébresztőórát. Ez a **REMÉNY**.*
*Amikor egy egyéves gyermeket a levegőbe dob az apja, nevet, mert tudja, hogy el fogja kapni. Ez a **SZERETET** bizalma."*

1917. május 13-án három gyermek egy kis nyájat őrzött a portugál Fatima kisváros melletti Cova da Iria nevű helyen. A gyermekek neve: Lúcia, Francisco és Jacinta. A déli rózsafűzér imádság után a közelükben levő kövekből kis házat építettek azon a helyen, ahol ma a bazilika áll. Hirtelen sugárzó fényt láttak, amelyet villámnak véltek. Elhatározták, hogy hazamennek, de rögtön egy második villám világította meg a helyet kissé távolabb, lent, és egy kis tölgyfabokor felett – ahol ma a jelenési kápolna áll – láttak egy hölgyet, aki elmondásuk szerint ragyogóbb volt a Napnál és kezei között rózsafűzért tartott. A hölgy azt mondta a három pásztorgyermeknek, hogy sokat kell imádkozniuk, és meghívta őket, hogy öt egymást követő hónap 13. napján ugyanazon órában ismét jöjjenek Cova da Iriaba. A gyermekek így is tettek, és a hölgy mind az ötször eljött hozzájuk.
A Boldogságos Szűz fatimai megjelenésének 100. évfordulóján, különösen is a szívünkben hordozzuk az Ő életpéldáját. A hit, a remény és a szeretet isteni erények tündökölnek számunkra életében, és példát adnak az Istent követő hűséges élethez. Szűzanyánk földi életének két kedvelt képe van. A gyermek Jézust karjaiban tartó Istenanya, és a halott Krisztust ölelő Fájdalmas Anya képe. Mindkét kép közel áll az ember szívéhez, mert egy gyermekét ölelő édesanya öröme mindenkit megérinti. És ne tagadjuk, előbb-utóbb mindannyiunk életében része lesz a fájdalomnak, a tragédiának, és megérint a Fájdalmas Istenanya szenvedése.

És van két képe az örökkévalóságból is: a Szeplőtelen Fogantatás képe, amikor is a lábaival eltiporja az ősellenség, a Sátán fejét. Valamint a beteljesülést hirdető, mennybe fölvett Boldogasszony képe, akinek a ruhája a Nap, a lába alatt a hold és a fejét tizenkét csillagból álló korona ékesíti. Ma azt kérdezzük Tőle, életpéldájára tekintve, mi a feltétele annak, hogy mi is a mennyei dicsőség részesei lehessük?

Ismerjük életéből azt az eseményt, amikor Erzsébet házának küszöbén a hálát adó Mária énekre fakad: „Íme, mostantól fogva boldognak hirdet engem minden nemzedék" (Lk 1,48). Ma már nyilvánvaló, hogy nincs más név, melyet annyiszor kapcsolnának össze a „boldogságos" jelzővel, mint Mária neve. Tény azonban, hogy Isten Máriától is elvárta az emberi közreműködést a saját hivatása földi útján, és ugyanúgy elvárja minden ember részéről az aktív hozzáállást. Ez az emberi közreműködés elsősorban azt jelenti, amit Erzsébet mondott Máriának: „Boldog vagy, mert hittél." (vö: Lk 1,45) Ebből tudhatjuk, hogy a mi életünk is akkor lesz boldog, ha az Isten akaratához igazodik. Az ember nem találhatja meg saját boldogulását és üdvösségét, csak a Teremtő Isten akaratához igazodva. Bennünket is boldognak fognak mondani, ha hiszünk Isten szavának, és miénk lesz az örök üdvösség.

Azt azért megkérdezhetjük: honnét vette az erőt a Szent Szűz ehhez a hősi élethez? A Szentírás alapján erre két magyarázat lehetséges: az Istenbe vetett hit és az Istenre való teljes ráhagyatkozás. A hit és a bizalom lángja lobogott benne, mert tudta, ha az Isten ad keresztet, ad hozzá elég erőt is. Kérte ezt az erőt az angyali üdvözlet hajnalán, és attól fogva minden nap, élete egész folyamán. Az Istenre való teljes ráhagyatkozását pedig az angyal szavaira kimondott „IGEN" hirdeti! Amit Isten akar, az csak jó lehet. Nem érti az Ószövetség jövendöléseit, nem érti pontosan az angyal szavait, de ha Isten így intézte a megváltás művét, az csak jó lehet. Nem üres és nem értelmetlen a Gondviselés művében a szenvedés sem, mert erről hittel meggyőződött, így volt ereje ott állni a kereszt tövében, melyen Szent Fia szenvedett.

Ezt szeretnénk megtanulni Tőle… Krisztus életéhez hozzá tartozott a kereszt. Mária életéhez is hozzá tartozott a kereszt. A Krisztust követő ember életéhez is hozzá tartozik a kereszt. Mi is csak az Istenbe vetett hittel és bizalommal, a ráhagyatkozás lelkületével tudunk a nehézségekben helytállni.

„Boldog, aki hitt annak beteljesedésében, amit az Úr mondott neki." (Lk 1,45) – ebben a mondatban szerepel az Isten akarata, üzenete, az ember hozzáállása, magát Istenre bízó hite. Ezt Mária mindig tudta és tapasztalta. Soha el nem felejtette, mindig beleegyezett. Ezért volt benne tökéletes az Isten tervének beteljesedése. Élete Isten terveire való ráhagyatkozás, nemcsak az angyal üzenetére adott válaszban, hanem mindig, akár hét örömének, akár hét fájdalmának napja virradt reá. Hitte, hogy Isten szándékánál nincs jobb, és erre a hitre építette életét. Mindezek beteljesedése a mennybe felvett Boldogasszony dicsősége.

Mi, emberek, ezt sokszor elfelejtjük, és az Isten tervénél jobbat akarunk keresni magunknak. Pedig a mi életünk útját is az Isten gondolta el. Ránk is igaz, amit Jeremiás prófétának mondott: „Mielőtt születtél, ismertelek téged… " (vö: Jer 1,5). A Teremtő Isten akarata számunkra is az az út, amely örök célunkhoz, a mennyei dicsőségbe elvezet.

Reá alkalmazza az Egyház a Szentírás szavait Sirák Fia könyvéből: „Jó illatot árasztok, mint a szőlőtő, és virágomból pompás, dús gyümölcs terem. Anyja vagyok én a szép szeretetnek, az istenfélelemnek, megismerésnek és a szent reménynek. Nálam van az út és az igazság minden kegyelme, nálam az élet és az erény minden reménye" (Sir 24,23-25).

Mária anyja és ajándékozója a reménynek. Legyen meg valakiben ugyanis az önzetlen jóság,

tartsa meg Isten törvényeit, kérdés: lesz-e hozzá elég ereje, kitartása, állhatatossága? Lesz, ha töretlenül hisz és remél! Hiszi és reméli, hogy aki ebbe a világba küldte, erőt is ad a küldetéshez. Mária, aki emberfeletti feladattal lett megbízva, Istentől várta és nyerte el a megoldást. Járjon közben értünk, hogy a szent remény smaragdzöld színe állhatatos, keresztény magyar élethez adjon erőt itt a földön.

Szilárdítsuk meg keresztény magyar lelkünk kincseit! Tartsunk ki Szent István királyunktól ránk hagyományozott Mária- tiszteletünkben! És gondoskodjunk arról, hogy ezt gyermekeink és unokáink is megismerhessék!!! Adjuk ezt át az új nemzedéknek, akik szintén boldogan akarnak élni, magyar nyelven magasztalni az Istent, és magyar szívvel tapasztalhassák meg Boldogasszony Anyánk, régi nagy Pátrónánk kérve kért oltalmát és áldását!

Örök igazság, hogy a legszebben megfogalmazott szeretet sem lesz valódi szeretet, ha nem törekszünk magunkban annak megvalósítására. Tudjuk, hogy Isten, Jézus Krisztusban magára vállalta emberi természetünket, mindenben hasonlóvá lett hozzánk, a bűnt kivéve. Jézus Krisztusban azonban egy férfiember életútját járta be itt a földön. Ha Isten férfit és nőt alkotott, vannak olyan értékek, amik kizárólag a férfiak, és kizárólag a nők életéhez tartoznak. Csak ők, vagy jól csak ők tudják megvalósítani. Mivel Isten képmása együttesen a férfi és a nő, az egész emberiség kárt szenved, ha egy nép vagy nemzet életéből hiányoznak Szűz Mária életének kincsei.

Mária két kiemelt értéke az Ő szüzessége és anyasága. Ezért merem állítani, hogy csak az a nő járja megbízhatóan az üdvösség és az üdvözítés útját, aki a maga életében is nagy becsben tarja a szüzességnek és az anyaságnak Isten adta méltóságát. És csak az a társadalom, nép és nemzet nézhet bizakodóan a jövőbe, amelyben a férfiak és a nők ezen értékek megbecsülését vallják!

Sajnos nem erről híres a nagyon irigyelt nyugati világ! Sajnos, egyre inkább mi magyarok sem erről vagyunk híresek. Csak akkor nevezhetjük hitelesnek történelmi Mária-tiszteletünket, ha újra értékké tesszük Mária életének kincseit, melyet a nők életében a férfiak is tiszteletben tartanak! Aki tehát a saját életében vagy a gondjára bízott közösségben, családban szolgálni akarja a jövendőt, benne boldogulásunkat és üdvösségünket, újra fel kell fedeznie a szüzesség és az anyaság értékét! Mert nem kell nagy jóstehetség ahhoz, hogy ki merjük mondani, minden nép eltűnik a Föld színéről, ha semmibe veszik az anyaság és szüzesség értékét.

Mária másik nagy értéke az Ő názáreti otthont teremtő hivatása. Isten ugyanis sok mindenről lemondott, amikor megtestesült, de nem mondott le názáreti otthonáról, a családról, melynek lelke, mozgatója, a Boldogságos Szűzanya volt! Mert a négy falból, a házból az asszonyok tudnak otthont varázsolni. Ti tudjátok, asszonyok, nők, azt a fészek-hangulatot megteremteni, ami miatt nekünk, férfiaknak jó hazamenni. Mert ilyennek alkotott benneteket az Isten. Ezért választotta Szent Fia otthonául a szegényes názáreti hajlékot, és anyjául a názáreti szűz leányt. Igen, fontos az otthon megteremtése, a kiegyensúlyozott élet érdekében. Nemde, saját maga sírásója az a felfogás, amely a háziasszonyt nem tekinti dolgozó nőnek??? Újra vissza kell adni, Isten Szent Anyjának példája nyomán, a megbecsülést az otthont teremtő asszonyi hivatásnak, mert csak így van remény, hogy megelégedettség és emberhez méltó élet költözzék őseink földjére, magyar hazánkba.

„Anyja vagyok én a szép szeretetnek, az istenfélelemnek, megismerésnek és a szent reménynek."

SZENTMISÉINK RENDJE:

Taksony
Szent Anna templom
vasárnap ½ 9 óra,
hétköznap hétfőn és pénteken este 6 óra,
valamint szombat este 7 óra,
kedd reggel 8 óra

Dunaharaszti
Szent István plébániatemplom
vasárnap
reggel 7 óra és de ½ 11 óra,
hétköznap hétfőtől csütörtökig
reggel 7 óra,
elsőpénteken este ½ 6 óra

Ligeti Szent Imre kápolna
vasárnap de ½ 10 óra,
pénteken reggel 7 óra,
szombaton este ½ 6 óra

***

Fogadóóra:
A dunaharaszti Főplébánián
szerdán du 4-6 óráig
(kivéve ünnepek)

Mindegyikre szükségünk van. Minden egyéni élet, minden közösség, így a mi népünk boldogulása is a szeretetből, az önzetlen jóságból fakadhat. Az önzetlen jóság pedig az Istent ismerő embernek a tulajdonsága. Ehhez hitre van szükségünk ebben a hitetlen világban.

Örök igazság és tény, hogy mindannyian Istentől jöttünk, és hozzá térünk vissza számadásra. Miről adunk számot? – mindenről, amit mint talentumot, képességet kaptunk. Ide tartoznak egy nép, nemzet saját értékei, nyelve, kultúrája, történelme, hazája szeretete. Nem bűn tehát hazánk, nemzetünk, szülőföldünk, anyanyelvünk szeretete, művelése, őseink örökségének ápolása. Sőt!!! Aki elhanyagolja, az követ el bűnt!!! Mária hite, reménye és szeretete legyen a mi segítségünkre. Adjon erőt a küzdelemben, és ne feledkezzünk meg hálát adni az Istennek, ha minden jól megy az életünkben.

Fekete Roland
káplán

AZ OKOK Az Osztrák-Magyar Monarchia és ezen belül a történelmi Magyarország felbomlását számos tényező okozta.

1. a birodalom soknemzetiségű jellege és a nemzetiségi elitek elégedetlenkedése
2. a birodalom déli és keleti határai mentén létrejött új államok – Olaszország, Szerbia és Románia – törekedtek azoknak a monarchiai területeknek a megszerzésére, amelyeken saját nemzetük fiai, más népekkel együtt éltek
3. nagyhatalmak érdekei, illetve stratégiai megfontolásai
4. a háborút követő hónapok kaotikus magyar viszonyai, az őszirózsás forradalom és a Tanácsköztársaság pusztítása, amelyek sokáig lehetetlenné tették, hogy egy magyar békedelegáció kiutazzon Párizsba, a konferencia színhelyére

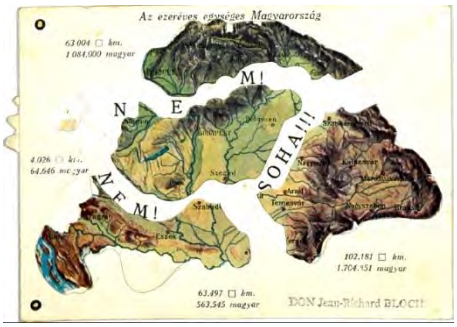

- **NEMZETISÉGI KÉRDÉS** Az Osztrák–Magyar Monarchia területe az első világháború kitörése előtt 676 600 négyzetkilométer, lakosságának száma pedig 51,3 millió fő volt. A népesség vallási szempontból hét, nyelvi-etnikai szempontból pedig tizenkét nagy csoportra oszlott, melyek sorrendben lélek- és arányszámban a következők: német, magyar, cseh, lengyel, ukrán, román, horvát, szerb, szlovák, szlovén és olasz. Az Osztrák Császárság lakosságának 35,6 százaléka volt német, a Magyar Királyság lakosságának pedig 48 százaléka magyar anyanyelvű.

A modern nacionalizmus korában, a Monarchia népei körében élő és egyre erősödő föderatív törekvések a századfordulótól a birodalmi vezetést és az osztrák állam német pártjait is fokozottan foglalkoztatták. Egyre nyilvánvalóbbá kezdett válni, hogy a dualista konstrukció hosszabb távon, nem alkalmas egy sokvallású és soknemzetiségű állam hatékony működtetésére. A legfelsőbb vezetésből mindenekelőtt a trónörökös, Ferenc Ferdinánd tervezte a birodalom mélyreható strukturális reformját. A magyar politikai elit azonban a nemzetiségek által már 1848–49-ben is követelt területi autonómia biztosítását mereven elutasította. Az 1868-as magyar nemzetiségi törvény, ami a maga korában, európai viszonylatban megállta a helyét, fajra, nyelvre és vallásra való tekintet nélkül az ország minden állampolgárát egyenlő jogokkal ruházta fel, sőt egyházi és iskolai téren a kulturális autonómia számos elemét is biztosította a nemzetiségek számára, ellenben politikai nemzetként, azaz egyenjogú államalkotó partnerként nem ismerte el őket.

NEMZETI ÖSSZETARTOZÁS NAPJA

„… a több állam fennhatósága alá vetett magyarság minden tagja és közössége része az egységes magyar nemzetnek, melynek államhatárok feletti összetartozása valóság, s egyúttal a magyarok személyes és közösségi önazonosságának meghatározó eleme.”

(részlet a A Magyar Köztársaság Országgyűlésének 2010. évi XLV. törvényéből)

- **A NAGY HÁBORÚ** Az első világháborút területekért vívták. A nyugati antanthatalmak hadicéljai között eleinte nem szerepelt új és független nemzetállamok kialakítása Kelet-Közép-Európában. Az Osztrák–Magyar Monarchiát, fokozódó belső gyengesége ellenére, még mindig az európai államrendszer kiegyensúlyozó elemének tartották, s ezért célszerűnek vélték fenntartását. Ez a nemzetállami törekvésekkel szembeni közömbösség azonban 1916-tól fokozatosan mérséklődött, majd 1918-ban átadta helyét a nemzeti önrendelkezés elve melletti harcos elkötelezettségnek. A változás okai a következők voltak:

1. az 1915-től szellőztetett német Mitteleuropa-tervek keltette félelem, mely a Rajnától a Dnyeperig és a Fekete-tengerig terjedő német–osztrák–magyar ellenőrzés alatt álló „nagytér” kialakításáról szóltak; az emigráns délszláv, cseh és lengyel politikusok, valamint brit és francia támogatóik ezt a kontinentális német hegemónia kialakítására való törekvésnek látták
2. az orosz forradalom, illetve a breszt-litovszki békekötés 1918 márciusában; a nyugati szövetségesek ezzel a békével egyrészt elveszítették legfontosabb keleti partnerüket, másrészt a valóságban is körvonalazódtak a Dnyeperig terjedő informális német birodalom kontúrjai
3. a IV. Károllyal folytatott különbéke-tárgyalások botrányos zátonyra futása 1918 áprilisában, ami tükröződött a Monarchia és Németország közötti szoros gazdasági, politikai és katonai együttműködést előíró 1918-as spai egyezményben

Az eseményeket követően a politikai elit Londonban, Párizsban és Washingtonban egyaránt úgy értelmezte, hogy a Monarchia immár végérvényesen Németország befolyása alá került, így semmiképpen sem lesz képes betölteni a jövőben azt a kiegyensúlyozó szerepet, amelyre sokan közvetlenül a háború után alkalmasnak vélték. 1918 tavaszától az antanthatalmak politikusai ezért többé már nem arról vitatkoztak, hogy megmarad-e a Monarchia, vagy sem, hanem arról, hogy hol húzódjanak a birodalom helyén létrejövő új államok határai.

Mindeközben Magyarország területén egyre-másra alakultak a nemzetiségi tanácsok, melyeknek programjában a háború előtti cseh, román, délszláv tervek párosultak az antant ígéreteivel, és hazánk területének felosztását tervezték. A tervezett békekonferencia jóindulata érdekében az őszirózsás forradalom (1918. október 31.) után népköztársaságot létrehozó Károlyi Mihály és kormánya nem állta útját a Felvidéket, Erdélyt és Délvidéket megszálló szerb, csehszlovák és román hadseregeknek, ez pedig súlyos hibának bizonyult. Mint utóbb kiderült, ezek a csapatok nem a békeszerződés aláírásáig szállták meg az ország nagy részét, hanem már a később elcsatolt területeket vették birtokba.

- **A SZERZŐDÉS** A trianoni békeszerződés a versailles-i békerendszer részeként született meg, melyet a világháború lezárását követően egy másfél éves konferencia készített elő. A győztes antant-hatalmak 1919. január 18-án kezdték meg a tanácskozást a Párizs környéki kastélyokban, ahol ugyan a legyőzöttek képviselői is részt vettek, de ténylegesen a „négy nagy”, Clemenceau francia, Lloyd George brit, Orlando olasz miniszterelnökök és Wilson amerikai elnök szava dominált.

A magyar delegáció 1920. január 15-én kapta meg a békeszerződés tervezetét. Ebben az új Magyarország területe, a maihoz hasonló 93 ezer négyzetkilométer volt, szemben az 1918 előtti 282 ezer négyzetkilométerrel (Horvátország nélkül), lakóinak száma pedig 7,6 millió, szemben a korábbi 18,2 millióval, melyből közel három és fél millió magyarajkú került a határ túloldalára. Előírták, hogy Magyarország csak 35 ezer fős, zsoldosokból álló hadsereget tarthat fenn, és az általános hadkötelezettséget megtiltották. A modern hadviselésben elengedhetetlen páncélos járműveket, tankokat, hadihajókat és harci repülőgépeket sem nem gyárthatott, sem nem vásárolhatott. A dunai flottillát át kellett adni a szövetségeseknek. Előírás volt még, hogy 1921-től kezdődően Magyarország harminc esztendőn át jóvátételt köteles fizetni az általa okozott háborús károkért.

Korabeli karikatúra, Clemenceau hellyel kínálja a vesztes országok politikusait, a székekből szögek állnak ki, az asztalon bilincs

Az új határokat elvileg a Thomas Woodrow Wilson amerikai elnök által megfogalmazott nemzeti elv alapján jelölték ki, ettől azonban több esetben, stratégiai, gazdasági, közlekedési stb. szempontokra hivatkozva eltértek, például az összes, az új határral párhuzamos út és vasút a határ túloldalára került. A megmaradt, összekötő utak nélküli sugaras szerkezet máig a magyar közlekedés egyik gondja. Ezek miatt kerültek egybefüggő magyar lakosságú területek is a határ túloldalára. Gazdasági szempontból a termőföld 61,4%-a, a faállomány 88%-a, a vasúthálózat 62,2%-a, a kiépített utak 64, 5%-a, a nyersvas 83,1%-a, az ipartelepek 55,7%-a, a hitel- és bankintézetek 67%-a került a szomszédos országok birtokába.

A „négy nagy”

Még ezen a napon a békekonferencia titkársága megkapta a magyar álláspontokat tartalmazó úgynevezett előzetes jegyzékeket. Ez húsz dokumentumot tartalmazott, amelyek számos statisztikai, térkép- és egyéb mellékletet is tartalmaztak. Mindez részletes adatokkal alátámasztva Magyarország földrajzi, gazdasági és kulturális viszonyairól, valamint lakosságának nyelvi megoszlásáról és iskolázottsági mutatóiról, és ezek mind a történelmi Magyarország egységének megőrzése mellett érveltek. Egyetlen egy esetben ajánlottak kompromisszumot, Erdély hovatartozásának és belső berendezkedésének az ügyében. A VIII. számú jegyzék mondanivalójának lényege Erdély belső viszonyainak svájci mintára történő rendezése, és a terület hovatartozásának újragondolása, illetve az ottani lakosság véleményének a megkérdezése volt.

Másnap, 1920. január 16-án Apponyi Albert lehetőséget kapott arra, hogy az öt főhatalom – Franciaország, Nagy-Britannia, Olaszország, az USA és Japán – képviselői előtt szóban is kifejtse a magyar álláspontot. A francia külügyminisztérium épületében tartott, közel másfél órás ülés keretében Apponyi franciául és angolul ismertette a magyar álláspontot, majd röviden olaszul is összefoglalta azokat. Mondanivalója ugyanaz volt, a történelmi Magyarország egységének a fenntartása. Ugyanakkor kijelentette azt is, hogy ezen érvek elutasítása, azaz a tervezetben szereplő határokhoz való ragaszkodás esetén Magyarország népszavazást kér.

A beszéd után Lloyd George, brit miniszterelnök aziránt érdeklődött, hogy a kijelölt határok életbelépése esetén hány magyar fog élni a szomszédos országokban és hogy azok a határ mentén vagy az új országtól távol, nyelvszigeteket alkotva helyezkednek-e el. Apponyi válaszul az elnök asztalára terítette a Teleki-féle néprajzi térképet, amelyen a magyar népességet a vörös szín jelölte. A térkép a javasolt új határokat is mutatta, miután azokat előző este Teleki gondosan berajzolta. A térképen világosan látszódott, hogy mindkettő igaz, nemcsak távoli nyelvszigetek kerülnek majd idegen uralom alá, hanem igen jelentős számban lesznek határ menti magyarok is.

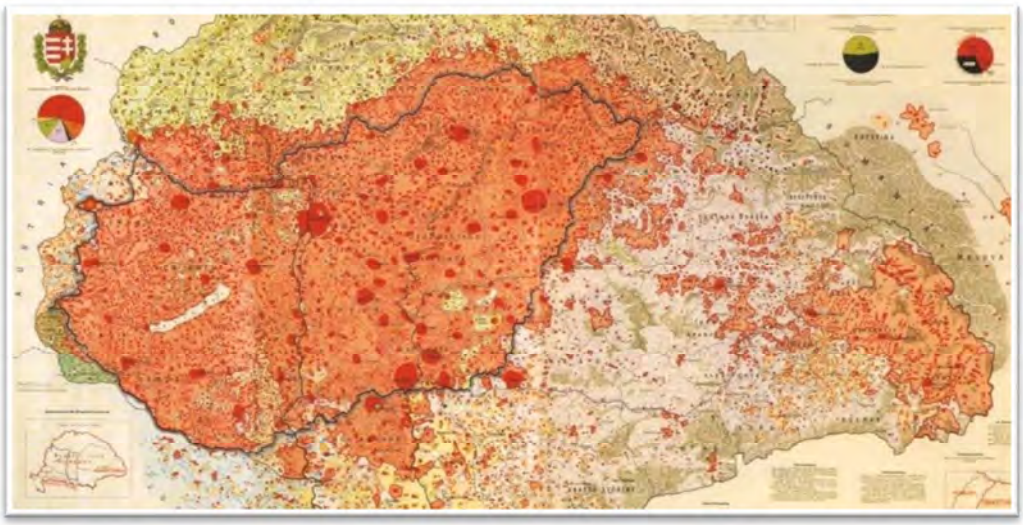

- **JÚNIUS 4-E** Az akkor hivatalban lévő Simonyi-Semadam Sándor vezette magyar kormány komoly dilemmával állt szemben, kit küldjön Franciaországba, melyik politikus vállalja, hogy nevét adja egy ilyen békeokmányhoz? Teleki Pál két olyan „önként jelentkezőt” keresett, akik egyébként is vissza akartak vonulni a politikától, így Benárd Ágoston népjóléti és munkaügyi miniszterre és Drasche-Lázár Alfréd megbízott miniszterre esett a választás.

Az időjárás Párizsban verőfényes, Budapesten borongós, esős volt. Mondták is sokan: az ég is a magyarokkal gyászol. Ezen a pénteki napon a közép- és alsófokú iskolákban, illetve a hivatalok többségében gyászszünetet rendeltek el, a zászlókat félárbocra eresztették. A boltokat bezárták, csak élelmiszert lehetett kapni. Az emberek már reggel összegyűltek a fővárosban, több tízezres, feketébe öltözött tömeg gyűlt össze a Hősök terén, többségük a határon túlról átmenekülők voltak. A menet reggel tíz óra előtt indult meg az Andrássy úton és a környező utcákon át a Bazilikához a Himnuszt, a Szózatot és más hazafias dallamot énekelve. Különböző jelszavakat skandáltak, mint „Le az antanttal” vagy „Igazságot Magyarországnak”. A vagonlakók, akik tipikus szimbólumai a trianoni csapásnak, külön tábla alatt gyülekeztek. (Ők azok az emberek, akik azért menekültek át az anyaországba, mert nem esküdtek fel az új hatalomra, s eleinte vasúti vagonokban összezsúfolva éltek.)

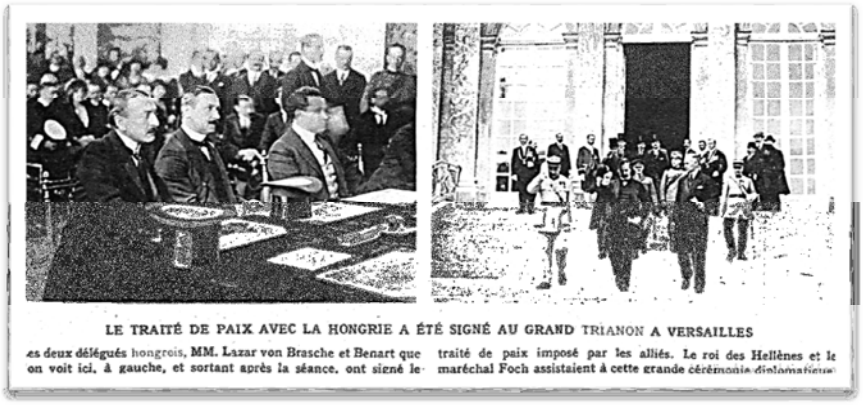
LE TRAITÉ DE PAIX AVEC LA HONGRIE A ÉTÉ SIGNÉ AU GRAND TRIANON A VERSAILLES

es deux délégués hongrois, MM. Lazar von Brasche et Benart que traité de paix imposé par les alliés. Le roi des Hellènes et le
on voit ici, à gauche, et sortant après la séance, ont signé le- maréchal Foch assistaient à cette grande cérémonie diplomatique

A Le Miroir című párizsi újság 1920. június 13-ai tudósítása

Budapest, 1920. Péntek

AZ EST

Politikai napilap

Felelős szerkesztő: Miskiás Aladár

Egy nemzet gyásza

Rendületlenül...

Tüntetések szerdán délután nagyjaink szobrainál

Az Est című politikai napilap aznapi száma

10 órakor megkondult Budapest összes harangja, megszólaltak a gyárszirénák, megálltak a villamosok és a kocsik. Az országban dolgozó összes ember abbahagyta a munkát és néma csendet tartott. A bíróságok a tárgyalásokat felfüggesztették, a fővárosi közgyűlés egy órás szünetet hirdetett. Az 5, néhol 10 perces országos gyászszünetre minden vonat megállt. A budapestiek ezután vallásuknak megfelelően a Bazilikába, a Deák téri evangélikus, a Kálvin téri református és a Hold utcai unitárius templomba mentek misére, istentiszteletre. A lelkipásztorok az élni akarás, a feltámadás és a nemzeti küzdelem fontosságát hangsúlyozták. A tüntetők ezt követően a Petőfi-szobor elé mentek.

Az egyesületek az egész országban felhívásokat tettek közzé, hogy bátorítsák a nemzetet. A „megszállott vármegyék követei”, azaz az elcsatolt területekről elüldözött vagy elmenekült alispánok és megyegyűlési tagok a pesti városházán tartottak gyűlést. Felhívást intéztek világszerte, melyben tiltakoztak az igazságtalan dekrétum ellen és a haza bármilyen eszközökkel való védelmét hangsúlyozták.

Az aznapi magyar sajtóban csak este lehetett először olvasni a szerződés aláírásáról. Politikai, világnézeti különbözőségű lapok egyformán, egységes álláspontot képviseltek, a békeszerződés megkötése egyértelműen igazságtalan.

A békeszerződés kérdésében tehát minden magyar együtt érzett …

Goia Marianna

A vagonlakók

Tüntetés a Városháza előtt

Erdélyi menekültek

NEMZETI ÖSSZETARTOZÁS EMLÉKNAPJA

2017. június 4-én, a Hősök terén bensőséges ünnepség keretében emlékeztünk meg városunkban a Trianoni Békeszerződés 1920 évi aláírásának évfordulójáról. A tragikus esemény a 2010. évi XLV. törvény révén válhatott nemzeti emléknappá, amikor a törvényhozói akarat június 4-ét a nemzeti összetartozás napjává emelte, és kinyilvánította: *„Magyar Köztársaság Országgyűlése kötelességének tekinti arra inteni a nemzet ma élő tagjait és a jövendő nemzedékeket, hogy a trianoni békediktátum okozta nemzeti tragédiára mindörökké emlékezve, más nemzetek tagjaiban okkal sérelmeket keltő hibáinkat is számon tartva, s ezekből okulva, az elmúlt kilencven esztendő küzdelmeiben az összefogás példáiból, a nemzeti megújulás eredményeiből erőt merítve, a nemzeti összetartozás erősítésén munkálkodjanak. Ennek érdekében az Országgyűlés június 4-ét, az 1920. évi trianoni békediktátum napját a Nemzeti Összetartozás Napjává nyilvánítja.”* 2010. június 4-én, a trianoni Békediktátum 90 évvel azelőtti aláírásának időpontjában a történelmi zászlók bevonulásával és harangzúgással kezdődött az Országgyűlés Trianon-emlékülése.

Hirdetvén a nemzeti gyászt, 1920. június 4-én is harangok zúgtak országszerte.

Most békében dolgozhatunk és nevelhetjük gyermekeinket, nem szabad azonban megfeledkeznünk azokról a testvéreinkről, akik idegen államban, sokszor elnyomatásban, üldöztetésben, burkolt és nyílt tiltások közepette élnek magyarként. A kultúra és az anyanyelv élve tartása érdekében ápolni kell kapcsolatainkat, és segítséget kell nyújtanunk az államhatárainkon kívül rekedt magyarságnak mindabból, amink van.

A városi ünnepségen közreműködött Nagyváradi Erzsébet színművésznő, aki Juhász Gyula Trianon című, drámai versét adta elő. A magyar földhöz, az otthonhoz való ragaszkodás szólalt meg a népdalokban, amelyeket Berta Anett és Hommer Anna adott elő, hegedűn illetve gitáron Valentin István tanár kísérte őket. Ünnepi beszédet mondott országgyűlési képviselőnk, Pánczél Károly.

Az ünnepség keretében tettek immár második alkalommal esküt a 647. számú Tomori Pál cserkészcsapat újoncai. Tizenegy fiatalt avatott fel a csapat, melynek létszáma meghaladja a negyven főt napjainkban. Köszönhető ez a lelkes cserkészvezetőknek, akik a gyermekekkel hétről hétre foglalkoznak.

A fogadalomtételt követően, Pánczél Károly, az Országgyűlés Nemzeti Összetartozás Bizottságának elnöke és Ignácz János, a Magyar Cserkészszövetség tisztje, csapatparancsnok a nemzeti összetartozás, a határon túli magyarsággal történő együttműködés, valamint a Cserkészszövetség munkájának önkéntes támogatásáért öt személynek adott át elismerő díszoklevelet: Láng András dunaharaszti plébános atya, dr. Szalai László polgármester, Knapp Tibor, önkormányzati képviselő, Gál Józsefné, zászlóanya és Mura-Mészáros Dénes, a civil összefogást elősegítő együttműködéséért.

Az ünnepség városunk hagyományos eseménye, benne a cserkészavatás egy most bontakozó régi-új nevelési mozgalom megmutatkozása, amelynek célja a hazáját és családját szerető fiatalok nevelése, keresztény értékrendben. Segítsék továbbra is városunk közösségei a cserkészek felelősségteljes szolgálatát, hiszen ez az értékrend jövőnk záloga, és nemzeti összetartozásunk alapjait képezi.

Koczka Tamásné

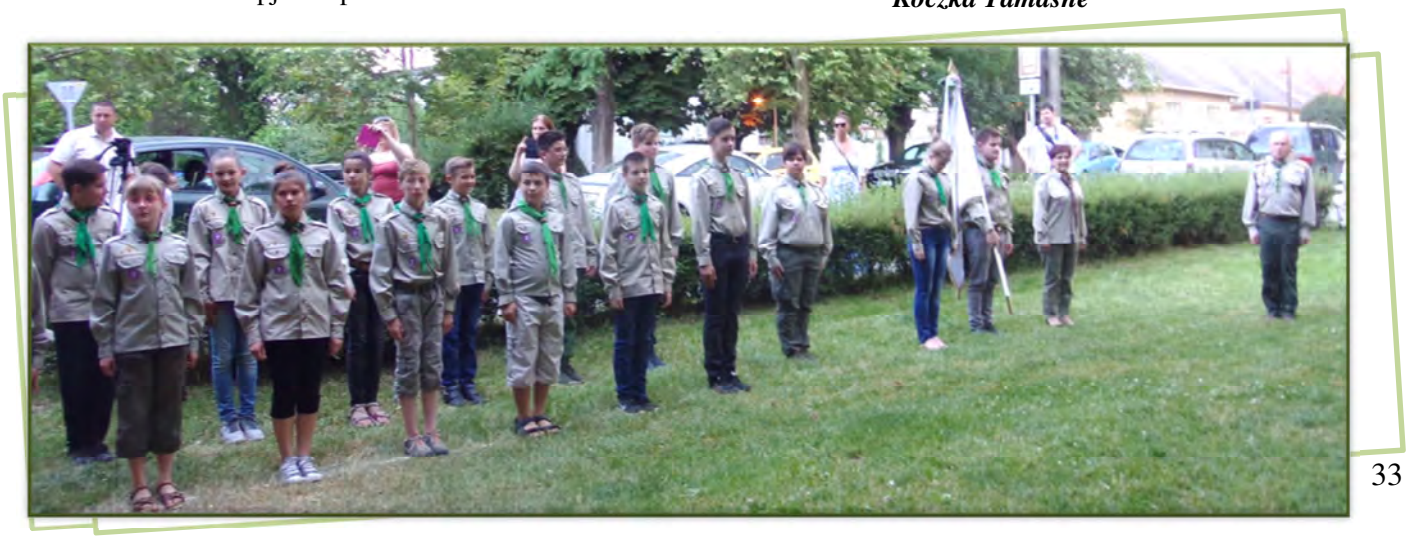

Babits Mihály: A REPÜLŐ FALU

A menekültekkel egy kis olcsó kocsmában ismerkedtem meg, ahol ő túlzottan szerény vacsorát fogyasztott és büszke méltósággal tűrte a pincérek kicsinylését. Eleinte szörnyű nehezen bírt fölmelegedni, látszott rajta, hogy nagy és megokolt ellenszenv van benne a pestiek iránt: nem is igen titkolta véleményét.

– Büdösök! Itt ülnek a zsíros hivatalokban, mi meg mehetünk koldulni, fel is út, le is út.

Mikor a második üveg bort rendeltem, kissé megoldott a nyelve.

– Hiába csak! a jó erdélyi bor!… Ennek a bornak legalább lelke van – nem úgy, mint az embereknek – tette hozzá keserűen.

Látszott rajta, hogy a házára gondol, szép kis családi házára, amit vénkorára éppen már magáénak nevezhetett volna… amit ott kellett hagynia, messze Fogarason. A verandára, ahol délután üldögélni szokott. A meghitt bútorokra…

– Bizony Isten, úgy fájt otthagyni őket, mint a jó barátot… Nem is hiszem, nem fájt nekik is… Most valami csontos móc ül a karosszékemen… A nagyapja még medve volt, az apja csobán, még az ünge is kilógott…

Elképzelte kedves holmijait, mint egy gyermek: milyen megalázva érzik most magukat, a hódító durva keze alatt.

– Búsulnak utánam – mondta, egy kissé már fantasztikusan.

A harmadik üveg bor jött az asztalra, s ekkor jutott eszébe a történet.

– Hallotta már?

– Mit?

– A csíktábori csodát.

– Nem én. Mi volt az?

– Tömegszuggeszció?… No hát mondjuk, hogy tömegszuggeszció.

Kihívó, boros tekintettel nézett körül, mintha azt mondaná: „Látjátok, tudom én a ti pesti szavaitokat!” De a szeme mögött láttam a Fantáziát. éreztem forogni a titkos kerekeket, amelyek megnyitják a rab Ember előtt a Lehetetlenségek kapuját…

– Hogy volt az? – nógattam.

Ittunk egyet, ezután így beszélt:

– Én egy kis fiútól hallottam… akinek az apját ismertem… csíktábori menekültek voltak. A csíktáboriak még az első okkupációkor menekültek; éjjel zörgették föl őket; a jegyző telefonon értesítést kapott, egészen addig, az utolsó pillanatig, azt mondták: „Maradjon mindenki a helyén”. Képzelheti, micsoda fejvesztett kapkodás, kétségbeesett siránkozás volt az: felszedelőzködni lóhalálában: csak ami rajtam van, meg egy pakktáska legföljebb, azt sem tudja az ember, hogy mit rakjon bele; annyi idő sem volt, hogy a legkedvesebb jószáguktól, az ismerős helyektől búcsút vehessenek. Gyerek, asszony – bizony föl kellett cipekedni mindenkinek; és verekedtek a kocsikért. Vasút, az messze van oda. Uram, ez nem volt valami egyedüli eset, akárhányat tudok, gyerekes családok 30-40 kilométernyi utat tettek meg éjszaka; magam is…

Akkor legalább szép, derűs éjjel volt, holdvilágban látták utoljára a kis házaikat, a templomuk tornyát… minden szép nyugodt volt… bizony, uram! minden szép nyugodt a világon, csak a mi fajtánk nem fér a bőrébe, csak mi űzzük-hajtjuk egymást örökké. Jaj, uram, jól ismerem én is ezt a képet: fölvert, kétségbeesett emberek, otthagyva egész életüket, földjeik, vagyonkájuk; a betegnek ágya, a gyerekeknek játéka, kiverve a mezőn, jajgatva; – és köröskörül a szabad ég bosszantó nyugalma, a hideg holdvilág, a közönyös hegyek, a blazírt tücsökszó, vészes fehérséggel szalad az országút, egy baljós nyúl fut át: – ki törődik a szegény Emberrel? maga baja maga bolondsága! Csupán a házak néznek ismerősen, a szép zöld ablakok, amelyek mögött már senki sem maradt… a torony a dombról és a falu fái, csupa régi barát, csupa emlék. Az útszéli kereszt int, a határfa a sorompónál: Ne menjetek! Magyar házak, magyar fák, mikor fogtok ti megint magyar szót hallani? Megértitek-e az idegen nyelvét? Magyar életek darabjai maradtak bennetek. Még a madárijesztő is kedves a kert alatt. Egy lány feledte rajt a keszkenőjét, amit jelül tűzött oda a szeretőjének. Libeg-lobog a kendő: Isten veled! Állatok hangja bőg és béget ki még az ólból, istállóból, akiket ott hagytak: ennyi az egész búcsúztató. Kutyák ugatva szaladnak a szekerek után. Aztán csak tücsökzaj, kocsizörgés és csecsemők sírása.

Egy falu maradt üresen a hódítók számára.

Az én ismerősöm ki fia persze gyerek volt még, nem érezte ezt úgy (csak kaland volt neki) és különben akkor még mindenki abban volt, hogy „két hét múlva visszajövünk”.

Mégis úgy volt, azt mondják, az utolsó úthajlásnál még, ahogy a falu visszanézett reá, mintha minden ablak egy szem volna és a torony az órával egy szemre hányó arc volna, nyújtózkodó és keserves nyakon, amely utánuk néz a bujdosóknak. S ahogy még egy szél jött, s emelgette a kerti fák szárnyát: mintha utánuk akarnának szállni… Ó jaj szegény fák! jönnek a lógósingű oláh gyerekek a cigánybicskákkal…

De nemsokára minden eltűnt a lejtő mögött és megkezdődött a hosszú éji út. Erdőségeken mentek át, siránkozások és különös pörpatvarok között. Ki ezt feledett otthon, ki amazt, kinek az ülése volt rossz, a háta fájt, ki valamely hozzátartozóját nem találta. Ennek a poggyászát rakták el, az elül elfoglalták a helyt. Majd azon vitatkoztak, hogy ki menjen gyalog, mert nem férnek mindannyian a szekereken. Az otthonra alig gondoltak már a jövőért való nagy aggodalomban. Lesz-e vasút a legközelebbi állomáson? Kapnak-e majd enni? Csak egy öreg asszony óbégatott az elhagyott háza után! Ő ott szeretett volna meghalni…

Kiürített alukon haladtak keresztül: nem jó jel. Mily csönd! Még egy kutya sem ugatott elébük. Földek és házak némán kiáltottak a hűtlen és bolond emberi faj után. A kis fiú fáradt volt, a rázás, a siralom, unalom megtörte, az út fái végtelen egyformasággal verődtek szemébe, sohasem akart megszűnni a menet. Fázott is, megfázott, gyenge, beteges fiú volt, egy kartársamnak a fia, egy ügyvédé, …

A menekült a bor után nyúlt, ivott egyet és úgy folytatta elbeszélését:

– Végre, végképp kimerülve, elérkeztek az állomáshoz. Vonatnak híre sincs már napok óta. A város tele menekültekkel. Nem marad más házra, mint tanyát ütni a szekereken, a szabad ég alatt, a gyönyörű holdvilágos éjben.

Jó messze kerültek a várostól, ahol szabad tér volt és valóságos szekértábort csináltak az erdő szélén, ahol máskor a cigánytanya volt. Majd egy hetet töltöttek itt, hajléktalan és koplalva – mert a városka élelmezni nem tud tudta őket – és itt történt a csoda, a negyedik éjjel – hogyan beszéljem el? Tudniillik a kisfiú álmával kezdődött… azaz hát… én tőle így tudom…

Lázas álma volt az éjjelen. Álmában ott járt megint Csíktáborban. Különös nyugtalanság volt az éjszakában, az elhagyott falu, mintha élne, a házak szinte ágaskodtak, a torony idegesen nyújtotta a nyakát, a fák egyre rázták a lombjukat, s a bokrok tipegtek, mint a kis csibék, akiket az anyjuk elhagyott. Néhány oláh katona ment az utcán szuronyosan, mások a betört ablakok mögött látszottak, kutattak a kamrákban, vigadoztak az elhagyott bokron, kurjongattak olykor, de a kurjantásuk félelmetesen visszhangozott az üres szobákban. A kis fiú reszketett. Egyszerre csak a házak emelkedni kezdtek, csúnya, vakolatlan falgyökerüket húzkodták ki a földből, támolyogtak.

– Mi ez? Földrengés? – kiáltottak a katonák és szaladtak ki a szabadba.

A fák fenyegetően csóválták fejüket.

A kis fiú reszketett. A katonák a rétre futottak, ahol ő játszani szokott. A fű egyszerre mászni kezdett, s mintha millió nagy bogár szaladna, szaladt, szaladt a katonák elől! Egy fa egyszer csak kiröpült – kirántva gyökerét a földből mint egy madár, különös szélcsönd volt és mégis mozgott minden. A kőkrisztus méltóságosan jobbra-balra ingva tágította talpazata ágyát. A torony nyaka meggörbült, s előre nyújtózott.

Ide-oda jártak a holdas visszfények, minden ablak mozgott. A házak éltek már. Az idegen látogatót az ablakaikon rázták ki. Ijedt férgekként menekültek a fosztogatók. Egy kis ház egészen elmozdult helyéről, szinte föl-fölszökött a levegőbe, mint egy nyugtalan csikó. Töredező mészkarajak pattogtak le a holdas falakról. Különös mozgalom volt a kertek virágai között, egy rózsató a kerítés alatt bújt ki az utcára. A határfa már a levegőben lengett, tétovázott, a falunak nem volt határa többé.

Sem sövény, sem határ, a sövények elmásztak, utat csináltak a házaknak, s a kerti dolgok kiáradtak az utcára, mint különös kísértet, sötét és várakozásteljes nyüzsgésben… Hogyan lehet ez? Egy-egy ház már a messze mezőn lengett, ólai, akácai körötte sereglettek: követték, mint a kövér gazdát a kis kutyák. Egylábon ugrált a malomköves kerti asztal, nehézkesen kapkodva tömzsi tuskólábát, a ház előtti padkák elnyúlva futottak, mint az agarak. A madárijesztő a levegőben repült, lobogott a keszkenő a vállán.

Szertelen suhogások hallatszottak és a fiú a szelet érezte. Fekete alapgödrei tátogtak az elhagyott falunak, törmelékek, vakolatdarabok hevertek a földön, a szemet betömte a szétmállott mészpor. Csak sejteni lehetett, amint a községháza emelkedik, a legnehezebb jog, az igazság. Odalenn, itt-ott bukdácsoltak a lehagyott katonák. S mint egy kiásott temetőben – hökkent, éhes hiénák módjára. Sötét volt; súlyos, lebegő kőtömegek, furcsa forgatag, elfedték a holdat. Az egész falu röpült! Képzelje: egy valódi nagy légi karaván! És egyre jobban erősödött a hideg szél. Ez a hideg szél, így mondja a fiú, az utolsó, amire álmából emlékszik. Akkor már nagyon nyugtalanul foroghatott a szekéren. Fázott, fázott szegény és mikor fölébredt, még mindig érezte a hideg szelet.

Szerte, köröskörül, minden szekéren, vacogó, nyugtalan alvók nyújtózkodtak, a hold hideg fényében, jól bebugyolálva, ahogy lehetett. Halk és tört mozgások hallatszottak mindenhonnan, egy-egy köhécselés, didergés. A földön mintha ideges egérkék szaladgáltak volna. A fák borzongtak. Hány óra lehet már? A szél egyre zúgott, gyors, különös felhő közelgett messziről.

Mondom, világos volt; a hold hideg és józan.

– Édesapám – próbálgatta halkan a fiú, hogy apja ébren van-e – hány óra lehet már?

Nem felelt senki, egy pár mozgás után csönd lett a szekereken újra, csak az öregasszony, aki a házát sajnálta, nyögte hangosan még az álmában is:

– Én otthon akarok meghalni… ott akarok…

A fiú összerezzent… egy új szélroham jött… a!… nem volt ez távoli harangszó? Hol szólhat most a harang?… Mintha nem a falu irányából jönne… s különben a szél is ellenkezőleg fújt… Hát tudja, uram, honnan jött az a harangszó? Felülről. Igen, abból a furcsa formájú felhőből, és a felhő olyan iszonyú gyorsasággal közeledett, hogy a fiúnak elállt a szívdobogása. A harangszó vele közeledett… mindig, mindig tisztábban hangzott már… és közte valami különös zúgás, suhogás. Nem volt ez anyagtalan felhőn, néma lengés. Bimm! Bamm! – kongtak belőle a hangok. És mindig alacsonyabbra szállt.

S egyszerre csak egy fehér tömeg válott ki belőle, egy holdas fehérség, mint egy holdas madár, óriás, óriás, s előrenyújtott hajló csőrében ingett-lengett a harang. Ennek a ma-

dárnak hangja volt a Bimm-bamm! Nem is madár volt, hanem a templom volt, irtózatos gyorsasággal zuhant a légen át és a többi házak körülötte és az apróbb dolgok, a fák, a kőkereszt, ki amily nehéz volt… A fiú félkönyökre támaszkodva, meredt, meredt szemekkel nézte azt.

– Úgy mondja el – szóltam mosolyogva –, mintha maga is elhinné… mintha látta volna… Kitűnő fantáziája van.

Elégedetten bólintott és folytatta, mint egy született mesemondó. Láttam rajta, hogy képzelete nagy narkózis neki.

– Ekkor már mindenfelé ébredeztek a szekereken. A kutyák szűköltek, vonítottak. Holdas rémület káprázott a szemben. Az emberek fejük fölé tartották kezüket. Nagy gyereksírás volt. Egy-egy alak izgatottan szaladgált a szekerek körül. Mások legyökereztek a bámulattól. A templom irtózatos súllyal lezuhant, egy kissé messzebb a tisztáson, mélyen a földbe vájódva alapzatával, tompa robaj között és megállt meredten, mintha odaépítették volna száz évvel ezelőtt. A harang lengése lassan elcsendesült.

És – egy, kettő – új meg új zuhanás, amint új meg új házak csapódtak a földre. (A közeli város lakosai közel ágyúzás neszét hallották az éjben.) Kilenc, tíz – és már új kis falu sereglett az égből hullott templom körül, egész olyan rendben, mint a régi, jobbra a törvényház, balra a plébánia, odább az ügyvéd háza, a kis fiú apjáé, és így sorban a többi mind… Minden ház elé lehullottak a fák, amik éppen odavalók voltak, a két akác vagy egy-egy eperfa… és azonmód gyökeret vertek ott. Fönn még egyre zuhogtak a nagy négyszögű tömegek, lebegtek szárnyas fák, itt-ott felhő gomolygott fűből, virágokból, úgy ment minden, minden, mint karikacsapás. A felhő lezáporozott a ház mögé, a fű kis nyüzsgéssel elhelyezkedett, a virágok glédába állottak. Legyűrűztek a sövények is, minden egy kicsit tépett volt a hosszú utazástól, a házak is foltosak, ahogy lehullt a vakolat, de végre is ott állott a falu, az egész Csíktábor, a nagy holdvilágban úgy, ahogy szerették, ahogyan álmodtak felőle. Lehullott a határfa is, a kőkereszt, a madárijesztő, minden, pontos helyére. Utoljára már a kálvária potyogott, stációként, egy közeli dombra. Egyszóval…

– Egyszóval a falu utána ment a menekülteknek.

– Úgy van: a legelső állomásig, ami nem volt oláh kézen.

– És ezt mind a fiúcska képzelte?

– Dehogy, uram, ezt mindannyian látták, átélték; rögtön bementek az égből leesett faluba, ki-ki a maga házába, a kedves holmik közé, bolyongtak a jól ismert utcákban és talán azt hitték volna, hogy el se váltak soha onnan s álom volt az egész menekülés: ha nem lelik pusztulás, fosztogatás nyomát a házakban, s ha nem látják körös-körül az idegen tájt, idegen formájú hegyeket.

– De hát – kiáltottam – Csíktábornak eszerint ma más helyen kell lenni a mappán, mint azelőtt? Szórul-szóra értsem ezt a mesét? Egy egész falu egyszerűen otthagyta az oláhokat, átjött a demarkációs vonalon? Házastul, mindenestül – ezt higgyem el, uram? – és várakozva néztem bortól csillogó szemeibe.

– Tömegszuggeszció! Mondtam már, hogy tömegszuggeszció – felelt fölényesen, fölcsigázott lelkének magasából tekintve le reám. – Látták azt, uram, mindannyian, ahogy én látom önt. Azóta már többtől is hallottam – tette hozzá – most az egyszer csak a nagyobb hitelesség végett és minden meggyőződés nélkül.

– De uram – mondtam én, mert szerettem volna tisztán látni, mennyit hisz ő maga –, tömegszuggeszció nem tarthat hetekig, hónapokig. Az mégis lehetetlen, hogy ilyenfajta képzelődést meg ne cáfoljon a valóság ennyi idő alatt. Csak nem akarja állítani, hogy a csíktáboriak ott laknak azóta a képzelt faluban, élnek talán a képzelt kamrák képzelt tartalékán, mámorosan a képzelt pincék képzelt boraitól!

– Látják ezt a bort uram? – felelte – jó bor ez, megvan az ereje, és ez is erdélyi bor, de higgye el, uram, hogyha most mámorosnak gondol, nem ettől vagyok mámoros, nem ettől – azt hiszi, csak a valóságos bor mámorosíthat meg? Volt nekem egy szőlőm ott Galason. Küküllőben: csak rágondolok a borára, már boros a feje – sohsem iszom többet!

Felkapta a poharát és ivott legalább a vendéglős borából. Én újra hozattam és koccintottam vele. Összetegeződtünk.

– De pajtás – tértem vissza kisvártatva a kényes témára – mégis csak furcsa nekem az a csíktábori dolog.

– Hogyhogy furcsa? – kérdezte.

– Hiszen a csíktáboriaknak idegenekkel is kellett érintkezni: a hatóságoknak is közük volt a dologhoz – kezdtem kifejteni e hosszas tömegvízió képtelenségének kézzelfogható bizonytékait.

Mintha kissé gondolkodóba esett volna.

– Úgy látszik – szólalt meg végre –, elfelejtettem mondani, hogy a csoda csak egy éjjel tartott.

– Csak egy éjjel?

– Úgy van. Reggelre minden eltűnt.

– A házak?

– Visszaröpültek, ahogy jöttek.

– Vissza?

– Bizony: kakasszóra… Az emberek fölriadtak arra, hogy reng a ház… Szaladtak újra ki… a szekerek felé…

– Akkor legalább vihettek volna egyet s mást magukkal… egy-egy kedves tárgyat… amit a menekülés zavarában ottfeledtek… egy-egy emlékét az éjjeli csodának… Maradhatott volna valami bizonyosság…

– Maradt is! – kiáltott. – Azaz, hogy nem ami maradt, hanem ami eltűnt…

Közel hajolt hozzám és úgy mondta ezt, mint valami titkot:

– Egy ember eltűnt a házakkal együtt.

– Hogyan? – kiáltottam.

– Egy ember benn maradt a faluban.

– Micsoda? A faluban, amikor elrepült?

– Igen a házában… Egy öregasszony.

Nagyot ivott és aztán folytatta:

– Az öregasszony, aki mindenáron ott akart meghalni… Ott akart meghalni, a maga házában… és… elérte a vágyát…

– Elérte?

– Elérte! Ott halt meg a kedves házában. A ház… visszarepült vele…

– Csak nem állítod, hogy hogy nem találták meg?

– Vagy igen: eltűnt nyomtalanul. Talán megtalálták az oláhok az üres faluban.

– De hisz azt mondtad, hogy tömegszuggeszció volt az egész!

– Én azt nem mondtam – felelte. – Így görbüljek meg, ha én ilyen mondtam!

Kihívó, boros tekintete villant megint. Megint közelebb vonkodta a székét.

– Voltál már spiritiszta szeánszokon?

– Voltam.

– Láttad, amint az asztal a levegőbe emelkedik?

– Levitáció?

– Az asztal a levegőbe emelkedik! Mi emeli föl? A lélek, a gondolat. Hát ha már egy közömbös asztalt fölemelhet: ne emelhesse föl a házat, a falut, amellyel gyerekségétől összenőtt, ahol otthagyta egy részét? Hidd el, hogyha te menekültél volna éjes éjjel, mint én, tanyáztál volna szekereken hideg holdvilágban, idegen formájú hegyek közt az édes otthonra gondolva, étlen és szomjan, álmodva és ébren, és mindig csak az otthoni tiszta házra, az otthoni fákra, a mindennapi tárgyakra, hogy tegnap még ott ültél közöttük, rá se gondolva hogy valaha elválj; és egyszerre jött az ostoba Erőszak és kivetett erre az ismeretlen tájra: biz'isten azon csodálkoznál inkább, hogy nem emeli föl a gondolatod azt a kedves házat, azokat a fákat… hogy sokkal nagyobb csodák történnek…

A pohárhoz nyúlt. Lassan ivott és nedves szemekkel nézett maga elé.

– Hogy nem a gondolatnak fogad szót a világ – tette hozzá.

Eltűnődve vizsgáltam az arcát.

– Hát te is éjjel menekültél?

– Éjjel.

– És a szabadban kellett táborozni?

– Egy egész héten át. A büdösök nem adtak vonatot… lakásom sem volt… a gyerek ott aludt a hidegben…

– Családos ember vagy?

– Hiszen csak lett volna valaki, aki takargassa… de férfiember nem érthet úgy ahhoz, igaz-e?… aztán ki voltam magam is merülve… nem tehetek szemrehányást magamnak. Igaz-e?… Az asszony rég meghalt.

– És nem volt senki, valami nőrokon, segítség?

– Az anyám szegény… az ott maradt Fogarason. El akartam hozni, mégha erővel is, ugyan nem akart jönni semmi áron, egyre azt hajtogatta: ő már öreg asszony, ott akar meghalni… ott kar meghalni a maga házában… És sikerült neki eltűnni az utolsó pillanatban… egyszerre csak… a nagy zavarban… nem találtuk sehol… visszamenni már lehetetlen volt… a hidat fölrobbantották… az anyám szegény… kétségbeesett, makacs öregasszony… ott maradt az üres házban meghalni… Tán sohse tudjuk meg, hogy mi lett vele.

– És a kis gyerek? Fiúcska volt?

Fölemelte a poharát, s aztán megint visszatette és szomorúan a szemembe nézett.

– Micsoda szörnyű éjszakáim voltak! Ott a kemény szekéren feküdt a szegények… Lázálmokat látott, félrebeszélt…

– Meghalt?

– A negyedik éjjel.

És újra csak a pohárhoz nyúlt.

– Ennek a bornak legalább van lelke… nem úgy, mint az embernek…

*

Hazaérve eszembe jutott megkeresni a mappán Csíktábort. Nem találtam. Egy gondolattól megkapatva a Helységnévtárt vettem elő. Csíktábor nevű község nem létezik.

P. Ábrahám Ernő: TENGERCSILLAG

Hűs nyári éjszaka volt tengernyi csillaggal. Csak a júliusi magyar puszták felett szokott ragyogni ennyi csillag. Úgy tündököltek, úgy ragyogtak az éjszaka sötétségének pompájában, titkosan, vágyakozva, távol, mint a puszták álma. Pista a csőszkunyhó előtt hevert hanyatt s gyönyörködte a csillagos eget.

– Édesapám! – szólt be a kunyhóba, de bizonytalanul, fojtva, nem tudva, ébren van-e még az apja, vagy kezd-e már elaludni.

– Mér nem alszol már? – türelmetlenkedett feleletül az apja.

– Édesapám, nézze, mennyi csillag!

– Mit nézzek rajtuk? Látom valamennyit minden este.

– De ma még tán több van sokkal, mint máskor. Még a tiszai réten sincs annyi virág, mint amennyi csillag ma az égen.

– Csillag, csillag! Jobb, hogy alszol már – békétlenkedett az öreg.

Csend lett. Kis idő múlva újra figyelte az apja lélegzetét a gyerek, s hogy még nem hallotta aludni, újra csak bátorságot vett s kérve, félve kezdte:

– Édesapám!

– Mit akarsz már megint, na?

– Ismeri-e édesapám a csillagokat?

– Persze, hogy ismerem! Eleget látom.

– Mindet?

– Mindet hát!

– Névről?

– Hászen annyi sok csillagnak nem is lehet mindnek neve. Ki is győzné számba venni? – s kis idő múlva hozzá tette: Vagy a csűrbe van-e neve a búzaszemnek?

– Azért mégis sok csillog van, akinek neve is van.

– Aki ismerősebb! Na! – felelte az apja s érzett a hangján, alváshoz akar látni.

Csendben is volt a gyerek pár percig, de azután újra csak nem nyughatott.

– Ides, ismeri-é azt a fényes csillagot?

– Melyiket?

– Ott az az ég tetején, aki a legfényesebb.

– A Csőszt?

– Csakhogy nemcsak az az egy neve van ám annak, mert az az „isten szeme".

– Isten szeme? Hun hallottad?

– Hallottam Péter bátyámtól. Mert tudja-e édesapám, hogy az a csillag mindent lát, ami a földön történik? Hiába az éjszaka, meg a sötétség. A jót, a rosszat. Ha valaki az országúton megy. Ha valaki gyilkol, vagy ha lopni jár. Lát engemet is, meg látja édesapámat is.

– Látna? – hitetlenkedett az öreg, mint aki csak mesének tartja az egészet.

– Mondom! – felelte a gyerek rengeteg meggyőződéssel.

Kis ideig csend lett megint s az éjszaka mintha még több sejtelemmel telt volna meg. Néha mintha figyelt, hallgatózott volna a sötétség, néha meg erről is, arról is titkos pusztai hangok hallottak. Madárkiáltás . . . Zsongás . . . Szellő- suhanás ... S a tengernyi csillag sziporkázása is mintha csak hallott volna ...

– Hát azt tudja-e édesapám, hogy a Tejút micsoda? – bátorkodott a gyerek újabb beszédre.

– Hát mi vóna? Ami. Csillag meg csillag.

– Igaz, – ismerte be a gyerek, – de azt tudja-e, édesapám, hogy a Tejút a Tündérek útja? Azon robognak a Tündérek palotájába, hogy csak úgy rúgják le a sok csillagot s mikor megérkeznek, reggelig táncolnak.

– Mese ez mind… Beszéd ... – dörmögte az apja.

– Úgy igaz az, ahogy mondom, Még Tündér Ilona is minden este eljár a táncba az égi kocsin, a Göncölszekéren, mert az a Tündérasszony szekere . . .

– Aludj már! – békétlenkedett az apja s újra csend lett. Nagy, lélegző, mély csend, hogy szinte hallott.

– Ides ... – kezdte volna a gyerek újra félénken, de már csak az apja szabályos, egyhangú lélegzése felelt.

– Ides ... – próbálkozott a gyerek újra.

– Aludj már! – utasította el az öreg félszundításban, de azután hozzá tette:

– Mit akarsz még, na?

– Csak a Mérges jutott az eszembe.

– A Mérges? – csudálkozott az apja, de megfogta a gondolatját az elveszett puli s elgondolkozva tette hozzá:

– Kéne is már helyette másik kutya után nézni.

– Nem arrúl jutott az eszembe . . .

– Hát?

– Hát csak azért, hogy okos kutya volt, igaz-e s mégis soha eszébe nem jutott, hogy felnézzen az égre, a csillagokra.

– Mit nézett volna rajtuk?

– Igaz. De lássa-e édes, éppen ebben több az ember az állatnál. Mert az állat akármiféle is, ló, kutya vagy akármi, egyik se néz a csillagokra soha . . .

– Nem az ő dolguk – vetette kurtán az öreg, elszakítva a további beszédet s pár perc múlva hallatszott lélegzéséből, hogy alszik.

Csak ketten voltak ébren. A gyerek és tenger csillagával az éjszaka. Pista pedig nézte, sorra vette őket. Jancsit és Juliskát, a „két árva” csillagot, akiket senki a földön meg nem szánt, étlen-szomjan vándoroltak, míg a jó Isten szíve meg nem esett rajtuk, fölvitte őket az égre egymás mellé csillagoknak, hogy ragyogjanak s mindenki lássa és megszánja az árvák dolgát. Azután Szűz Mária olvasóval kerített kertjét nézte a sok-sok csillagvirággal. A Róna-királyt, a Három juhászt, a Kaszást, az Öreg Bérest s a többit is mind. Egy nagy tündöklő égi puszta volt felette az ég csillagpásztorokkal, csillagnyájakkal, pusztai mesebeli királyokkal, tündérekkel, boszorkányokkal. S arra gondolt, ha ő is egyszer csillaggá válhatna s pompázó, tüzes szekéren beroboghatna a tanyába a béresek kislányáért, Katiért s felültethetné a tündérszekérre s elvihetne magával a Tündérek palotájába ... Maga se tudta, mikor aludt el... A csillagok pedig égtek, ragyogtak, virrasztottak felette.

A két elbeszélés A Vérző Magyarország — Magyar írók Magyarország területéért című kötetből való, melyet Kosztolányi Dezső szerkesztett 1928-ban

Párás, szellőjárásos reggelre ébredt. A harmat még ott tündöklött a füveken, a pacsirta csicsergett, a mezők fölölt zümmögtek a fényes bogarak. Egyszerre a magasból tárogató kiáltozás hallott. Recsegve, ércesen, mint a trombita.

– Daru! – lelkendezett a gyerek. – Édesapám, nézze! Daru!

Diadalmasan, szárnyalva, V-alakban húzott a magasban a darufalka s hamarosan fölibük ért. És csak mintha megcsillant volna a napsugár alattuk. Egy darutoll hullott alá, azt csókolgatta. A gyereknek szinte a szívverése is elállott, úgy nézte a toll szállongását. Jobbra-balra lengedezve, ringva hullott alá, a tengeriföld szélébe. A gyerek utánaszaladt s megkereste. Szép zászlóstoll volt, úgy hajlott, mint az árvalányhaj s fodros bokrétába göndörödött. Próbálta, hogy illik a kalapja mellé, de rögtön más jutott eszébe. Beviszi a tanyába Katinak. Három hete nem volt már a tanyában. Valahányszor bement, csak keserűség volt. Púpos, nyomorék, törpe gyerek volt s játék közben mindig csúfolódásra került a sor. A púpjáért csúfolták s sokszor, mikor dühhel nekiment a többi gyereknek, meg is verték. S olyankor hetekig nem ment a tanyába. De most a darutoll nem hagyta nyugodni. Mit számít a púpja ilyen kincs mellett? Hiszen most gazdag, mérhetetlenül gazdag. Hát ki tud még ilyen drágaságot adni Katinak? Ki most több, ő-é vagy a többi gyerek? Vigyázva, félve fogta a tollat, hogy el ne törje, meg ne gyűrje s toronyirányt vágott a tanyának. A gyerekek a góré szélén játszottak s messziről észrevették Pistát.

– Pista! Gyere játszani, Pista! – kiáltozták felé s a gyerek büszkén, bátran ment közibük, háta megett tartva a darutollat. Egyenesen Katihoz ment.

– Találd ki, mit hoztam? – kérdezte tőle.

– Szarvasbogarat.

– Nem.

– Színesüveget.

– Nem. Hát, ezt! – lengette meg Pista a tollat diadalmasan.

– Darutoll! – csillant meg a Kati szeme.

– Mutasd! – szaladt oda a többi is. De Pista eltartotta eIőlük.

– Nekem hoztad? – reménykedett Kati.

– Neked. Nesze! – nyújtotta Pista. De az egyik gyerek, Jancsi elkapta a kezéből.

– Az enyém! – mondta diadalmasan.

– Nem adod ide? – kiáltotta Pista rémülten.

– Vedd el, ha tudod! – gúnyolódott Jancsi, ereje tudatában.

Pista nekiment s birkóztak. Jancsi egykettőre földre gyűrte Pistát, hátára fektette s ráült a mellére, lovagolva, két térdével pedig leszorította a két kezét.

– Nem adod ide!? – erőlködött Pista tehetetlenségében is.

– Füvet akarsz enni? – fenyegette Jancsi s csakugyan füvet tépett s próbálta tömni a Pista szájába. De az összeszorította az ajkát s kapkodta a fejét.

– Nem mégysz le róla! – támadt Jancsira két másik gyerek s lehúzták Pistáról.

– Mit kezd velem! – hencegett Jancsi. De a két gyerek rátámadt.

– Add vissza a tollát!

– Miért adnám?

– Nem adod? – fenyegetődzött a másik kettő s készültek nekitámadni. De Jancsi megelőzte őket. Egy hirtelen húzással végig fosztotta a tollat s a puszta csonkot megvetően dobta Pista elé:

– Itt van! Edd meg!

Pista csak állott ott szótlan rémülettel, mint egy kifosztott, koldussá lett kincses ember. Tele gyűlt a szeme könnyel s egy szó nem jött az ajkára. Mind szótlanul állottak.

Akkor Kati Pista elé állott.

– Hozol másik tollat? – kérdezte tőle.

– Nem! – szakadt ki Pistából.

Megfordult s szótlanul ment vissza arra, amerre jött. S mintha csak könnyes lett volna, amerre ment, a mező. A gyerekek pedig némán, mozdulatlanul néztek utána ...

Az apja észrevette, hogy a gyereknek egész délelőtt egy szava se volt. Déli szalonnázásnál meg is kérdezte, mintha csak kitalálta volna az okát.

– A tanyába jártál?

– Ott.

Jó ideig hallgattak.

– Mondtam, ne eredj közibük! – vetette az apja nagysokára haragosan s nem volt több szavuk. És este újra feljöttek a csillagok s Pista megint nézte őket. Tele volt a szíve könnyel, keserűséggel. De a csillagok csak ragyogtak, tündököltek. S a gyerekben, ahogy nézte őket, a keserűség lassan-lassan jóleső nagy szomorúsággá változott. És soha még olyan közel nem voltak hozzá a csillagok. Mintha csak rá akartak volna ölelkezni. Hogy szinte úgy érezte, ott lebeg közibük. És nagy békesség költözött a szívébe. Soká, soká nézte a csillagokat s mikor elaludt is, álmában is mintha csak az egész csillagos ég ott maradt volna a szemében, a szívében. A csillagok pedig szelíden, titkosan ragyogtak.

JÓ NAPOT! FERENC PÁPA VAGYOK.

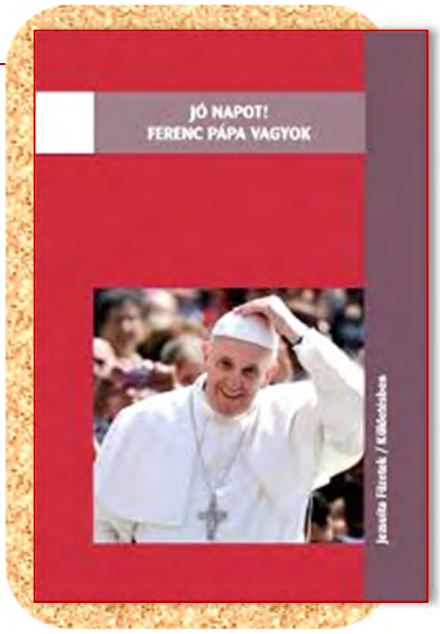

Örömmel vettem a kezembe a fenti címmel megjelent kötetet, amelyet a Jézus Társasága magyarországi rendtartománya adott ki 2014-ben. A címbéli mondat annyira jellemző a jezsuita Ferenc pápára, még meg is mosolyogtat, mert tudjuk róla, hogy gyakorta okoz meglepetést váratlan megjelenéseivel, telefonjaival. Megválasztása után két nappal telefonált ilyen kedves, derűs hangon a jezsuita generálisnak, Rómában, akit pápává választása után, Ferenc pápa szeretett volna köszönteni. A portás ugyancsak meglepődött és zavarba jött, amikor a Szent Márta házból érkezett a hívás, és egy derűs, közvetlen hang érdeklődött hogyléte felől, majd így folytatta: Én a pápa vagyok, és szeretnék beszélni a generálissal.

A kötet első felében rendhagyó interjút olvashatunk, melyet Antonio Spadaro, a Civiltà Cattolica jezsuita folyóirat főszerkesztője és Ferenc pápa állított össze. A könyv második fele olyan szövegeket tartalmaz, amelyeket Ferenc pápa, különböző találkozási alkalmakkor, kifejezetten jezsuitáknak, jezsuita intézmények képviselőinek, diákoknak, szerzeteseknek és szerzetes nővéreknek mondott.

Az interjú ötlete a jezsuita kulturális folyóiratok főszerkesztőinek éves találkozóján merült fel 2013 júniusában. Ferenc pápa nyitott volt a kezdeményezésre, ugyanakkor jelezte, hogy a hagyományos kérdezz-felelek nem az a műfaj, amelynek keretei között gondolatai, mondanivalója a legpontosabb módon juthatnak kifejezésre. A Szentatya azt tanácsolta a folyóiratok főszerkesztőinek, a kérdéseket előre beszéljék át, majd egy valaki közülük keresse fel őt, akivel beszélni tud ezekről, és közösen szerkesszék meg a szöveget. A Szentatya azt remélte, hogy ilyen módon a beszélgetések eredménye olyan szerkesztett szöveg lesz, amelyet majd a jezsuita folyóiratok közölni tudnak. Így találkozott Antonio Spadaro három alkalommal a Szentatyával, és jött létre ez a rendhagyó interjúkötet. Magyarországon a Szív folyóirat jelentette meg a beszélgetést, amely most ebben a kötetben is napvilágot látott.

Az interjúból megtudhatjuk, mi érintette meg a fiatal Bergogliot a Társaságban: a missziós jelleg, a közösség és a fegyelem. – Lehetnek nagy dolgaink – mondja a Szentatya –, de a megvalósításkor kevés és kicsiny dolgon munkálkodjunk. – Ferenc pápa nem bízik az első döntésben, amely gyakran lehet elhibázott. Rá kell szánni mindenre a szükséges időt. – A megkülönböztetés bölcsessége megment az élet szükségszerű kétértelműségeitől. – A társaság központja Krisztus és az ő Egyháza. – A jezsuita nem a lezárt, hanem a nyitott gondolkodás embere. – Érvelésünk legyen egyszerű, ha túlmagyarázzuk a dolgokat, kockáztatjuk a tévedés lehetőségét. – Az egyházkép, ami tetszik a Szentatyának: Isten hűséges, szent népének a képe. Nincs teljes identitás néphez tartozás nélkül. A jövőt az emberek együtt építik. – Az Egyház mindenkinek a háza, és az egyetemes egyházat nem tehetjük középszerűségünk oltalmazó fészkévé. – Az Egyház anya. Az Egyház termékeny, annak kell lennie. – Úgy látja az Egyházat, mint egy tábori kórházat csata után. Haszontalan dolog egy súlyos sebesülttől a koleszterin- és vércukorszintje iránt érdeklődni. Előbb a sebeket kell ellátni, utána beszélhetünk minden másról. Ellátni a sebeket, ellátni a sebeket … És alulról kell kezdeni. – Az Egyház szolgái legyenek mindenekelőtt az irgalmasság szolgái. Törődjenek az emberekkel, kísérjék őket jó szamaritánusként, aki lemossa, megtisztítja, felemeli a felebarátját. – Egy jezsuitának kreatívnak kell lennie!

Ezek Ferenc pápa kedves, őszinte, meggyőző szavai, amelyek mindannyiunkhoz szólnak.

A lendületes, nyitott fogalmazás élvezetes olvasmányt nyújt, megismerhetjük belőle Ferenc pápánk véleményét, gondolatait a jelent tennivalókról a jövő érdekében. Szorgalmas munkás ő, temperamentuma, szívélyessége, tettereje sokunkhoz áll közel. Általa, aki mindnyájunk szolgája, sok seb begyógyul, sok szív megnyílik, sok lélek ébred fel.

Derűsen, mosolygósan, őszinte szívvel mindig kéri, hogy imádkozzunk érte. Áldja meg őt az Isten, vezérelje a Szentlélek!

Koczka Tamásné

REJTVÉNY

Töprengő

Egy férfinek öt lánya van és mindegyik lánynak van egy fiú testvére. Hány gyereke van a férfinak?

András azt mondja Annának: „Ha annyi idős leszel, amennyi én tíz év múlva, akkor pontosan kétszer annyi idős leszel, mint amennyi én most vagyok.” Hány éves András?

Egy béka egy harminc méteres kút alján csücsül. Naponta egy nagy ugrásra van ereje, ami három méterrel viszi feljebb, de éjszaka álmában két métert visszacsúszik. Hány nap alatt menekül meg a kútból?

Szókereső

A felsorolt nyáron virágzó, termő növények nyolc irányban vannak elrejtve a táblázatban egy kivételével, ez a növény szerepel a képen. Ha mind megvan, a vers szerzőjét és címét olvashatjuk össze sorrendben a kimaradt betűkből.

S …… ……

akác, berkenye, bohócvirág, búzavirág, díszdohány, dísztök, illatos ternye, ínfű, japánbirs, júdásfa, juhar, kakastaréj, kála, klárcsi, körömvirág, leander, len, lonc, mák, margaréta, menyecskeszem, nárcisz, rezeda, rezgőfű, rózsa, som, szarkaláb, viola

I	I	L	L	A	T	O	S	T	E	R	N	Y	E
M	A	R	G	A	R	É	T	A	K	Ű	F	N	Í
K	E	B	O	H	Ó	C	V	I	R	Á	G	Á	S
Ö	C	N	O	L	Z	K	Á	M	A	K	Á	H	N
R	D	Á	Y	O	S	Ö	R	D	A	S	A	O	R
Ö	L	R	E	E	A	T	E	K	Ó	G	S	D	S
M	A	C	Y	B	C	Z	A	A	L	Á	K	Z	R
V	F	I	N	O	E	S	K	L	Á	R	C	S	I
I	S	S	E	R	T	Í	K	A	L	I	Á	Í	B
R	Á	Z	K	A	D	D	L	E	O	V	K	D	N
Á	D	G	R	L	M	O	S	A	S	A	A	S	Á
G	Ú	É	E	S	I	Ű	F	Ő	G	Z	E	R	P
Z	J	N	B	V	R	A	H	U	J	Ú	E	O	A
S	Z	A	R	K	A	L	Á	B	N	B	Y	M	J

Nyár és hajnal. Sarlósboldogasszony.
Most indul az aratók eleven koszorúja a táblán.

Arany húrját a domb mögött hangolja már
A nyár nagyasszony napja:
Már benne párállik a pirkadati szélben
A csurranó nyárdéli tűz,
De az orgonalombon még reszket a harmat,
S acél-ifjan csillannak a kaszák.

Már bontja barna falanxát
Az aratók komoly karéja.
Hajlongnak utánuk a marokszedő lányok,
Kendők vadvirág-bokrétája táncol.

Csend.
Egy fenkő csisszen a pengén.
Messziről egy kis csikó csengője csilingel.
Egy riadt pacsirta fúrja fölöttem
(Daloló nyílvessző) az égbe magát.
És testem-lelkem minden pórusán át
Érzem, hogy árad bennem ég felé
A föld felomló, mély dala.

Vincent Van Gogh: Kévék

A megfejtéseket a *luxchristi@flynet.hu* e-mail címre várjuk, a beküldési határidő 2017. július 30-a.
Az első öt, helyes megfejtést beküldő Olvasónk ajándékot kap.

Péter és Pál

Volt egyszer egy szegény ember. Péternek hívták, s annyi gyermeke volt, mint a rosta lika, még eggyel több, de aztán egész gazdasága egy árva kakas volt. A szomszédja, Pál meg erős gazda volt, s mégis mindig jajgatott.

Azt mondja egyszer Pál Péternek:

— Szomszéd! A kend kakasa sokat kaparász az én kertemben, én tovább nem tűrhetem. Isten istenem ne legyen, hogyha megfoghatom, kitekerintem a nyakát!

Péter nem szólt semmit, de erősen gondolkodóba esett, hogy mitévő legyen azzal a szerencsétlen kakassal.

— Én bizony — gondolja magában — nem veszkődöm sokáig vele, hanem az uraságnak ajándékozom, hátha még meg is jutalmaz valamivel.

Azzal megfogta a kakast, s elvitte az urasághoz.

— Talán bizony keresztelés vagy lakodalom van a házadnál, Péter, hogy kakast ajándékozgatsz? — kérdezi az uraság.

— Dehogy, uram, nem lesz nálam semmiféle, csak költse el az úr a családjával, ne gondoljon vele! — mondá Péter.

— Hm, nem értem a dolgot. Hát nem elkélne nálatok, hisz annyian vagytok, hogy Jákob is megirigyelhetné.

— Igaz, uram, igaz, de minek adjak én húst a gyermekeimnek, mikor kenyérre is alig jut. Jobb, ha meg sem kóstolják.

— Ó, te oktondi! Hát add el, s végy kenyeret az árán.

Az író unokái körében

— Dehogy adom, uram! Ha én a városba viszem, két nap járom az utat, s míg hazaérek, megeszem a kakas árának a felét.

Mit tehetett az uraság, nem lehetett Pétert megtéríteni, kiadta hát a rendeletet a szakácsnénak, hogy ebédre süsse meg a kakast. Mikor az ebéd kész volt, Pétert is az asztalhoz ültette. Éppen heten ültek vele együtt az asztalnál. Azt mondja az uraság, mikor a sült kakast behozták:

— No, Péter, a kakast te osztod el, de úgy vigyázz, hogy mindenki megkapja a maga részét. H a jól osztod, megajándékozlak, ha nem jól osztod, lehúzatlak, s tizenkettőt veretek rád.

Erre Péter maga elé vette a kakast, levágta a fejét, s azt a gazda tányérjára tette ezekkel a szavakkal:

— A fej az úré, mert ő a ház feje.

Azután a nyakát vágta le, s ezt a gazdasszony tányérjára tette.

— A fej és nyak eggyek — mondá Péter —, a szentírás szerint is a férj és feleség eggyek, tehát a nyak az asszonyt illeti.

Most a kakas két szárnyát vágta le, s odaadta a fiúknak, hogy jobban tudjanak írni, a két lábát pedig a leányoknak, hogy jobban tudjanak táncolni.

Azt mondá most Péter:

— Mindenki megkapta a magáét, én is elveszem a magamét — s azzal a „maradékot" bekebelezte.

Nagyot kacagott az uraság és családja a Péter furfangján, s jókedviben gazdagon megajándékozta. Adott neki tehenet, borjút és birkákat is.

Hazamegy Péter nagy örvendezéssel, s beszéli Pálnak a szerencséjét.

„Megállj, Péter — gondolá Pál —, adok én öt kakast az uraságnak, s akkor ötször annyi ajándékot kell, hogy kapjak!"

Mindjárt megfogott öt kakast, s elvitte az uraságnak.

Az uraság jól tudta, hogy honnét fúj a szél, nem akarta elfogadni az ajándékot, de Pál addig istenkedett, hogy mégis elvette, hanem kikötötte, hogy a sült kakasokból neki is enni kell, éppen, mint Péternek. Megsüttette mind az öt kakast, s mikor asztalhoz ültek, ezt mondotta Pálnak:

— Hallod-e, Pál! Az én házamnál az a szokás, hogy aki hozta az ajándékot, az is ossza el, de úgy oszd, hogy hetünk közül mindenki megkapja a magáét. Ha jól osztod, hasznát veszed, ha nem: huszonnégy botot veretek reád.

Eleget törte a fejét Pál, de nem vala annyi istenes esze, hogy az öt kakast fel tudja osztani hét ember között.

Az uraság, mikor látta, hogy Pál semmire sem tud menni, elhívatta Pétert.

— Nem tudom, uram — mondá Péter —, hogy el tudom—e osztani, de én mindig, jóban—rosszban, a Szentháromságban bíztam, talán most is segít rajtam.

Azzal nekilátott az osztásnak.

— Én azt találom — mondá Péter —, hogy a nagyságos úr, a nagyságos asszony és egy kakas egy háromságot tesz ki, a két úrfi s egy kakas nemkülönben, a két kisa

sszony s egy kakas is csak egy háromság, s végezetre én szegény ördög s két kakas ismét csak egy háromság, s most már, mind közönségesen, jó appetitust kívánok.

Az egész ház népe kacagott a Péter furfangján, s az uraság Pált huszonnégyig verette, Pétert pedig megajándékozta házzal és telekkel.

Máig is él, ha meg nem halt.

(Benedek Elek: Magyar mese- és mondavilág 1. című kötetéből)

Szekvenciák

Az elmúlt húsvéti ünnepkörben és a pár hete elkezdődött évközi időszakban elhangzott evangélium előtti szekvencia-énekek adták számomra az ötletet, hogy lapunkban megismertessem a kedves Olvasókkal ennek a liturgikus egyházzenei tételnek talán kevéssé ismert zenetörténeti hátterét.

Elsőként ajánlott tisztázni a *„szekvencia”* jelentését: rövid zenei részlet ismétlődése más hangmagasságon. A szekvencia szorítkozhat csak dallamismétlésre, de kiterjedhet hangzatok ismétlésére is. Ez a cikk az előbbivel foglalkozik bővebben, de az utóbbira, vagyis a hangzatos szekvenciára jó példa *Johann Pachelbel* oly nagyon közismert *D-dúr Kánon*ja, mely teljes egészében erre a zenei szerkesztésmódra épül.

A liturgiánkban szereplő szekvencia-énekek is természetesen a gregoriánból fakadnak. Az évszázadok folyamán az evangélium olvasását megelőző alleluják végén nagyon hosszúvá váltak az úgynevezett *jubilusok* (egy szótagra sok-sok hanghajlítás), ezért ezekre a szekvenciális dallamokra az adott ünnephez illő szövegeket és verseket írattak, hogy a nép is bekapcsolódhasson éneklésükbe.

Később a liturgikus reformok alkalmával ezeket le is fordították nemzeti nyelvekre. Ezek a versek nagyon értékesek, mindig mély teológiai mondanivalóval rendelkeznek. Érdemes akár kizárólag prozódiailag is elmélkedni rajtuk, annak ellenére, hogy régen ezt a zenei stílust „*tropus*”-nak, vagyis a gregorián „élősködő zenei kinövésnek” is tartották.

A szekvenciák olyannyira „elszaporodtak” az ünnepek közt, hogy szabályozni kellett a használatukat. Napjainkra öt szekvencia maradt meg az egyházi évben:

Victimae paschali laudes (Húsvét tiszta áldozatját) húsvétvasárnapra a X. századból, Notker Balbulus bencés szerzetestől. Dallama a *Liber Usualis*-ból való, magyarra Babits Mihály fordította, ezzel a szöveggel énekelte a Szent Cecília Kórus:

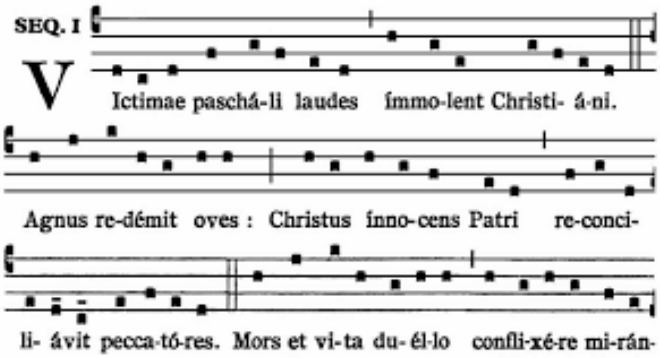

„Húsvét tiszta áldozatját a hívek áldva áldják.
Bárány megváltotta nyáját, és az ártatlan
Krisztus már kiengeszteli értünk Atyját.
Élet itt a halállal megvítt csoda-csatával,
a holt Élet-Vezér ma úr és él!
Mária, szentasszony, mondd, mit láttál útadon?
Az élő Krisztusnak sírját, s a Fölkentnek láttam
glóriáját, angyali tanúkat, szemfedőt és gyolcsokat.
Feltámadt reményem, Krisztus, Galileába elétek indult.
Tudjuk, Krisztus feltámadott és diadalmas:
ó, győztes Királyunk, légy irgalmas.”

Veni, sancte Spiritus (Jöjj Szentlélek Isten) pünkösdvasárnapra. Stephan Langton canterburyi érsek szerezte a XIII. század elején, magyarra szintén Babits Mihály fordította le. Hangszerkíséret nélkül a pünkösdvasárnapi misében énekelte a Szent Cecília Kórus:

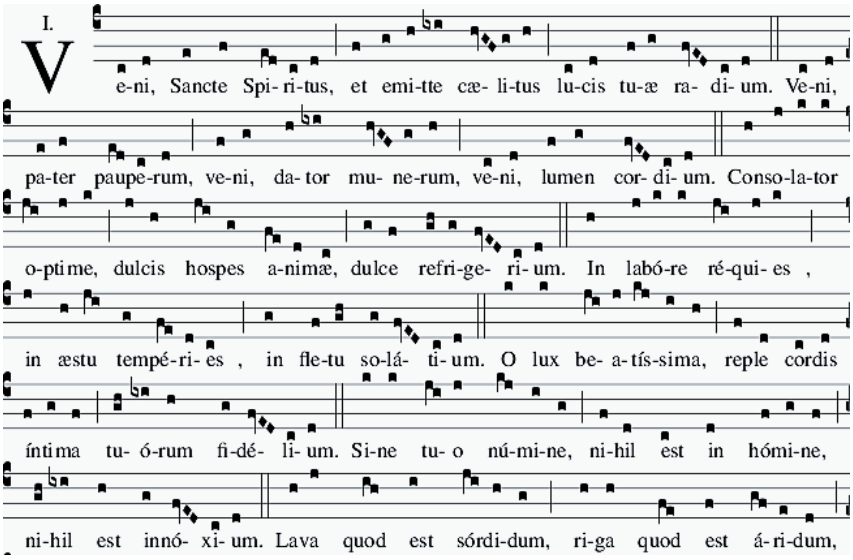

Jöjj, Szentlélek Isten, jöjj,
s áraszd ki a mennyekből
fényességed sugarát!

Jöjj, ki árvák atyja vagy,
jöjj, ki szívek lángja vagy,
ajándékos jóbarát!

Jöjj, áldott vigasztalás,
drága vendég, lelki társ,
legédesebb enyhülés:

fáradtságra nyugalom,
hőség ellen oltalom,
zokogásban könnyülés!

Jöjj, és töltsd be híveid,
legtitkosabb szíveit,
boldogító égi tűz!

Semmi semmi nem lehet
az emberben nélküled
semmi tiszta, semmi szűz.

Mosd, amit a szenny belep,
Öntözd, ami eleped,
Seb fájását csillapítsd.

Ami dermedt, élesztgesd,
ami fagyos, melengesd,
ami hibás, igazítsd!

Benned minden bizalom!
Osszad osszad pazaron
hét szent ajándékodat:

adj érdemre jobbulást,
üdvösséges kimúlást,
s örök vigasságot adj!

Lauda Sion Salvatorem (Dicsérd, Sion, Üdvözítőd) úrnapjára. Ahogy az összes úrnapi miseszöveget, így ennek az ünnepnek a szekvenciáját is Aquinoi Szent Tamás írta. Népéneki változatát a Hozsanna énekeskönyvünk a 107-es szám alatt közli. Szövegét Szedő Dénes dolgozta át Babits Mihály és Sík Sándor fordítása alapján. Nagyon értékes a szövegezése, nagy lelki mélységgel próbálja gondolatainkat és érzéseinket az Oltáriszentség titkaira fordítani.

Stabat Mater dolorósa (Áll a gyötrött Isten anyja) Fájdalmas Szűzanya ünnepére, ami szeptember 15-én van, illetve énekelhető még a nagypénteki liturgiában kereszthódolat alatt. A szerzősége vitatott, leginkább Jacopone da Todit tartják költőjének, de kötik Szent Bonaventura illetve III. Ince pápa nevéhez is. Magyarra Sík Sándor fordította és a Hozsanna énekeskönyvünkben 65-ös a nagyböjti énekek közt.

Dies irae (Ítéletnek végső napja) halottak napjára, illetve gyászmisékben. Szerzője valószínűleg a Celano városában született Tamás nevű ferences rendi szerzetes (Thomas Celanus, meghalt 1255 körül). Dallama szintén a *Liber Usualis*-ból maradt ránk. Magyarul Babits Mihály szövegével énekelhetjük, amely Sík Sándor fordításából lett átdolgozva, az Éneklő Egyház a 689-es szám alatt közli.

„Ama nap, a harag napja,
e világot lángba dobja:
Dávid és Szibilla mondja.

Mily irtózat, fog az lenni,
ha a Bíró el fog jönni
mindent híven számbavenni.

Harsonának szörnyü hangja
hull a millió sirhantra
kit-kit a Trón elé hajtva.

Hökken Halál és Természet
ahol a Teremtés ébred
felelni a Vádló-széknek.

Az írott könyv elhozatik
melyben minden foglaltatik
kiből végzés formáltatik.

S ha a Bíró leül ottan,
ami csak lappang, kipattan,
misem marad megtorlatlan.

Én szegény ott mit beszéljek,
milyen pártfogókat kérjek,
hol még a szentek is félnek?

Nagy Király kit retteg minden,
de a jót megváltod ingyen,
kegyek kútja, válts meg engem!

Rólam, Jézus, emlékezzél,
akiért a földre jöttél,
veszni aznap ne engedjél.

Engem fáradtál keresve,
értem szálltál a Keresztre:
annyi munkád kárba esne!

Igaz bosszu Mérlelője,
bocsánatod add előre,
míg a Számadás nem jőne!

Fölnyögök bús vádlott módján,
bűntudattól pirul orcám,
úgy könyörgök, Uram, nézz rám!

Ki Magdolnát föloldottad,
és a latrot meghallgattad:
nekem is e reményt adtad.

Nem méltó az én kérésem;
de Te jó vagy, tedd kegyessen,
hogy örök tűz ne égessen.

Bárányaid közt helyezz el,
bakok közé ne rekessz el:
jobbod felől várjon kész hely!

Vesd a gonoszt kárhozatra,
a vad lángnak általadva;
engem végy a hív csapatba!

Esdve és ölelve térded,
hamuvá tört szívvel kérlek:
őrizz, hogy jó véget érjek!”

A *„Stabat Mater”* és a *„Dies irae”* sok zeneszerzőt megihletett a századok során, elég említeni Mozartot és Verdit az utóbbi kapcsán, valamint magyar egyházzenénkből Kodályt, aki gyönyörűen zenésítette meg a Fájdalmas Szűzanya szekvenciáját.
Hivatalosan az alleluja után, az evangélium előtt kellene énekelni, de országosan elterjedtebb, hogy alleluja előtt énekeljük akár kórussal, akár népénekként.
Dallamvilágukban, szövegeikben különleges zenei anyagok, ezért érdemes ápolni és a köztudatban tartania a mai kor kántorainak.

Nagy István kántor

Kép: Michelangelo utolsó ítélet (a Sixtusi kápolna mennyezetfreskója)

HIRDETÉSEINK

Július 1. szombat délelőtt 10 órakor diakónus-szentelés a Váci Székesegyházban

Július 7. Taksony péntek este 7 órakor a templom előtti Főtéren a Főtéri esték programsor koncertje

Július 29-30-31. Taksonyi Szent Anna búcsú
Szombat este 7 órakor szentmise, 8 órától megemlékezés
Vasárnap reggel ½ 9 órakor ünnepi szentmise
Hétfőn reggel ½ 9 órakor hálaadó szentmise

Augusztus 4. Taksony péntek este 7 órakor a templom előtti Főtéren a Főtéri esték programsor koncertje

Augusztus 20. vasárnap Szent István király búcsú ünnepe
Dunaharasztin délelőtt ½ 11 órakor ünnepi szentmise, majd a parkban városi Szent István ünnep.

SZENT LÉNÁRD NYOMÁBAN

Nemrég Szigetújfaluban jártam. Elbűvölt a rendezett, csendes Duna-menti falu, ahol régi munkatársamat látogattam meg. Az elektromos szakemberből azóta faragómester lett. Vésője és keze munkája nyomán szebbnél szebb faszobrok, használati és dísztárgyak, dunai kavicsokból medáliák és kisplasztikai remekművek látnak napvilágot. Közelgő haraszti kiállításában állapodtunk meg egy napsugaras májusi napon.

Ekkor találkoztam Szent Lénárddal. Igaz, hogy csak a szobrával, valójában annak is csak a fényképével. A középkor legnépszerűbb szentje a helyi templomban áll, bilinccsel a kezében, ugyanis a rabok patrónusa Szigetújfalu védőszentje. Furdalni kezdett a kíváncsiság, miért választja egy falu közössége oltalmazónak a rabok védőszentjét? Bevallom, keveset tudtam Szent Lénárdról, forrásokat kerestem és utánaolvastam, hogy ki is volt e derék férfiú, mielőtt szentté avatták?

Újfalu védőszentje 496-ban született Galliában, a mai Franciaországban. Szülei nagyon jóban voltak az első keresztény uralkodóval, Klodvig frank királlyal, aki a történet szerint Lénárd keresztapja is volt. A katonának szánt ifjú a király díszőrségének tagja lett, de aztán a hadi pálya helyett inkább a tanítója, Szent Remig reimsi érsek, Franciaország apostola által kínált utat választotta.

Remig érsek olyan kiváltságot kapott a királytól, hogy azokat a rabokat, akiket meglátogat, szabadon engedik. Ezt a kiváltságot Lénárd is megkapta, amit kihasználva sok foglyot szabadított ki. Ezáltal egyre híresebb lett, s a király püspökséget ajánlott fel neki, amit Lénárd nem fogadott el. Erős hitében magányra vágyott és mindenét hátrahagyva egy Orleans melletti kolostorba vonult, ahol pappá szentelték, majd remeteségbe vonult a hegyek közé, Limoges mellé. Itt maga Klodvig király emeltetett kápolnát a remetelak mellé a Szűzanya tiszteletére.

A jó Lénárd imádságos magányában a foglyok kiváltásával is foglalkozott, akik szabadulásuk után bilincseiket a remetelak kis kápolnájában hagyták. Szívesen jöttek még hozzá a hegyi pásztorok is, és a földművesek is megkedvelték. Lénárd lelki vezetőjűk, tanítójuk lett. Monostort épített, és azt Nobiliacumnak nevezte el. Rokonságából hét család telepedett le a közelében, hamarosan egész falu alakult ki körülötte. Ez később a Saint-Léonard-de-Noblat nevet kapta. A szabadult foglyok közül is sokan vele maradtak, hogy az Úrnak szolgáljanak. Lénárd, az erényességéről híres szent férfiú 559. november 6-án adta vissza lelkét a Teremtőnek.

Szent Lénárd sokfelé prédikált és sok csodát művelt, melyek történetei fennmaradtak az utókor számára.

A legenda szerint Lénárd remeteségének közelében vadászott Klodvig király, s a kíséretében lévő feleségénél az erdőben indult meg a szülés. Lénárd segédkezett, és imádságának hatására a királyné szerencsésen világra hozta kisfiát. Az uralkodó ezért a remetének ajándékozta az erdőt, de ő az nem fogadta el, csak egy akkora darabot kért, melyet éjjel szamarával körbe tud járni. Itt kápolnát, majd monostort épített, ahol két szerzetestársával együtt hosszú időn át nagy önmegtartóztatásban élt. Mivel víz csak nagy távolságra volt tőlük, ásatott egy kutat, de az meddő maradt, azonban imádságára forrás fakadt benne. Lénárd környezetében egyre több csoda történt. A börtönben hozzá fohászkodó rabok bilincsei lepattantak, s minden akadály nélkül, szabadon távozhattak, és megmutathatták Lénárdnak láncaikat vagy béklyóikat. Az egyre ismertebb remetét a betegek is fölkeresték és sokan közülük meggyógyultak.

A limoges-i vicomte egyszer egy súlyos láncot készíttetett a gonosztevők elrettentésére, amelyet a vár egyik kiszögellésében helyezett el. Akit nyakánál fogva kilógattak a láncon, az az időjárás viszontagságaival dacolva, úgy érezhette, mintha ezer halál szorongatná. Egyszer Szent Lénárd egy szolgáját ártatlanul kötötték ki ezen a láncon. Már halálán volt, és az utolsó perceiben Szent Lénárdhoz fohászkodott: ha sokakat megszabadított, segítsen saját szolgáján is. Ekkor ragyogó öltözékben megjelent Szent Lénárd, és biztosította, hogy nem fog meghalni. Kérte, hogy kövesse őt. A szolga fogta láncait és ment a szent után, aki addig a templomig vezette, amit még életében épített. A szolga belépett a templomba, mindenkinek elbeszélte szabadulásának a csodáját, és Szent Lénárd sírja előtt felfüggesztette nehéz láncait.

Egyszer egy Nobiliacumban lakó férfi, aki a szent nagy tisztelője volt, egy zsarnok fogságába került. A zsarnok tudta, hogy Lénárd megoldja a bilincseket, de a busás váltságdíj reményében nem engedte el foglyát, hanem tornyában mély gödröt ásatott, oda bilincsbe verve leeresztette, fölébe pedig fakalyibát építtetett fegyveres vitézeinek hálóhelyéül. Még ha szétroppantja is a vasat, a föld alól nem tudja kiszabadítani a rabot – gondolta. A fogoly kétségbeesetten fohászkodott Szent Lénárdhoz. A csodatévő szent éjjel meg is jelent, a kalyibát, amelyben a katonák feküdtek, felfordította, és mint a halottakat a sírba, bezárta őket a kunyhó alá, majd a rabot, akinek láncai lehullottak, saját karjában vitte ki a toronyból, és hazakísérve az úton jóbarátként beszélgetett vele.

Előfordult, hogy egy zarándok Szent Lénárd templomának meglátogatása után hazaindult. Auvergne-ben fogságba

esett, és egy verembe zárták. Szent Lénárd szerelmére kérlelte fogvatartóit, hogy engedjék szabadon, hiszen semmit sem ártott nekik. Azt válaszolták, hogy csak váltságdíj ellenében eresztik el. Következő éjjel a vár urának megjelent Szent Lénárd, és parancsolta, hogy engedje el a zarándokot. Felébredvén, az úr a látomását csak álomnak tartotta, s a zarándokot nem elengedte el. Másnap éjjel Lénárd újból megjelent, de parancsának a várúr ezúttal sem engedelmeskedett. A harmadik éjjel a szent a zarándokot kivezette a városból. Mögöttük a vár középső része és a torony leomlott, sokakat maga alá temetett. A várúr életét meghagyta, hogy sérüléseivel szenvedjen és viselje szégyenét.

Britanniában egy bebörtönzött vitéz hívta segítségül Szent Lénárdot, aki mindenki szeme láttára megjelent a börtönben, széttörte a láncokat, s a rab kezébe adva, átvezette őt a jelenlevők között, azok rémült ámulatára.

Szent Lénárdnak az Úrnál történt közbenjárására bekövetkezett csodák számát bizonyítja a sírja előtt felfüggesztett különféle bilincsek és vasak nagy sokasága. Halála után templomának papjai azt a kinyilatkoztatást kapták, hogy mivel a sokaság miatt szűk lett ez a hely, építsenek máshol templomot, és ünnepélyesen vigyék át oda a testét. A néppel együtt állhatatosan böjtöltek és könyörögtek, s körülnézve látták, hogy az egész vidéket hó borítja, csak az a hely maradt szárazon, ahol Szent Lénárd nyugodni kívánt. Így a szent testét oda vitték át.

A magyar országhatár közelében, a Szentmargitbánya és Cinfalva közötti mezőn áll az a Szent Lénárd szobor, mely 1959-ben készült a fertőrákosi kőfejtő ausztriai ikertestvére, a szentmargitbányai kőbánya szobrász alkotótáborában. Itt, a vasfüggöny közelében az alkotó, talán a „vasbilincsek elromlásáért" faragta kőbe kívánságát. Három évtized múlva, 1989-ben itt „romlottak el" Magyarország bilincsei, itt szakadt át a vasfüggöny. Leopold Pogats szobrász alkotását 1997-ben avatták fel.

A Lénárd – Leonardus névhez sok magyarázat kapcsolódik. Illatozó füvet jelent, a nép illatát, mert jó hírének illata magához vonzotta a népet. A Lénárd nevet úgy is érthetjük, mint aki meredélyeket választ magának, de azt is tartják, hogy eredete az oroszlán (leo) szóhoz kapcsolódik. Az oroszlánnak négy tulajdonságot tulajdonítottak, a bátorságot, az éberséget, az erőt és a félelmet. Ahogy az oroszlánban bátorság lakozik, úgy Szent Lénárd keblében és fejében is bátorság élt a gonosz gondolatok megfékezése és az égiek fáradhatatlan szemlélése által. Az oroszlán éberszége abban áll, hogy alvás közben nyitva tartja a szemét, s lábnyomait menekülés közben elkaparja. Lénárd is éberen aludt a szemlélődés nyugalmában, s világi vágyainak nyomát eltörölte magában. Ahogy az oroszlán hangjában olyan roppant erő van, amivel halva született kölykét is feléleszti, és minden vadállatot megállít. Lénárd is sok, bűnökben halott embert felélesztett, és sok vadállat módjára élőt megállított, megtartott jócselekedetekben. Az oroszlánnak félelem is lakozik a szívében, mert – Szent Izidor szerint – fél a kerekek zajától és a fellobbanó tűztől. Így Lénárd félve a világ zajától a pusztaságba menekült, és félt a földi vágy tüzétől, így minden neki felajánlott kincset megvetett.

Szent Lénárd a beteg emberek és állatok orvosa, rabok, kovácsok, pásztorok védőszentje, de Ausztriában és Dél-Németországban, mint a lovak és a fogságban lévők, beteg emberek és állatok védőszentjét is tisztelték. A magyarországi egyházi művészettörténet bizonyítja, hogy számos helyen ábrázolták, és tartották meg emlékezetükben.

Így történt ez Szigetújfaluban is. A 18. században betelepülő németek 1733-ban emeltek templomot. 1773-ban szentelték fel a helyén épült nagyobb, erősebb, ma is meglévő, Szent Lénárdnak szentelt barokk templomot, melyet 1742-1783 között a domonkosok működtettek. Érdekesség még, hogy a Historia Domus szerint 1848-ban Görgey Artúr honvédőrnagy főhadiszállása a templomhoz tartozó paplakban volt.

1996-ban a Lénárd napján tartott búcsú alkalmával állították fel Nemes Ferenc népi faragó iparművész alkotását, a templom védőszentjét ábrázoló szobrot.

A szent csodálatos élete „a ma embere számára is üzenetértékű, a szenvedést ismerő és gyógyító egykori remete csodatettei utat mutathatnak, közbenjárását kérve mindenki közelebb kerülhet Istenhez" – mondta György Balázs szárhegyi plébános a gyergyóremetei Szent Lénárd-templom búcsúján, s aki a hívek nevében is kérte Szent Lénárdot, nyújtson segítséget a gondokban, segítsen az embereknek megtalálni és megtartani az Istenhez vezető utat.

Rövid kutakodásom eredményeként az alapkérdésre, hogy miért őt választotta Szigetújfalu népe védőszentjének, nem kaptam választ, cserébe azonban megismerhettem a rabok védőszentjének életét, s jóleső érzéssel tölt el, hogy a Szent Lénárd hitvalló plébánia híven őrzi a népszerű középkori szent emlékét az utókor számára.

Veszprémy László, Pethő Melánia, Székely Dénes és Engert Mária írásai alapján.

Gáll Sándor

Hamvas Béla:

ISTEN TENYERÉN ÉBREDTEM

Isten tenyerén ébredtem, s lenéztem a Földre,
Hófehér csúcsokra, kopár legelőkre.
Kanyargós folyók tükrében láttam kelni a Napot,
Sugaraiban álmos hajnal mosakodott.
Láttam az óceánt gyermekként ragyogni
Sirályokat felette felhőkkel táncolni,
Láttam a békét az emberek szívében,
Láttam az erdőket fürödni a fényben.
Láttam sok-sok mosolyt és láttam a reményt,
Láttam az embert, és láttam a zenét,
Láttam a földet szeretetben élni,
Láttam a csöndet a széllel zenélni.
Láttam Istent amerre csak néztem,
Miközben éppen az Ő tenyerében ültem,
S az Ő hangján szólt hozzám a szél,
Mint anya, ki gyermekének mesél,
Millió apró tükörben láthatod magadat,
Hisz olyannak látod a világot, amilyen Te vagy!

A Kereszténység Szakrális Építészete

7. fejezet

A Modern építészet

3. rész

A ronchamp-i Notre Dame du Haut kápolna

A modern és azon belül a modern szakrális építészet egyik legmeghatározóbb építőművészeti alkotója Charles-Edouard Jeanneret, ismertebb művésznevén Le Corbusier (1887-1965) volt. A XX. század elején létrehozott építészete alapjaiban formálta át az építészeti gondolkodást. Rendkívül sokoldalú egyéniség volt, hatalmas és szerteágazó életművet alkotott: elsősorban építészként tevékenykedett, és aktív tagja is volt a nemzetközi építészeti közéletnek, holott sosem végzett felsőfokú építészmérnöki iskolát, autodidakta módon sajátította el a tudást. Szerkesztett folyóiratot, (*L'Esprit Nouveau – Új Szellem*) címen, készített szobrokat, festett, tervezett bútorokat.

Svájc észak-nyugati részén, Neuchâtel kantonban, La Chaux-de-Fonds nevű kis városban született, 5 km-re Franciaországtól. Korai éveiben beutazta Európát. Tanulmányozta az ókori építészetet, dolgozott neves építészek mellett Párizsban, Berlinben, akik nagy hatást gyakoroltak későbbi építészetére, amellyel a XX. század egyik legnagyobb hatású, igen nagy tiszteletben álló — és egyes építész teoretikusok szerint legártalmasabb — építésze volt.

Épületeit meghatározott elveken keresztül alkotta, amelyekkel szinte megszállott módon próbálta jobbítani a társadalmat és az emberek életkörülményeit. A szűk értelemben vett épülettervezésen kívül várostervezéssel is foglalkozott. Párizs nagy részéről, és általában a nagyvárosokról azt a véleményt formálta, hogy le kell őket rombolni, majd újra kell építeni. A jövő modern városait parkokban elhelyezett épületekkel képzelte el.

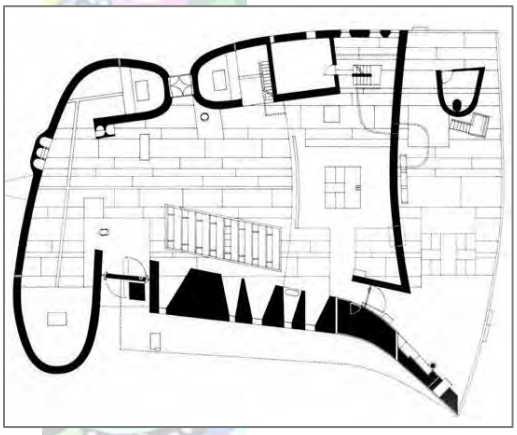

Úttörő, sok esetben futurisztikus elképzeléseit szociálisan érzékeny idealizmus szőtte át. Legfőbb építészelméleti eredménye *Az új építészet öt pontja* (1926) című írás volt, amelyben öt alapvető elvet határozott meg, amelyeket hűen követett is munkája során:

1. Az épület lábakra állítása, hogy az ne vegyen el területet a természettől
2. A pillérvázzal biztosítható a tartószerkezettől független szabad alaprajzi alakítás
3. A teherviseléstől mentesült homlokzat szabad alakítása
4. Szalagablakok, melyek növelik a bevilágítás mértékét és nyitnak a külső tér felé
5. Tetőkert kialakítására lehetőséget adó lapostető

Ezen felül megalkotta az ún. modulor rendszert, amely lényege az emberi test arányainak alapul vétele az építészeti tervezés során. Úgy vélte, hogy rendszere a modern korban folytatása Vitruvius, Leonardo da Vinci, Leon Battista Alberti korszakalkotó arányrendszereinek. A modulor rendszerben alkalmazta, vegyítette a természetben előforduló, hagyományos matematikai, geometriai arányokat: az aranymetszést, a Fibonacci sort, stb.

A saját maga által meghatározott elvek szerint alkotott, felhasználva kora legmodernebb építési technológiáit, elsősorban a monolit vasbeton szerkezeteket, amelyek lehetővé tették, hogy nagyon szabad vonalvezetéssel álmodhassa meg épületeit, ezáltal szoborszerűvé formálva azokat.

Művészete a modern szakrális építészetben is kiemelkedőt hagyott maga után örökségül, igazolva, hogy a XX. században is a szakrális építészet az egyik legmeghatározóbb építészeti irányt jelöli ki. Egyik, hanem a leghíresebb, de talán kijelenthetjük, hogy legismertebb, sőt a modern építészet egyik legismertebb épülete a francia-országi Ronchamp településen felépített *Chapelle Notre-Dame-du-Haut,* Magasságos Miasszonyunk-kápol-na. Az alkotás évi több, mint 80.000 látogatót vonz évtizedek óta.

A Szűz Máriának szentelt római katolikus zarándok-templomot késői korszakában 1950 és 1955 között alkotta és építette meg, a második világháborúban elpusztult régi templom helyére. A templom minden eleme metaforikus, szimbolikus jelentéssel bír. Az építéshez a lerombolt templom felhasználható építőanyagait, köveit alkalmazták, amellyel szimbolikusan átörökítették Isten előző házának szikláit. A folytonosság, a hagyománytisztelet, az egymásra épülés gyönyörű megfogalmazása ez, amelyet kiválóan szőtt át a mester a kor legmodernebb szerkezetével, a monolit vasbetonnal.

A monolit vasbeton szerkezet lehetővé tette, hogy Le Corbusier szabad vonalvezetésű térelhatároló falakat hozzon létre, amelyek fölött légiesen könnyed, függesztett ponyva hatását keltve jelenik meg az egyébként robosztus és nagytömegű vasbeton tetőszerkezet. A légies könnyedséget

azzal érte el, hogy belső tér felett átívelő monolit vasbetonlemez tetőt kisméretű, alig észrevehető pillérekkel támasztotta alá úgy, hogy közte és a falkorona között keskeny bevilágító sávot tervezett. A keskeny sávon beszűrődő fény hatására elemelkedik a nehéz tető, amely lebeg a templomtér felett. A nagyon vastag, robosztus falakat, kisméretű lőrésszerű bevilágítókkal látta el, amely hatására egy nagyon sejtelmes és intim szakrális teret hozott létre a templom belső részében, izgalmas és változatos fényjátékot elérve. A vastag falak felett lebegő tetőszerkezettel és a kialakított fényjátékkal egyedi, szinte költői módon fogalmazta meg a menny és a föld határát, a szakrális és a profán világ határfelületét, amelyet így átjárhatóvá tett a templom belső terében kialakított szakrális térrel. A hely szellemét teremtette teljes mértékben újjá és fogalmazta meg úgy, ahogy előtte senki.

A liturgikus teret a délnyugati sarokban és az északi oldalon íves alaprajzú, kívül toronyként felmagasodó kisebb mellékkápolnák bővítik, amelyek a küldő tömegalakítást is formálják. A vastag, döntött síkú, üreges monolit vasbeton fal a régi erődtemplomokat idézi meg. A lőrésszerű nyílásokon áthatoló fény, a színes, mintázott üvegbetétekkel, különleges belső hangulatot kelt, amely intim szakrális teret képez. Az elmélyülés, a csendes imádság metaforáját jeleníti meg az építészeti megfogalmazás. A főbejárat helyétől indított erődfal a vonalvezetés végén ívben kihajolva, lendületesen túlfut az épület kontúrján. Ennek a térbeli komponálásnak köszönhetően az épület teljes tömege dinamikussá válik, szinte megmozdul. Nagyon finoman ellensúlyozza ezzel Le Corbusier a nehézkes szerkezetek statikus hatását.

A kápolna egy dombtetőn helyezkedik el, teljes mértékben körüljárható, amire úgy reflektált a tervező, hogy minden nézőpontból más és más fehérre meszelt homlokzat jelenik meg a néző előtt. Az intenzív formavilágot ellensúlyozza a homogén fehér színű homlokzat, amely a nézőpont változásával egy szinte folyamatosan mozgó, lendületes tömegként szemlélhető, szoborszerű épület hatását kelti. Külső-belső formáihoz az ember önkéntelenül valami mélyebb jelentést, átvitt értelmű tartalmat társít, és ez is benne a leglényegesebb. A plasztikus építészetnek ez a

remekműve kihívás volt a modern építészet főirányát meg-határozó technicizmus ellen. Olyan változást indított el, amelynek hatása még napjaink építészetében is érezhető.

A ronchamp-i kápolna a második világháború utáni szellemi, gondolkodásbéli reformációnak, a római katolikus egyház reformkísérletének legtökéletesebb példája, szimbóluma. Sőt több is annál. A ronchamp-i kápolna jelentős volta az egyetemes építészeti gondolkodásra, sőt általános értelemben az emberi gondolkodásra is formabontóan újszerű volt a XX. század derekán. A második világháború által drasztikusan lezárt világrend után az új, modern világszemlélet kapujában a hit erejéből valósult meg egy olyan alkotás, amely szimbóluma is lett a társadalom szellemiségének.

Nem ez az első, és nem is az utolsó építészeti alkotás, amely szakrális épület-ként ad új irányt a gondolkodásban, az építészetben. Láthattuk számtalan esetben, hogy új korszakok, új stílusok jöttek létre és öltöttek formát, tömeget elsőként szakrális épület-ként, templomként, katedrálisként, monostorként, stb. az elmúlt századokban.

Le Corbusier bár szigorúan végzettségét tekintve nem volt építészmérnök, és életében sokrétűen foglalkozott többféle művészeti ággal, irodalommal is, mégis a világ egyik legismertebb és legnagyobb hatású építésze volt, aki az építészet nyelvén, a szakrális építészet területén alkotta és hagyta örökségül számunkra élete fő művét, a ronchamp-i kápolnát. A mester szavakkal így fogalmazta meg az építészet lényegét:

„Az építészet a formák rendszerbe szedésével rendet teremt, letisztult szellemi alkotást hoz létre: a formákkal érzéseinkre hat, plasztikai élményeket vált ki, a kialakított kapcsolatrendszerrel mély visszhangot ébreszt bennünk, hiszen olyan rend mértékét adja meg, melyet a világegyetem rendjével összhangban levőnek érzünk. Amikor szellemünk irányát és szívünk lüktetését meghatározza, megérezzük a szépséget.”

Felhasznált irodalom: Nicholas Fox Weber: Le Corbusier - A Life

Összeállította: Érces Gergő

TÁMOGASSA ÖN IS A LIGETI TEMPLOM ÉPÍTÉSÉT

Dunaharaszti Szent Imre Római Katolikus Templomért Alapítvány számlaszáma
11600006-00000000-09873755

121. ZSOLTÁR

Zarándokének. Tekintetem a hegyekre
emelem: Honnan jön segítségem?
Segítségem az Úrtól jön, aki az eget
és a földet alkotta.
Nem engedi, hogy lábad megtántorodjék,
nem szunnyad őriződ.
Bizony nem szunnyad, nem alszik
Izráel őrizője!
Az Úr a te őriződ, az Úr a te oltalmad
jobb kezed felől.
Nem árt neked nappal a nap,
sem éjjel a hold.
Az Úr megőriz téged minden bajtól,
megőrzi életedet.
Megőriz az Úr jártodban-keltedben,
most és mindenkor.

Peter Paul Rubens:
A Szent Család Szent Annával, Szent Ferenccel és Keresztelő Szent Jánossal

Tájékoztatjuk Olvasóinkat, hogy adományokat:

* a **Taksonyi Szent Anna templomért Alapítványnak** a **64400116-30110038-61100015**
* a **Dunaharaszti Szent István templomért Alapítványnak** a **64400116-30109984-61100011**
* a **Dunaharaszti „Szent Imre Római Katolikus Templomért”** alapítványnak a **11600006-00000000-09873755** bankszámlaszámokra lehet befizetni.

Egyházadót:

* a **„Dunaharaszti római katolikus Főplébánia” 11742180-20075426**,
* a **„Rákócziligeti római katolikus egyházközség” 11742180-20065661** és
* a **„Taksony római katolikus plébánia” 11742180-20075983** bankszámlaszámon is lehet rendezni, ugyanezen célra csekkek a templomokban találhatók.

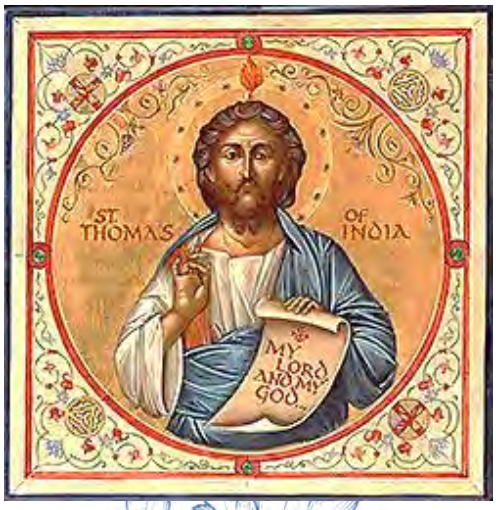

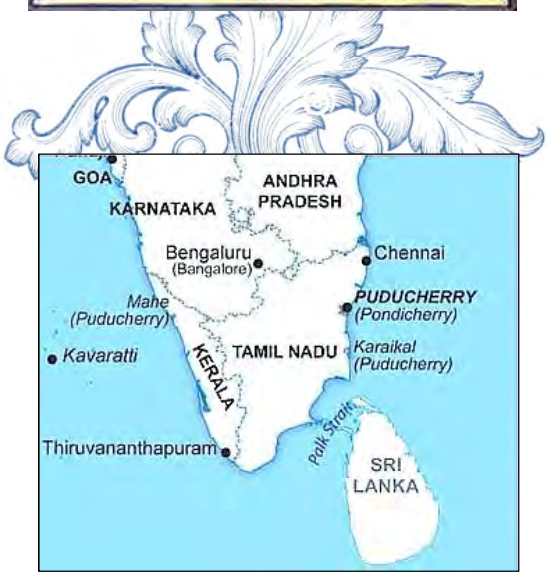

UTAZÁS AZ APOSTOLOKKAL 2/

Dél-India

Tamás apostol „a föld végső határán”

A Szentföldtől legmesszebb Szent Tamás jutott el. A hagyomány szerint az apostolnak Cézáreában látomása volt, így tudta meg, merre kell indulnia. Ezt mondta neki az Úr: *India királya, Gundaphar elküldte követét, hogy keresse meg neki a legjobb építészt, aki számára palotát építsen. Ezért kelj föl, téged küldelek neki.* A Szent Tamáshoz kapcsolódó legendák arról tanúskodnak, hogy az apostol Gondofarész pártus származású király északindiai udvarában térített, így a korabeli viszonyokat ismerve egyesek valószínűtlennek tartják, hogy Tamás apostol eljuthatott volna a déli területekre is. Ezzel az elmélettel ellentétesen a hagyomány az első dél-indiai keresztény közösségek megalapítását és létrejöttét az ő nevéhez köti.

Az indiai keresztények úgy tartják, hogy az apostol a dél-nyugati Kerala tartományba Kr.u. 52 táján érkezett meg és keresztelt, s rövid idő alatt létrehozott egy közösséget, a Szent Tamás keresztényekét. Ennek napjainkban két legnagyobb irányzata a Szír-Malabár és a Szír-Malankár Egyház (a 17. században volt szakadás, a nyugati ill. keleti szír hagyományt követik). A világegyház egyik legelevenebb, legéleterősebb katolikus közösségét alkotják, több millió követőjük van.

Ha Szent Tamás egykori, a hagyományban élő útját akarjuk végigjárni, akkor tulajdonképpen a déli Kerala és Tamil Nadu államok tengerparti sávját kell követnünk. Az apostol téríteni próbált a keleti partvidéken is, de 72-ben Madrasz (Chennai) környékén vértanúhalált szenvedett. Egy apokrif irat, a Tamás-akták, Jézus rokonát látja az apostolban, aki külsőre és sorsában is a legjobban hasonlít hozzá. A leírásban azonban sok a legendás elem és az allegória. Az mégis hitelt érdemlően kirajzolódik belőle, hogy Tamás különösen hű volt az Úrtól kapott küldetés teljesítésében: „Hirdessétek az evangéliumot egészen a föld végső határáig!”, jelen esetben Indiáig. Az apostolt Majlapurban (Mylapore) temették el, testét később vitték Edesszába (Urfa, ma Törökország). Szent Tamás apostol India és Pakisztán katolikusainak védőszentje.

Tellis Kati

* * * * *

A bérmálkozók csoportja Taksonyban, 2017. május 28-án.
A szentséget kiszolgáltatta Dr. Beer Miklós váci megyéspüspök.

ÉGI KINCS A VONZERŐM A FÖLDÖN

Számomra a Pünkösd, a Szentháromság-vasárnapja és az Úrnapja elválaszthatatlan. Eggyé fonódott bennem gyermek, ifjú és idős korban egyaránt.

Égi és földi kincsem a Szentlélek, aki szívemnek és lelkemnek állandó lakója. Az anyaméhtől halálomig, kegyelmemnek örök forrása.

A Szentlélek viszont nem választható el az Atyától és a Fiától. Az Atyától, aki minket megteremtett és szeret, és Szent Fiától, aki megváltott bennünket, szintén szeretetből. A Szentlélek az összekötő kapocs, aki hív és vezet az Atyához és Jézushoz.

A Szentlélek életem megszentelésére hívott, és bármilyen gond is nyomaszt engem, azt a javamra fordítja. Megőrzött és megőriz a kísértésekben, sem érdekből, sem félelemből nem lettem és leszek hűtlen Istenhez. Akiben a Szentlélek lakozik, szereti embertársait, szót ért velük akkor is, ha nézetbeli különbség van közöttük. Az emberekkel való szóértés ugyanakkor az igazságot jelenti.

Amivel nem tudok egyetérteni, aki bármilyen okból elhagyja Istent. Aki elhagyja hazáját számára kedvező okok miatt, meg tudom érteni, de én nem tudom megtenni, nem is akartam soha. Lett volna lehetőség számomra is, de az én hazám a Szent István királyunk által Máriának felajánlott Magyarország.

Mária és a Szentlélek segítségére ma ismét szükség van felbolydult világunkban. A hitetlen, Isten-tagadó ember beleavatkozik Isten terveibe. A szeretet parancsát elvetve gyilkolásra buzdítanak, s a háttérből irányítanak olyanok, akik ma is elárulják édes hazánkat. Naponta kérem imádságban a Szentlelket, világosítsa meg az eldurvult emberek elméjét, szívüket tegye nyitottá a szeretet számára, és lelküket vezesse Isten felé.

Június 4-én, Pünkösd vasárnapján minden magyar emlékezzen meg szívében Trianonról, országhatáron belül és kívül. Soha többé háborút, amely hazánk feldarabolásához is vezetett. Akkor a nagyhatalmak döntöttek sorsunkról, és országunkat ma is így akarják megrontani. Összefogással, Mária és Szent István pártfogásával nem történhet ez meg.

A Szentlélek kegyelme áradjon minden embertársamra.

Imádságos szeretettel:

Gömöriné Fajta Anna

Szent Szíved a nyugalom forrása

Jézusom, szívem, ha Szent Szíveden megpihen, megnyugtató,
Számomra, földi életemben ez a mozgató rugó.
Az alvás, vagy közben tán egy szép álom, feledteti gondjaim,
A Szent Szíveddel való egyesülés vigasztalja napjaim.

Akinek életében te vagy az első, a kezdet és a vég,
Nem hiába töltötte el a földön sóhajtásnyi életét.
Jó sorsát értékeli, a rosszat türelemmel viseli,
Hiszen az élet célja nem a földi volt, hanem a mennyei.

Megszentelő nagy ünnepeim

Szentlélek Isten, már gyermekként tüzessé tetted a szívem,
Mikor megszülettem, már körülvett a Szentháromság Isten.
Azóta kegyelmekkel vészelem át az élet viharát,
Semmilyen erő nem jelenthet ebben soha akadályt.

Pünkösd, Szentháromság, Karácsony, Húsvét nagy ünnep számomra,
Jézus születése, feltámadása, s a Lélek áradása.
Ezek az ünnepek a háromszemélyű egy Istené,
Akik szívemben-lelkemben lakoznak, most és mindörökké.

Kövessük

Jézus mondta. Aki nékem szolgál, engem kövessen. Kövessük!
Aki követi Őt a földön, élete végén megdicsőül.
Kaphat ember ennél nagyobb kincset? Mélységes hitem szerint: nem.
Ember, a te döntésed, rövid földi vagy örök élet?

Jézus útját követni a földön: nekem könnyű, de nehéz is,
Földi életében Jézusnak sem volt könnyű, ezt illik tudni.
Én Őt látom magam előtt, s átszelek völgyeket, hegyeket,
Hisz előttem látom célomat, mely a mennybe vezet.

Akit hite vezérel, mint engem, legyőz minden akadályt,
Nem kell mást tennie, csak követni az Úr példáját.
Nem az önzéssel szerzett földi kincs vezet a mennybe,
Hanem a szeretet, ahogy Jézus szeretett és szeret bennünket.

Illusztráció: Andrew Gifford budapesti tájképei

Az 52. Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus meghirdetése
2020. szeptember 13-20. — Budapest

A Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus elnöksége és a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia május 20-án adta ki az alábbi körlevelet, melyet június 18-án, úrnapján minden vasárnapi szentmisén felolvastak. *(rövidítve)*

Krisztusban Kedves Testvérek!

Nagy örömmel értesültünk tavaly, a Fülöp-szigeteken, Cebu Cityben tartott 51. Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus záróünnepségén arról, hogy Ferenc pápa a következő világkongresszus színhelyéül Budapestet jelölte ki. Felidéztük az 1938-as budapesti Eucharisztikus Világkongresszus emlékét. (…) A pápai döntés után megkezdtük a szervezés előkészületeit. Megalakult a Kongresszus Titkársága. Kidolgoztuk javaslatainkat a Kongresszus témájára és mottójára. Ennek részletes teológiai indoklása és római bemutatása után 2017 áprilisában a szentatya jóváhagyta a témát és a jelszót, amely így hangzik: „Minden forrásom belőled fakad” (Zsolt 87,7). Ez a 87. zsoltárból vett idézet az Újszövetség fényében titokzatos utalás az Eucharisztiára is. A II. vatikáni zsinat ugyanis világosan tanítja, hogy „a szentmiseáldozat az egész keresztény élet forrása és csúcspontja” (Lumen Gentium, 11). „A liturgiából, különösen az Eucharisztiából mint forrásból árad belénk a kegyelem és valósul meg a legnagyobb hatékonysággal az emberek megszentelése Krisztusban és Isten megdicsőítése, amely az Egyház minden más tevékenységének célja” (Sacrosanctum Concilium, 10). Az Eucharisztia lelki életünk forrása, hiszen „benne van az Egyház egész kegyelmi gazdagsága, maga Krisztus, a mi húsvéti bárányunk és élő kenyerünk” (Presbyterorum Ordinis, 5). Olyan tiszta forrás az, amelyből mindnyájan meríthetünk az Eucharisztia ünneplése által, a szentáldozásban és a szentségimádásban.

A szentmise, a szentáldozás és a szentségimádás hatása nem áll meg a templom kapujában, hanem átalakítja az életünket. Sürget minket, hogy továbbadjuk a világnak az örömet és a segítő szeretet tanúságtételét. Krisztus rajtunk keresztül akarja kiárasztani a világra a bizalom, a béke, az igazságosság és az irgalmasság ajándékait. Az Eucharisztia ugyanis Krisztus megváltó művének jelenvalóvá tétele. Átalakít minket és küldetést ad, hogy átformáljuk magunk körül a világot. (…)

A Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszusnak Budapest ad otthont. De a nagy esemény alkalom a missziós és lelkipásztori megújulásra hazánk minden egyházmegyéjében, a szerzetes közösségekben, a lelkiségi mozgalmakban, sőt határainkon túl egész régiónkban és szerte a világon. Pünkösd után megkezdődik a lelkipásztori előkészítés. Egyházmegyei felelősök irányítják a munkát. Missziós megbízottak fognak felkeresni számos plébániát, hogy a helyi közösségek is bekapcsolódjanak ebbe a folyamatba. A plébánosok vezetésével a missziós megbízottak elősegíthetik közösségeinkben az Oltáriszentség tiszteletének, a szentmise ünneplésének és a szentségimádás végzésének megújulását. A szent edények, a ruhák, az oltárok felszerelése, az imádságok és énekek megújulása a lelki megerősödést segíti. Ha pedig az egyházközségi karitászcsoportok és az önkéntes segítők jobban át tudják tekinteni, hogy kinek van szüksége idős kora, betegsége, szegénysége, magányossága miatt különleges segítségre, ez az egész hívő közösség megújulását eredményezheti. Hiszen nemcsak az azonos hit, a közös gondolkodás és az együttes liturgikus ünneplés kapcsolja össze helyi közösségeinket, hanem egymás megismerése és készséges segítése is az élet minden területén. Ehhez pedig szükséges, hogy ismerjük azt az emberi közösséget, amely a plébánia területén lakik, tudjuk, kik a katolikusok, kik azok, akik készek bekapcsolódni a hit megismerésébe, a szentségi életbe és a közösség mindennapi munkájába.

Az Eucharisztikus Világkongresszus előkészítésében újabban nagy szerepe van egy-egy szimbolikus tárgy országjárásának. Ilyen kiváló jelkép a 2007-es budapesti Városmisszió keresztje, amely a magyar szentek ereklyéit tartalmazza. Amikor majd ez a kereszt országjárásra indul, megérkezését az egyes városokban lelkipásztori programok fogják kísérni. De már addig is sokat tehetünk ezért a megújulásért.

Kezdjük el már most a Legméltóságosabb Oltáriszentség ünnepétől, vagyis Úrnapjától fogva a közös imádságot a Kongresszus sikeréért! Mondjuk el minden vasárnapi szentmise végén, a záró könyörgés után, de az áldás előtt, ősztől pedig minden hittanóra végén is, a következő imádságot:

Ima a Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszusért

Mennyei Atyánk,
minden élet forrása!
Küldd el Szentlelkedet,
hogy az önmagát értünk feláldozó
és az Oltáriszentségben velünk levő Krisztust
felismerjük és egyre jobban szeressük!
Ő Urunk és Mesterünk,
barátunk és táplálékunk,
orvosunk és békességünk.
Adj bátorságot,
hogy az ő erejét és örömét
elvigyük minden emberhez!
Add, hogy a készület ideje
és az Eucharisztikus Kongresszus ünneplése
egész hívő közösségünk,
fővárosunk, népünk,
Európa és a világ
lelki megújulására szolgáljon!
Ámen.

Budapest, 2017. május 20-án
A Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus elnöksége és A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia
Erdő Péter, bíboros, prímás, Esztergom-budapesti érsek, az 52. Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus elnöke
Veres András, Győri megyéspüspök, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia elnöke

www.iec2020.hu

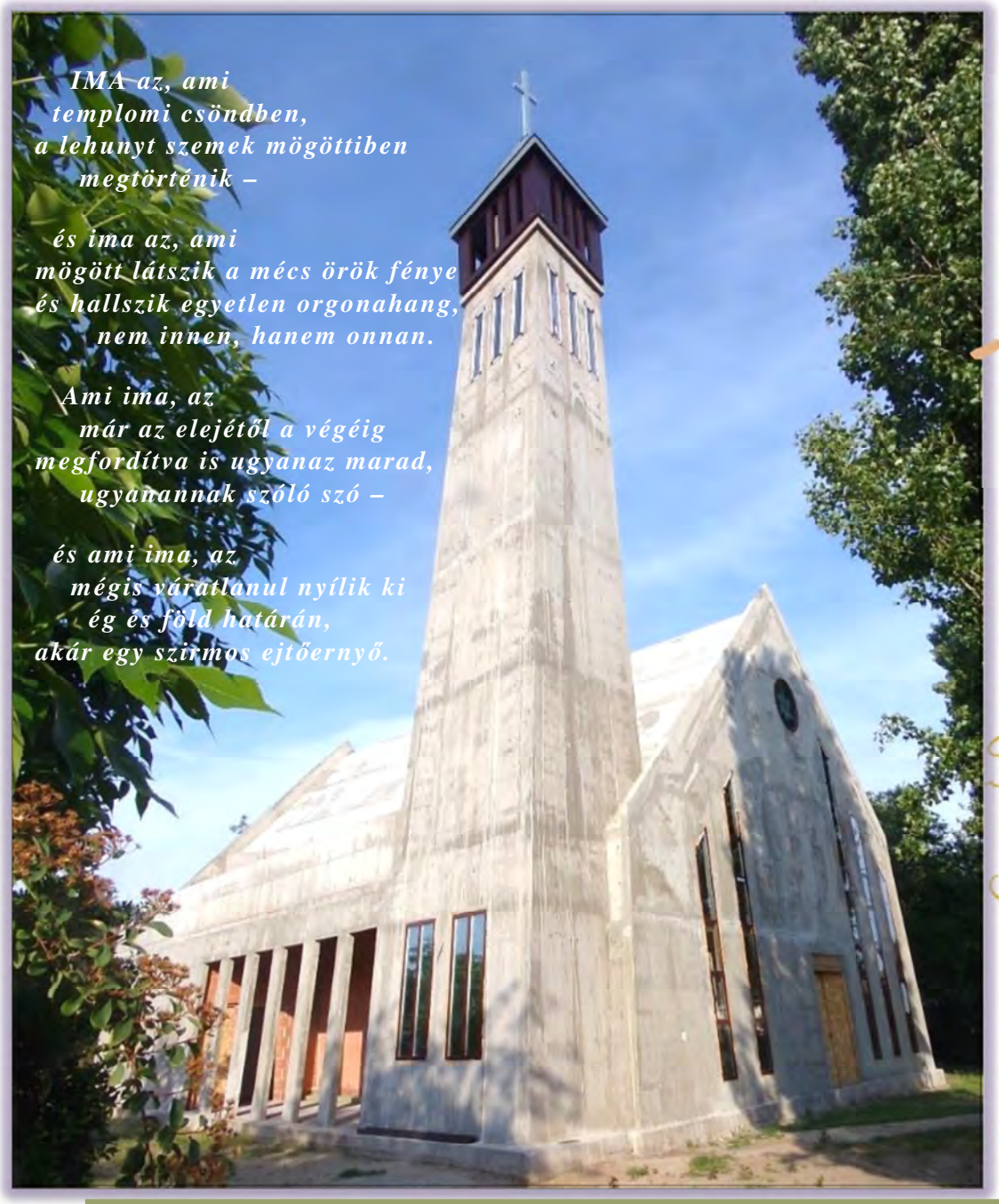

IMA az, ami
templomi csöndben,
a lehunyt szemek mögöttiben
megtörténik –

és ima az, ami
mögött látszik a mécs örök fénye
és hallszik egyetlen orgonahang,
nem innen, hanem onnan.

Ami ima, az
már az elejétől a végéig
megfordítva is ugyanaz marad,
ugyanannak szóló szó –

és ami ima, az
mégis váratlanul nyílik ki
ég és föld határán,
akár egy szirmos ejtőernyő.

Krisztus fénye

A dunaharaszti és taksonyi katolikus egyházközségek
évente négyszer megjelenő folyóirata
XVIII. évf. 2. sz. (67) ~ Keresztelő Szent János ünnepe

* * *

Felelős kiadó: Láng András plébános, langandras46@freemail.hu
Plébánia telefonszáma: 06-24-518-990, *plébánia levélcíme:* 2335 Taksony Fő tér 1/b

Szerkesztési és tördelési munkálatok:
Koczka Tamásné Nagy Angela és Goia Marianna Zsófia
Dunaharaszti T/F 06-24-537-570; angelika@flynet.hu
www.plebi.hu; e-mail: luxchristi@flynet.hu

Nyomdai kivitelezés: DORIL Bt. Taksony

Fényképek: Arató Csaba, Boborné Kisely Éva, Farkas Miklós, Fejér Miklós, Frankovits Ferenc, Koczka Tamásné, Máté Béla, Virág Ildikó, Wágner Attila
Címlap: Bartolomé Esteban Murillo: Keresztelő Szent János a gyermek Jézussal
Hátlap: Az épülő rákócziligeti Szent Imre templom, Nagy Gáspár: Ima című versével